
**EAEEn
emakumeen
kontrako
indarkeriaren
biktimei
emandako
erantzuna.
2019ko datuak**

2020ko iraila

EAEn emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei emandako erantzuna. 2019ko datuak

Txosten hau Suspergintza Elkartek egin du, Emakunderentzat.

AURKIBIDEA

1. SARRERA.....	4
2. METODOLOGIARI BURUZKO ARGIBIDEAK.....	6
3. INFORMAZIO NAGUSIAREN ANALISIA: EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIAREN BIKTIMENTZAKO ARRETARI BURUZKO ZIFRA NAGUSIAK.....	16
3.1. Artatutako emakume guztien eta artatutako emakume berrien datuak, erakundearen eta baliabide-motaren arabera.....	16
3.2. Artatutako emakume berrien datuak , erakundearen, baliabidearen eta indarkeria motaren arabera.....	24
3.3. Artatutako emakume berriei buruzko datuak, erakundearen, baliabide motaren eta indarkeria motaren arabera, eta lurralde historikoaren arabera.....	34
4. EAEn EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIAREN AURREAN EMAN DEN ERANTZUNA.	40
4.1. Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimei arreta emateko Eusko Jaurlaritzak dituen baliabideei buruzko txostena.....	40
4.2. Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimei arreta emateko foru-aldundiek dituzten baliabideei buruzko txostena.....	81
4.3. Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimei arreta emateko udalek dituzten baliabideei buruzko txostena.....	127
5. INFORMAZIO-SISTEMEN TALDEAREN ONDORIOAK ETA GOGOETAK.....	156
6. ERANSKINA.....	159
6.1. Parte hartu duten udalen zerrenda	159

1. SARRERA

Lan honen helburua da EAEn erakundeek emakumeen kontrako indarkeriari eman dioten erantzuna aztertzea.

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzko otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 51.2. artikuluan ezarritakoaren arabera, «Emakunde - Emakumearen Euskal Erakundeak aldian-aldian ebaluatuko du zein den Euskal Autonomia Erkidegoan emakumeen kontrako indarkeriaren arloan dauden baliabideen eta programen eraginkortasuna eta irismena. Horretarako, inplikaturik dauden gainerako EAEko administrazio publikoek informazioa emango diote beren ardurapean dituzten baliabideei eta programei buruz».

Agindu hori betetzeko, Emakundek zenbait txosten eta ebaluazio egin ditu aldian-aldian (<http://www.emakunde.euskadi.eus/indarkeria/-/informazioa/ebaluaketa/>).

Gainera, Informazio Sistemen Talde bat sortu zen, *Etxeko tratatu txarrak eta sexu-erasoak jasan dituzten emakumei harrera hobea egiteko Erakundearteko II. Akordioaren* esparruan (<http://www.emakunde.euskadi.eus/indarkeria/-/informazioa/koordinazioa-lankidetzat/>). Talde hori, 2013. urteaz geroztik, adierazle-sistema bat lantzen ibili da, dauden baliabide publikoen bidez biktimak artatzeari buruzko informazioa biltzeko irizpideak homogeneousatzeko, eta horrek diagnostikoak hobetzen lagunduko du.

2015ean, Erakundearteko II. Akordioaren Jarraipen Batzordeak erabaki zuen (baita konpromisoa hartu ere) adierazle horiei buruzko datuak Emakunderi ematea. Une horretatik aurrera, prozesu bat abiarazi zen informazio kuantitatiboa biltzeko eta akordio horretan inplikaturik dauden instituzio publikoei laguntzeko, informazioa iraultzeko lana errazteko asmoz.

2019an, berriz abiarazi zen datu-bilketa, aipatutako adierazleak eguneratzeko. Aurreko urteetan bezala, datuak monitorizatu egin dira, adostutako datuen bilketa bermatzeko eta prozesuan zehar sor daitezkeen gorabeherak erregistratu eta ebazteko¹.

Kontsulta honetan jasotzen den informazioa aberasteko helburuarekin, aurten kontsulta zabaldu nahi izan da. Horregatik, zenbait datu bildu dira, eta ez bakarrik bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeriaren, familia barruko indarkeriaren eta familiakoak ez diren gizonen sexu-indarkeriaren biktima diren emakumei buruz (aurreko urteetan bezala), baita sexu-indarkeriaren eta sexu-esplotazio edo salerosketaren, ezkontza behartuen eta emakumeen genitalen mutilazioaren biktimei buruz ere (Istanbulgo Akordioak adierazten dituen indarkeria motak).

Aurten, oinarritzko zenbait adierazleri buruzko informazioa biltzeari eta horiek aztertzeari ekin zaio berriz ere (aurrekontua, langileen bolumena, langileen prestakuntza eta prebentzio- edo sensibilizazio-kanpainak egitea), arreta-baliabideen ezaugarriei dagokienez. Horri esker, artatutako emakumeen bolumenari buruzko informazioa osatu ahal izan da. Gainera, kontsulta areagotu egin da, baliabideetako plaza-kopuruari buruzko datuak jasoz.

¹ Landa-lanari buruzko informazio gehiago nahi izanez gero, landa-lanaren jarraipenari buruzko asteko txostenak kontsulta daitezke, baita datu-bilketaren fitxa teknikoa ere. Fitxa horretan zehatz-mehatz deskribatzen dira jarraitutako prozesua eta landa-lanaren gorabeherak.

Txosten horretan aurkeztu da prozesuan zehar eskuratutako datuen azterketa, eta, datu estatistiko estandarizatuen bitartez, agerian uzten du EAEko erakunde publikoek zer-nolako erantzuna eman dioten emakumeen kontrako indarkeriari. Horrela, artatutako kasuen bolumena kuantifikatzeko eta profilak deskribatzeko aukera emateaz gain, azterketak aukera ematen du, baita, baliabide hauetan emakumeei ematen zaien arretaren gaineko alderaketa baliagarriak egiteko.

2. METODOLOGIARI BURUZKO ARGIBIDEAK

Instituzio inplikatuak

Informazio kuantitatiboa jarraian ageri den taulan aipatzen diren instituzio publiko guztiek bildu behar dute. Emakumeen aurkako indarkeriaren biktima diren emakumeentzat dituzten zerbitzu edo baliabide guztiei buruzko informazioa bildu behar dute, Erakundearteko II. Akordioan jasotzen diren indarkeria guztiak kontuan hartuta: **bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria**; **familia barruko indarkeria** (bikotekide edo bikotekide ohiaren aldetik izan ezik); **sexu-indarkeria** (familia-eremukoak ez diren gizezkoen indarkeria); eta **beste indarkeria-modu batzuk** (sexu-indarkeriaren eta sexu-esplotazio edo salerosketaren, ezkontza behartuen eta emakumeen genitalen mutilazioaren biktimak).

ERAGILEAK		ZERBITZUAK / BALIABIDEAK
EUSKO JAURLARITZA	SEGURTASUN SAILA	1. Segurtasuna eta babes (Ertzaintza)
	ENPLEGUKO ETA GIZARTE POLITIKETAKO SAILA	1. Diru-sarrerak bermatzeko errenta
		2. Gizarte eta lan-bitartekaritzako programa
	INGURUMEN, LURRALDE PLANGINTZA ETA ETXEBIZITZA SAILA	1. Indarkeriaren biktima diren emakumeei eguneko 24 orduetan telefono bidezko arreta eta informazioa emateko zerbitzua (SATEVI)
		2. Ordainketa bakarreko prestazio ekonomikoa, genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzat
	OSASUN SAILA	1. Baremazio gehigarria babes publikoko alokairuko etxebizitzan sustapenean
LAN ETA JUSTIZIA SAILA	OSASUN SAILA	2. Alokairuko etxebizitzak zuzenean esleitzea kasu larri eta ohiz kanpokoetan
		1. Lehen mailako arreta
	LAN ETA JUSTIZIA SAILA	2. Arreta espezializatua
HEZKUNTZA SAILA	HEZKUNTZA SAILA	3. Etengabeko arretarako guneak (EAG)
		4. Ospitaleko larrialdiak
HEZKUNTZA SAILA	HEZKUNTZA SAILA	5. Ospitale-arretak
		1. Biktimari laguntzeko zerbitzua (BLZ)
HEZKUNTZA SAILA	HEZKUNTZA SAILA	2. Emakumeen aurkako indarkeriaren arloko koordinazio-zentroa (EAIKZ)
		1. Matrikula-ordainketen salbuespena

	2. Indarkeria jasan duten emakumeentzako eta haien seme-alabentzako hezkuntza-bekak 3. Ikasketa-espeditentearen lekualdaketa
FORU ALDUNDIAK (Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa)	1. Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeak berehala hartzeko zerbitzuak 2. Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeentzako egoitza-zentroak 3. Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat 4. Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat 5. Beste programa espezializatu batzuk
UDALAK (251 udal)	1. Informazio, balorazio eta diagnostiko espezializatuko zerbitzua (OGZ) 2. Bizitoki-zerbitzuak - Harrera-etxea 3. Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat 4. Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat

Oharrak:

UDALAK: Tokiko instituzio bakoitzak dituen baliabideen kopurua ez da berdina. Adibidez, gerta daiteke udal batek Oinarrizko Gizarte Zerbitzua baino ez eskaintzea, eta beste batek, aldiz, lau ere izatea (Oinarrizko Gizarte Zerbitzua, harrera-etxeak, laguntza psikologikoko zerbitzua eta aholkularitza juridikoko zerbitzua).

EUSKO JAURLARITZA: Hezkuntza Sailak informazioa eman du matrikula-ordainketen salbuespen kopuruari dagokionez, baina bere erantzunak ez dira jaso landa-lanerako abian jarritako gailuaren bidez, eta beste kasuetan ez bezalako bilketa-prozesu bat eragin duen baliabide bakarra izan da.

Lehentasun-irizpideak

Partaidetza handia izatea eta eragile garrantzitsuenek ere galdetegiari erantzutea bermatzeko, **helburu eta lehentasun batzuk ezarri ziren informazioa biltzeko prozesurako**. Hala, lehentasuna eman zitzaion erakunde hauen baliabideei buruzko informazioa lortzeari:

- **Eusko Jaurlaritzaren baliabideak:** Lan eta Justizia Saila (Justizia Sailburuordetza); Enplegu eta Gizarte Politiketako Saila (Enplegu eta Gazteria Sailburuordetza eta Gizarte Politiketako Sailburuordetza), Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saila (Etxebizitza Sailburuordetza), Osasun Saila, Segurtasun Saila eta Hezkuntza Saila.

- **Hiru foru-aldundien baliabideak:** Arabako Foru Aldundia; Bizkaiko Foru Aldundia eta Gipuzkoako Foru Aldundia.

- **EAEko hiru hiriburu-erakunde baliabideak:** Bilbo, Donostia eta Gasteiz.

- **Biztanle bolumen handiena duten udalerrietako baliabideak (biztanle bolumen handia):** Bizkaian, 15.000 biztanletik gorako udalerriak izan dira; Gipuzkoan, 10.000tik gorakoak, eta Araban, 2.000tik gorakoak. Lurralde bakoitzean lehentasunezko hautatutako udalerriek biztanleriaren % 75 biltzen dute (% 76,96 Bizkaian, % 78,35 Gipuzkoan eta % 90,56 Araban). Lehentasun handiko udalerriak honakoak izan dira:

- **Araba:** Gasteiz, Laudio, Amurrio, Agurain, Iruña Oka, Oion, Aiara, Dulantzi eta Zuia.
- **Araba: Bizkaia:** Bilbo, Barakaldo, Getxo, Portugalete, Santurtzi, Basauri, Leioa, Durango, Galdakao, Sestao, Erandio, Zornotza, Mungia, Gernika-Lumo, Bermeo eta Ermua.
- **Gipuzkoa:** Donostia, Irun, Errenteria, Eibar, Zarautz, Arrasate, Hernani, Tolosa, Lasarte-Oria, Hondarribia, Pasaia, Azpeitia, Andoain, Bergara, Beasain, Azkoitia, Elgoibar, Oñati, Ordizia eta Oiartzun.

Galdeketa kuantitatiboaren edukia

Datuak iraultzeko bide nagusia Emakundek berariaz **hartarako** diseinatutako online galdetegia izan da. Horretarako, **aplikazio informatiko bat sortu zen** erakundeek informazioa modu homogeneoan iraultzeko. **Hiru hilabete**an (apiriletik ekainera), gutxi gorabehera, aplikazio informatikoa zabalik egon zen zegoen informazioa iraultzeko.

Bestalde, eta salbuespen gisa, COVID-19ak eragindako egoera dela-eta, informazioa beste bide batzuetatik jasotzeko aukera eskaini da (paperezko galdetegiak), helburu horretarako.

Emakumeen kontrako indarkeriaren kasu guztiei eta kasu berriei buruzko informazioa jaso da (aipatutako instituzioetako baliabide edo zerbitzu bakoitzak azken urtean erregistratutako kasuak). Zehazki, informazio hau eskatu zen:

ALDAGAIAK	ADIERAZLEAK
ARTATUTAKO EMAKUMEEN KASUAK GUZTIRA	- Azken urtean artatutako kasuen kopurua, guztira (azken urteko kasu berriak izan daitezke edota aurreko urteetatik artatzen ari zirenak).
KASU GUZTIAK, INDARKERIA MOTAREN ARABERA	- Bikotekide edo bikotekide ohiaren indarkeriagatik artatutako emakumeen guztizko kopurua (kasu berriak eta zaharrak). - Familiako gizon baten indarkeriagatik urtean artatutako emakumeen guztizko kopurua (kasu berriak eta zaharrak). - Bikotekide ohiaren edo familiakoa ez den gizon baten indarkeriagatik urtean artatutako emakumeen guztizko kopurua (kasu berriak eta zaharrak). - Beste indarkeria-modu batzuen biktima diren emakumeen kasuen kopurua (berriak eta zaharrak), guztira.
INDARKERIA MOTETARAKO: BIKOTEKIDEA/BIKOTEKIDE OHIA, FAMILIA BARRUKOA ETA SEXUALA	
LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO EMAKUMEAK	- Azken urtean artatutako kasu berrien kopurua.
ERASOTZAILEAREKIKO HARREMANA	- Emakume kopurua, erasotzailearekiko harreman motaren arabera.
PROFILA_ADINA	- Emakume kopurua, adinaren arabera.

SEME-ALABAK BEREN ARDURAPEAN	- Seme-alaba adingabeak beren ardurapean dituzten emakumeen kopurua. - Erasotako emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua eta sexua. - Erasotako emakumeekin bizi diren adin nagusiko seme-alaben kopurua.
BESTE HELDU BATZUK BEREN ARDURAPEAN	- Mendeko helduak beren ardurapean dituzten emakumeen kopurua. - Erasotako emakumeen ardurapean dauden mendeko helduen kopurua eta sexua, eta haiekin duten harreman mota.
PROFILA_BIZILEKUA	- Emakume kopurua, bizileku duten udalerriaren arabera.
PROFILA_ NAZIONALITATEA ETA JAIOTZA-HERRIALDEA	- Emakume kopurua, nazionalitatearen eta jaioterriaren arabera.
PROFILA_DESGAITASUNA	- Desgaitasunen bat duten emakumeen kopurua. - Emakume kopurua, desgaitasun motaren arabera.
MOTARAKO: BESTE INDARKERIA MODU BATZUK	
LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO EMAKUMEAK	- Kasu berrien kopurua eta indarkeria modua (salerosketa, emakumeen genitalen mutilazioa, ezkontza behartua).
PROFILA_ADINA	- Emakume kopurua, adinaren arabera.
PROFILA_NAZIONALITATEA ETA JAIOTZA-HERRIALDEA	- Emakume kopurua, nazionalitatearen eta jaioterriaren arabera.

Aipatu denez, aurten, arreta-baliabideekin lotutako adierazleei buruzko datuak jaso nahi izan dira berriz ere, besteak beste, honako hauei dagokienez: baliabideen aurrekontua (edo gastua), profesionalen kopurua, profesionalen prestakuntza, eta azken urtean egindako sensibilizazio- eta prebentzio-ekintzak. Gainera, kontsulta areagotu egin da, baliabideetako plaza-kopuruari buruzko datuak jasoz.

ALDAGAIK	ADIERAZLEAK
AURREKONTUA (EDO GASTUA)	- Azken urtean emakumeen kontrako indarkeriaren aurrean arreta emateko aurrekontu (edo gastu) zehatza.

	- Azken urtean emakumeen kontrako indarkeriaren aurrean arreta emateko aurrekontuaren ehunekoa. - Adierazitako kantitatea entitatearen (Jaurlaritza, Aldundia edo Udala) aurrekontu osoan zenbat den, ehunekotan. - Azken urtean emakumeen kontrako indarkeria prebenitzeko aurrekontu (edo gastu) zehatza. - Azken urtean emakumeen kontrako indarkeria prebenitzeko aurrekontuaren ehunekoa. - Adierazitako kantitatea entitatearen (Jaurlaritza, Aldundia edo Udala) aurrekontu osoan zenbat den, ehunekotan.
PROFESIONALAK	- Baliabidera atxikitako profesionalen kopurua (emakumeak eta gizonak) (administraziokoak nahiz kontratatutako erakundeetakoak).
PRESTAKUNTZA	- Baliabidera atxikita dauden eta emakumeen kontrako indarkeria-gaietan prestakuntza duten pertsonen kopurua (emakumeak eta gizonak). - Baliabidera atxikita dauden eta berdintasun-gaietan prestakuntza duten pertsonen kopurua (emakumeak eta gizonak).
SENTSIBILIZAZIOA ETA PREBENTZIOA	- Emakumeen kontrako indarkeriari buruzko sentsibilizazioa edo prebentzioa sustatzeko kanpaina nahiz programak. - Azken urtean emakumeen kontrako indarkeriari buruzko sentsibilizazioa edo prebentzioa sustatzeko egin diren kanpaina nahiz programen kopurua.
PISUAK ETA PLAZAK	- Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimak artatzeko eskura dauden PISUEN kopurua (espezifikoak edo ez). - Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimak artatzeko eskura dauden pisuetako PLAZA kopurua (espezifikoak edo ez). - Udala bada, udalerrirako pisuak edo beste udalerrri batzuekin partekatutakoak.

Lortutako erantzun-maila

Oro har, esan daiteke baliabideei lotuta jaso den erantzun-maila handia izan dela. Kontsultan inplikaturako **Eusko Jaurlaritzako** baliabideen artean, informazioa eskatutako 17 baliabideetatik hamabik parte hartu dute.

SAILAK		ZERBITZUA / BALIABIDEAK	Parte-hartzea
Segurtasun Saila		Segurtasuna eta babesa (Ertzaintza)	Bai
Enplegu eta Gizarte Politiketako Saila	Enplegu eta Gazteria Sailburuordetza	Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta	Bai
		Gizarte eta lan-bitartekaritzako programa	Bai
	Gizarte Politiketako Sailburuordetza	Indarkeriaren biktima diren emakumeei eguneko 24 orduetan telefono bidezko arreta eta informazioa emateko zerbitzua (SATEVI)	Bai
		Ordainketa bakarreko prestazio ekonomikoa, genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzat	Bai
Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saila	Etxebizitza Sailburuordetza	Baremazio gehigarria babes publikoko alokairuko etxebizitzaren sustapenean	Bai
		Alokairuko etxebizitzak zuzenean esleitzea kasu larri eta ohiz kanpokoetan	Bai
Osasun Saila		Lehen mailako arreta	Bai
		Arreta espezializatua	Ez
		Etengabeko arretarako guneak (EAG)	Ez
		Ospitaleko larrialdiak	Bai
		Ospitale-arretak	Ez
Lan eta Justizia Saila	Justizia Sailburuordetza	Biktimari Laguntzeko Zerbitzua (BLZ)	Bai
		Emakumeen Aurkako Indarkeriaren Arloko Koordinazio Zentroa (EAIKZ)	Bai
Hezkuntza Saila	Hezkuntza Sailburuordetza	Hezkuntza-bekak	Ez
		Matrikula ordaindu beharrik ez	Bai
		Espedientearen lekualdatzea	Ez

Foru-aldundiei dagokienez, nabarmentzekoa da **hirurek bete dituztela galdetegiak, informazioa emateko eskatu zaien biktimentzako arreta-baliabide guztietan.**

ZERBITZUA / BALIABIDEAK	Parte-hartzea		
	AFA	BFA	GFA
<i>Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeak berehala hartzeko zerbitzuak</i>	Bai	Bai	Bai
<i>Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeentzako egoitza-zentroak</i>	Bai	Bai	Bai
<i>Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat</i>	Bai	Bai	Bai
<i>Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat</i>	Bai	Bai	Bai
<i>Beste programa espezializatu batzuk</i>	Bai	Bai	Bai

Udalei dagokienez, biztanle bolumen handia edukitzeagatik lehentasunezkoak diren udalerrien % 91,11k parte hartu dute (41 udalerri guztira). Gainera, erdi-mailako garrantzia duten 38 udalerrik eta garrantzi txikia duten 132 udalerrik ere irauli dute dagokien informazioa. Laburbilduz, **guztira 211 udalerrik parte hartu dute** (iaz baino 10 udalerri gehiago). Zifra horrek EAEko udalerrien % 84,06 ordezkatzen du.

	Guztira	Parte-hartzea	Parte-hartzea (%)
Biztanle-bolumen HANDIA duten udalak	45	41	% 91,11
<i>Araba</i>	9	8	% 88,88
<i>Bizkaia</i>	16	15	% 93,75
<i>Gipuzkoa</i>	20	18	% 90,00
Biztanle bolumen ERTAINA duten udalak	47	38	% 80,85
<i>Araba</i>	14	11	% 78,57
<i>Bizkaia</i>	17	13	% 76,47
<i>Gipuzkoa</i>	16	14	% 87,50
Biztanle bolumen TXIKIA duten udalak	159	132	% 83,01

Araba	28	24	% 85,71
Bizkaia	79	56	% 70,88
Gipuzkoa	52	52	% 100,00
Parte hartu duten udalak, GUZTIRA	251	211	% 84,06
Araba	51	43	% 84,31
Bizkaia	112	84	% 75,00
Gipuzkoa	88	84	% 95,45

Udalerriei dagokienez, nahiz eta indarkeria jasan duten emakumeentzako arretari lotutako informazio-bilketa oso ona izan den, ez da gauza bera gertatu ebaluazioaren adierazleei dagokienez (aurrekontua/gastua, langileen prestakuntza...). Ildo horretan, talde teknikoak zailtasun handiak izan ditu informazio hori eskuratzeko (izan ere, udaletan ez da indarkeriaren kontrako aurrekontu espezifikorik izaten; berdintasun-aurrekontuen barnean jasotzen dira gastuak, ez baita emakumeen kontrako indarkeria-gaietan arreta eskaintzeko langile espezifikorik egoten...). Hori dela eta, adierazle horiekin lotutako datuak ezin dira fidagarritzat jo udalerrri mailan; guztiz kontrakoa, arreta handiz tratatu behar dira ondorioak ateratzeko orduan.

Informazioaren azterketa

Kontsultan eskuratutako datuak aztertu dira, hala ikuspegi orokorra kontuan hartuta, nola erakunde, baliabide eta indarkeria motaren arabera sailkatuta, baita lurralde historikoaren arabera ere.

Halaber, informazioa bereizi da eta, horri esker, baliabide bakoitzak aukera izango du irauli dituen datuak kontsultatzeko, edizio honetan informazio-iturri diren adierazleei dagokienez.

Osagarri gisa, eta datuen azterketa kuantitatiboa osatze aldera, kontsulta kualitatiboa ere egin da. Hain zuzen ere, Informazio Sistemen Taldearekin saio bat egin da (2019/11/06, Emakunderen Gasteizko egoitzan); bertan, azterketaren emaitza nagusiak aurkezteaz gain, eskuratutako emaitzak erkatu dira, baita horien gaineko iritziak adierazi ere.

Txostenaren mugak

Informazioaren azterketa xehatua egiteko eragozpen handietako bat datuak bereizi gabe egotea da (batez ere udalen kasuan). Institutioek ez dituzte beti izaten eskatzen zaizkien datuak (ez dutelako informazio hori erregistratzen, erregistratzen duten informazioa guztiz bat ez

datorelako, datu hori jasota ez dagoelako, datua berehala ateratzen uzten duen erregistro informatizaturik ez dagoelako, eta abar). Horregatik, arretaz interpretatu behar da datu batzuen bereizketa.

Aurretik adierazi denez, arreta berezia eman beharko zaio udalerri-mailako ebaluazioaren adierazleei lotutako datuen interpretazioari, parte-hartzea oso txikia izan baita.

Informazioaren interpretazioa

Datuak zuzen interpretatzeko, beharrezkoa da funtsezko giltzarri batzuk kontuan hartzea, dauden datuei buruz eta jasotako informazio motari buruz:

- Txosten honetan ematen diren datu gehienak 2019an euskal erakundeek artatu dituzten emakumeen kasu berrien guztizkoari buruzkoak dira, baina kasuen guztizkoari buruzko datu batzuk ere ematen dira (hau da, 2018an alta egin duten kasuak eta aurretik alta egin eta baliabidean aktibo jarraitzen dutenak).
- Baliabide guztiek ez dute informazio mota bera erregistratzen, eta, kasu batzuetan, datuak ez dira emakumeen kopuruari buruzkoak. Datuak zuzen interpretatzeko, oso kontuan hartu beharko dira txostenean agertzen diren oharrak eta iruzkinak.
- Kasu batzuetan, jaso den informazioa hala emakumeen aurkako indarkeria kasuak artatzeko berariaz sortu diren baliabide edo zerbitzuei buruzkoa (zerbitzua emakumeentzat da soilik) nola zerbitzua berariaz emakumeen aurkako indarkeriarako izan gabe indarkeria jasan duten emakumeak artatzen dituztenei buruzkoa izan da (esaterako, zerbitzua herritar guztientzako izan daiteke, baina artatu diren kasu batzuk emakumeen aurkako indarkeriari dagozkio). Adibidez, udal batzuek laguntza psikologiko ez-espezializatuko zerbitzuak dituzte; horietan, indarkeria jasan duten emakumeak artatzen dituzte, baita emakumeen aurkako indarkeriarekin zerikusirik ez duten beste kasu batzuk ere. Baliteke aldundiek ere kontabilizatu izana egoitza-zentro ez-espezifikotik artatu diren indarkeriaren emakume biktimen kopurua.

3. INFORMAZIO NAGUSIAREN ANALISIA: EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIAREN BIKTIMENTZAKO ARRETARI BURUZKO ZIFRA NAGUSIAK

3.1. Artatutako emakume guztien eta artatutako emakume berrien datuak, erakundearen eta baliabide-motaren arabera

Logikoa denez, aintzat hartu den baliabide bakoitzaren berezko ezaugarriek hein handi batean mugatzen dute artatutako kasuen bolumena eta mota, eta horrek agerian jartzen du askotarikoak eta heterogeneoak direla aztertutako baliabideak. Aurreko urteetan bezala, emakumeen kontrako indarkeriaren biktimenezko informazioa eta orientazioa eskaintzen duten zerbitzuetan artatzen da kasu gehien, baita arreta psikologikoa eskaintzen duten zerbitzuetan ere.

Eusko Jaurlaritzaren eskumeneko baliabideak aztertuz gero, agerian geratzen da Segurtasun Sailak bildutako datuetan erregistratzen dela kasu gehien. Hori dela eta, datu horiek erreferentzia kuantitatibotzat hartzen dira sarritan arazo sozial honen tamaina neurtzeko orduan. 2019an, Ertzaintzaren erregistroaren arabera, emakumeen aurkako indarkeriaren 4.419 emakume artatu ziren; beraz, penalki zilegia ez den zerbait jasan dute urte horretan³.

Kasu gehien artatu duten hurrengo baliabideak *Emakumeen Aurkako Indarkeriaren Arloko Koordinazio Zentroa* (EAIKZ) eta *Biktimari Laguntzeko Zerbitzua* (BLZ) izan dira, biak ala biak Lan eta Justizia Sailari atxikiak. EAIKZren zenbaketaren arabera, 2019an 2.653 emakumek zuten prozeduraren bat irekita –horietatik erdiak baino zertxobait gehiago urte horretan bertan irekitako prozedurak dira (% 55,10)–. BLZak 2.174 emakume artatu zituen eta guztira 2.263 espediente izapidetu zituen genero-indarkeriagatik, familia barruko indarkeriagatik eta sexu-askatasunaren kontrako delituengatik.

Enpleguko eta Gizarte Politiketako Sailaren SATEVI zerbitzuak ere (*Indarkeriaren biktima diren emakumeei eguneko 24 orduetan telefono bidezko arreta eta informazioa emateko zerbitzuak*) emakume kopuru handia artatu du. 2019. urtean, zehazki, 2.645 emakume artatu dira, eta horietatik 1.614k (% 61,02) lehendabizikoz jo zuten zerbitzu horretara.

Gainera, 2019an, indarkeria jasan duten 975 emakumek *Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta* jaso dute (horien % 27k lehendabizikoz jaso zuten) eta 952 emakumek *baremazio gehigarria izan dute babes publikoko alokairuko etxebizitzaren sustapenean* (horien % 27,10 lehen aldiz baliatu ziren zerbitzu horretaz).

Bestalde, guztira emakumeen kontrako indarkeriaren 538 biktima artatu dira 2019. urtean *Osasun Saileko Ospitaleko Larrialdietako Zerbitzuan*, eta beste 483 *Lehen Mailako Arreta Zerbitzuan*.

² Argitu behar da ezen, nahiz eta erakundeei eskatutako datua artatutako emakumeen kasu kopuruari buruzkoa izan, baliabide batzuetan ezin dela lortu datu hori, eta, datu horren ordez, gutxi gorabeherako erreferentzia bat erakusten dela (hurbilen dagoena), ohar argigarri batekin batera. **Lehen taulako ohar argigarri guztiak txostenaren gainerako tauletan aplikatzekoak dira; hala ere, informazioa ez errepikatzea erabaki da, dokumentua errazago irakurtzeko.**

³ Datu horiek emakumeen aurkako indarkeriari buruzko informazio estatistikoa jasotzen dute (Ertzaintzak bere jardun- eta eskumen-eremuan ezagututako informazioa, dokumentu polizialean erregistratuta dagoena). Biktimak zenbatzeko, denbora-epe jakin batean ez-zilegi penal baten mende egon diren emakumeak zenbatzen dira. Gizonezkoek eragindako indarkeriari buruzko datuak dira (bikotekideak, bikotekide ohiak, senide batek edo beste gizon batek).

Aldundien baliabideei dagokienez, aipatu behar da *emakumeen aurkako etxeko tratu txarren eta sexu-erasoen egoeretarako laguntza psikologikoko zerbitzuek* artatu dutela emakume gehien. 2019an, 2.245 emakume joan dira zerbitzu horietara, eta horien % 71,7k (1.609) lehen aldiz erabili dute baliabidea.

Bestalde, jasotako datuek erakusten dutenez, 253 emakumek erabili dute *etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak jasan dituzten emakumeentzako aholkularitza juridikoko zerbitzua*, eta gehienak (% 83,4) kasu berriak izan dira.

Aldundien *epe ertain edo luzeko egoitza-baliabideek* 133 emakume artatu zituzten 2019an (% 46,6 kasu berriak izan ziren), eta haien *berehalako edo larrialdiko harrerako zerbitzuek* 240 emakume (% 89,2 kasu berriak ziren).

Aurten datu-bilketan parte hartu duten udalek emandako datuak kontuan hartuta⁴, udaletako *Informazio, balorazio eta diagnostiko espezializatuko zerbitzuan* 1.128 emakume berri artatu dituzte.

Gainera, 476⁵ emakumek lehendabizikoz jo dute udalaren *aholkularitza juridikoko* zerbitzuetara, eta beste 254k⁶ *arreta psikologikoko* zerbitzuetara.

Azkenik, 2019an, guztira 70⁷ emakume izan dira lehendabizikoz udalaren egoitza-baliabideetan.

⁴ Gogoratu behar da guztira 211 udal izan direla (guztien % 84,06).

⁵ Datu hori informazioa eman duten Bizkaiko 84 udalei dagokie.

⁶ Laguntza psikologikoko zerbitzuetara lehenengoz jo duten emakume guztietatik 252 Bizkaiko udaletan erregistratu dira, eta 2 Gipuzkoako udaletan.

⁷ Bizkaiko eta Gipuzkoako udalek emandako datua.

ARTATU DIREN EMAKUMEEN KASUAK GUZTIRA, ARTATU DIREN EMAKUMEEN KASU BERRIAK
ETA INDARKERIA JASAN DUTEN EMAKUME BIKTIMA BERRIEN TASA. 2019

ERAKUNDEA		BALIABIDEA	2019an ARTATUTAKO EMAKUMEAK, GUZTIRA	2019an ARTATUTAKO EMAKUME BERRIAK	EMAKUME BERRIAK (%), GUZTIZKOAREN BARRUAN
EUSKO JAURLARITZA (3. oharra)	SEGURTASUN SAILA	Segurtasuna eta babesa (Ertzaintza)	-	4.419	% 100
		Diru-sarrerak bermatzeko errenta	975	263	% 27
		Lan-bitartekaritza	1.622	559	% 34,4
	ENPLEGUKO ETA GIZARTE POLITIKETAKO SAILA	Indarkeriaren biktima diren emakumeei eguneko 24 orduetan telefono bidezko arreta eta informazioa emateko zerbitzua (SATEVI)	2.645	1.614	% 61
		Genero- indarkeriaren biktima diren emakumeentzako ordainketa bakarreko prestazioa (1. oharra)		194	% 100
	INGURUMEN, LURRALDE PLANGINTZA ETA ETXEBIZITZA SAILA	Baremazio gehigarria babes publikoko alokairuko etxebizitzan sustapenean	952	258	% 27,1

		Alokairuko etxebizitzak zuzenean esleitzea kasu larri eta ohiz kanpokoetan	-	30	% 100
	OSASUN SAILA (2. oharra)	Lehen mailako arreta	-	483	% 100
		Ospitaleko larrialdiak	-	538	% 100
	LAN ETA JUSTIZIA SAILA	Biktimari laguntzeko zerbitzua (BLZ)	-	2.174	% 100
		Emakumeen aurkako indarkeriaren arloko koordinazio-zentroa (EAIKZ)	2.653	1.462	% 55,1
	FORU ALDUNDIAK	Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeak berehala hartzeko zerbitzuak	240	214	% 89,2
		Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeentzako egoitza-zentroak (4. oharra)	133	62	% 46,6
		Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat (5. oharra)	253	211	% 83,4
		Laguntza psikologikoko zerbitzua, emakumeen aurkako etxeko tratu txarren eta sexu-erasoen egoeretarako (6. oharra)	2.245	1.609	% 71,7
		Beste programa espezializatu batzuk	284	241	% 84,9
UDALAK (9. oharra)		Informazio, balorazio eta diagnostiko espezializatuko zerbitzua (OGZ)	-	1.128	-
		Bizitoki-zerbitzuak - Harrera-etxea	-	70	-

Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat (7. oharra)	-	476	-
Laguntza psikologikoko zerbitzua, emakumeen aurkako etxeko tratu txarren eta sexu-erasoen egoeretarako (8. oharra)	-	254	-

1. oharra: Datu horrek emandako laguntzak erakusten ditu (ez eskatu direnak).
2. oharra: Osasun-baliabideen kasuan informazioa erregistratzeko irizpideak ez daude behar bezala orraztuta, eta, horregatik, ez daude jasota bikotekide edo bikotekide ohiaren indarkeriaz beste indarkeria motak.
3. oharra: Elren Hezkuntza Sailak ere aurten parte hartu du kontsultan. Hala eta guztiz ere, ez du artatutako emakumeei buruzko daturik eskaini; unibertsitateko matrikula-ordainketen salbuespenari buruzko datuak soilik eman ditu. Hortaz, horren datuak ez dira ageri laburpen-tauletan.
4. oharra: Arabako Foru Aldundiko egoitza-zentroak Arabako udalerri guztietako emakumeak hartzen ditu, Gasteiz, Amurrio eta Laudiokoak izan ezik, udalerri horiek beren baliabide propioak dituzte eta.
5. eta 6. oharrek: AFaren eta Gasteizko Udalaren artean hitzarmen bat sinatu dute, zerbitzu psikologiko eta juridiko hori emateko. Akordio horretan Amurrio, Laudio eta Guardia udalerriak ere sartuta daude. Zerbitzu hauetan zenbatutako datuak AFAk aztertutako datuekin batera sartzen dira.
7. eta 8. oharrek: Udal batzuek, nahiz eta indarkeria mota horren biktima diren emakumeei laguntza psikologikoa edo juridikoa emateko baliabide espezifikorik ez izan, emakume biktimei buruzko datuak eman dituzte; hain zuzen ere, baliabide orokorren bitartez laguntza psikologikoa edo juridikoa eman zaien emakumeei buruzkoak. Hori Bizkaian gertatzen da batez ere. Bizkaiko Foru Aldundiak Zutitu enpresaren bidez ematen du zerbitzua. Zerbitzua deszentralizatuta dago eta toki hauetan ematen da: Lea Artibaiko Mankomunitatean, Enkarterriko Mankomunitatean, Balmasedan, Nerbioi Eskualdean, Durangoko eta Berrizko Merindadeko Mankomunitatean, Busturialdean eta Arratiako Mankomunitatean.
9. oharra: Udalek datu eskasak eman dituzte ostatu-zerbitzuetan 2018an artatutako emakumeei buruz; horregatik, ezin da erakutsi informazio hori, ezta emakume berrien kopurua ere, lagundutako emakumeen kopuruarekin erkatuta.

Indarkeria jasan duten emakumeei dagokienez, zerbitzu hauetan 2019an erregistratutako kasu berriak eta 2018an bildutakoak alderatzen baditugu, kontu hauek nabarmendu behar dira⁸:

⁸ Kontuan hartu behar da datu guztiak ezin direla erkatu. Bi arrazoi daude horretarako:

1) Udalen kasuan, handitu egin da datu-bilketan parte hartu duten udalen kopurua; hala ere, bolumen handiko udalek (Laudio, Bermeo, Hernani, Lasarte-Oria) ez dute daturik eman 2019an. 2) DSBeari buruz jasotako datuetan izandako aldakuntzaren arrazoia ez da izan prestazio horretara jotzen duten emakumeen kopurua aldatu dela, baizik eta urteetan informazioa eskuratzeko datu-base ezberdinak erabili direla.

Segurtasun Sailaren datuek –Ertzaintzak jasotakoek– agerian uzten dute, aurreko urtearekin alderatuta, % 4,12 egin duela gora indarkeriaren biktima diren emakumeen kopuruak (175 emakume gehiago). Areagotu egin dira, halaber, bestelako zerbitzuetan artatutako emakumeen kasu berriak: *SATEVI zerbitzuan* (% 9,8 gehiago; 1.470 izatetik 1.614 izatera), *Lehen mailako arreta zerbitzuan* (% 5,9 gehiago), *Ospitaleko Larrialdietako Zerbitzuan* (% 10,25), *alokairu-erregimeneko etxebizitzaren izendapen zuzenean* (% 36,4 gehiago).

Indarkeriaren biktima izateagatik *babes publikoko alokairuko etxebizitzaren sustapenean baremazio gehigarria* izan duten emakumeen kopuruan ere igoera bat egon da (% 29); 2018an 200 izan ziren, eta 2019an, 258.

Aldundien baliabideei dagokienez, jaitsi egin dira emakumeak berehala hartzeko zerbitzuetako kasu berriak (joan den urtean baino % 1,4 gutxiago), eta igo, berriz, epe ertain eta luzeko egoitzetako kasuetan (% 14,8 gehiago). Hala eta guztiz ere, garrantzitsua da azpimarratzea aldakuntza horiek, funtsean, datu-bilketan txertatutako hobekuntzen ondorio direla eta ez hainbeste baliabide horietan artatutako kasuen aldaketa errearen ondorio.

Bestalde, datuei erreparatuta, *etxeko tratatu txar eta sexu-eraso egoeretarako emakumeentzako arreta psikologikoko zerbitzuan* artatutako emakumeen kasuak igo egin dira (2018an baino % 3,3 gehiago). Behera egin du, ordea, *etxeko tratatu txarren eta sexu-eraso egoeretarako aholkularitza juridikoko zerbitzuetan* artatutako emakumeen kopuruak: 2018an 229 izan ziren, eta urtebete geroago, 211 (% 7,8 gutxiago).

EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIAGATIK ARTATUTAKO BIKTIMEN KASU BERRIAK,
ERAKUNDEAREN ARABERA; 2018 eta 2019.

ERAKUNDEA	BALIABIDEA	2018an ARTATU TAKO EMAKU ME BERRIAK	ARTATUTAK O EMAKUME BERRIAK 2019	ALDAKUNTZA	
				Abs.	%
EUSKO JAURLARITZA	SEGURTASUN SAILA	Segurtasuna eta babesa (Ertzaintza)	4.244	4.419	175 % 4,1
		Diru-sarrerak bermatzeko errenta	308	263	-45 -% 14,6
		Lan-bitartekaritza	-	559	- (*)
	ENPLEGU KO ETA GIZARTE POLITIKETAKO SAILA	Indarkeriaren biktima diren emakumeei eguneko 24 orduetan telefono bidezko arreta eta informazioa emateko zerbitzua (SATEVI)	1.470	1.614	144 % 9,8
		Ordainketa bakarreko prestazio ekonomikoa, genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzat	170	194	24 % 14,1
	INGURUMEN, LURRALDE PLANGINTZA ETA ETXEBIZITZA SAILA	Baremazio gehigarria babes publikoko alokairuko etxebizitzaren sustapenean	200	258	58 % 29
		Alokairuko etxebizitzak zuzenean esleitzea kasu larri eta ohiz kanpokoetan	22	30	8 % 36,4
	OSASUN SAILA	Lehen mailako arreta	456	483	27 % 5,9
		Ospitaleko larrialdiak	488	538	50 % 10,25
	LAN ETA JUSTIZIA SAILA	Biktimari laguntzeko zerbitzua (BLZ)	1.474 (*)	2.174	700 % 53,5
		Emakumeen aurkako indarkeriaren arloko	1.365 (*)	1.462	97 % 7,1

		koordinazio-zentroa (EAIKZ)			
FORU ALDUNDIAK	Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeak berehala hartzeko zerbitzuak	217	214	-3	-% 1,4
	Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeentzako egoitza-zentroak	54	62	8	% 14,8
	Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	229	211	-18	-% 7,8
	Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	1.558	1.609	51	% 3,3
	Beste programa espezializatu batzuk	286	241	-45	-% 15,7
UDALAK	Informazio, balorazio eta diagnostiko espezializatuko zerbitzua (OGZ)	-	1.128	(*)	(*)
	Bizitoki-zerbitzuak - Harrera-etxea	-	70	(*)	(*)
	Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	-	476	(*)	(*)
	Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	-	254	(*)	(*)

Izartxoek (*) zuzenean alderatu ezin diren datuak adierazten dituzte:

- ✓ Lan Bitartekaritzako Zerbitzuak ez zuen daturik eman aurreko txostenetan.
- ✓ EAIKZk eta BLZk ez zuten daturik eman 2018an, eta, beraz, 2017ko datuak bildu dituzte.
- ✓ Udalei dagokienez, kontuan hartu behar da, batzuek informazioa eman ez dutenez eta aurten parte hartu duten udalen kopurua igo denez, zailagoa izan dela bilakaeraren azterketa zehatza egitea.

Oharra: Hezkuntza Sailak datu-bilketan parte hartu du, baina eman dituen datuek ez diote erreferentzia egiten emakumeen arretari, 2018/2019ko ikasturterako emandako matrikula-salbuespenen kopuruari baizik; beraz, ez dira taula honetan ageri.

3.2. Artatutako emakume berrien datuak⁹, erakundearen, baliabidearen eta indarkeria motaren arabera

Segurtasun Sailaren datuek, Ertzaintzak jasotakoek —aurretik adierazi denez, hori baita EAEn emakumeen kontrako indarkeria kuantifikatzeko erreferente nagusia—, agerian uzten dute indarkeria mota hau jasaten duten emakumeen % 70,1ek bikotekide edo bikotekide ohiaren eskutik jaso dituztela erasoak, % 20,3k familia barruko indarkeria jasan dutela eta % 9,6k sexu-indarkeria jasan dutela familiatik kanpoko gizon baten eskutik.

Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimak artatzeko baliabide guztietan, gehienak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria-kasuak dira (baliabide batzuek, gainera, definizioz, mota horretako kasuak soilik artatzen dituzte). Biktimei laguntzeko zerbitzuaren datuek bat egiten dute Ertzaintzak erregistraturiko datuekin (% 69,4 emakumeri bikotekideak edo bikotekide ohiak eraso die; % 20,6ri familiako pertsona batek; eta % 10ek sexu-erasoa jaso dute).

SATEVI zerbitzuaren kasuan jasotako datuek adierazten dutenez, aldiz, baliabide horretan nagusiki bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria nozitu duten emakumeen deiak artatzen dira (% 91,1), eta familia-indarkeriagatik (% 4,3) eta sexu-indarkeriagatik (% 4,6) deitu dutenen kopurua intzidentzia-tasa baino askoz ere txikiagoa da (intzidentzia-tasatzat Ertzaintzako datuak hartuta).

Aurreko urteetan gertatzen zen moduan, ohikoa da baliabide horiek familia-indarkeriaren edo sexu-indarkeriaren biktimei ematen dieten arreta intzidentzia-tasatik beherakoa izatea. Adibidez, Ertzaintzak erregistratutako biktimen % 20,3k familia barruko indarkeria jasan dute; aldiz, 2019. urtean indarkeria mota horregatik arreta psikologikoko baliabideetan artatutako emakumeen portzentajea % 9,7 da, eta % 7,9 *beste programa espezializatu batzuetan* artatutakoa.

Era berean, jasotako datuek agerian uzten dutenez, udal-baliabideak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria jasan duten emakumeei arreta ematean zentratu dira batez ere. Udal-baliabide guztien artean, *OGZek eta bizitoki-zerbitzuek edo harrera-etxeek* artatzen dute familia barruko indarkeriako eta sexu-indarkeriako kasu gehien (% 7 eta % 7,1), eta arreta psikologikoko zerbitzuek ezezagunen aldetik sexu-indarkeria jasaten dutenen kasu gehien (% 4,7). Dena den, datua kasu guztietan intzidentzia-tasa baino txikiagoa da oraindik ere, Ertzaintzaren datuak kontuan hartuta.

⁹ Lehen taulako ohar argigarri guztiak txostenaren gainerako tauletan aplikatzekoak dira; hala ere, informazioa ez errepikatzea erabaki da, dokumentua errazago irakurtzeko.

INDARKERIAREN BIKTIMA DIREN EMAKUMEEN KASU BERRIAK, ERAKUNDEAREN, BALIABIDEAREN ETA INDARKERIA MOTAREN ARABERA. Absolutuak (guztira) eta % horizontalak (indarkeria motaren arabera). 2019

EUSKO JAURLARITZA	ERAKUNDEA	BALIABIDEA	Bikoteki dearen/ bikoteki de ohiaren indarkeria (%)	% Famili a barru ko indarkeria	% Sexu- indarkeria	Beste indarkeria modu batzuk (%)	2019an ARTATU TAKO EMAKUME BERRIAK	
	SEGURTASUN SAILA	Segurtasuna eta babes (Ertzaintza)	70,1	20,3	9,6	-	4.419	
		Diru-sarrerak bermatzeko errenta	100	Ez dagokio	Ez dagokio	Ez dagokio	263	
		Lan-bitartekaritza	100	Ez dagokio	Ez dagokio	Ez dagokio	559	
		ENPLEGUKO ETAGIZARTE POLITIKETA KO SAILA	Indarkeriaren biktima diren emakumeei eguneko 24 orduetan telefono bidezko arreta eta informazioa emateko zerbitzua (SATEVI)	91,1	4,3	4,6	-	1.614
			Ordainketa bakarreko prestazio ekonomikoa, genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzat	100	Ez dagokio	Ez dagokio	Ez dagokio	194
	INGURUMEN, LURRALDE PLANGINTZA	Baremazio gehigarria babes publikoko alokairuko etxebizitzaren sustapenean	100	Ez dagokio	Ez dagokio	Ez dagokio	258	

	ETA ETXEBIZI TZA SAILA	Alokairuko etxebizitzak zuzenean esleitzea kasu larri eta ohiz kanpokoetan	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	Ez dagoki o	30
	OSASUN SAILA	Lehen mailako arreta	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	Ez dagoki o	483
		Ospitaleko larrialdiak	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	Ez dagoki o	538
		Biktimei laguntzeko zerbitzua (BLZ)***	69,4	20,6	10,0	-	2.263
	LAN ETA JUSTIZIA SAILA	Emakumeen aurkako indarkeriaren arloko koordinazio- zentroa (EAIKZ) (2017ko datuak)	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	Ez dagoki o	1.462
	FORU ALDUNDIAK	Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeak berehala hartzeko zerbitzuak	87,9	6,1	4,7	1,4	214
		Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeentzako egoitza-zentroak	87,1	4,8	4,8	3,2	62
		Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu- erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	85,8	4,7	9,5	-	211
		Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	82,7	9,7	7,3	0,3	1.609
		Beste programa espezializatu batzuk	87,1	7,9	5,0	-	241
	UDALAK	Informazio, balorazio eta diagnostiko espezializatuko zerbitzua (OGZ)	88,8	7	4,0	0,2	1.128

Bizitoki-zerbitzuak - Harrera-etxea****	87,1	7,1	2,9	2,9	70
Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	97,1	2,3	0,6	0,0	476
Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	83,9	11,4	4,7	0,0	254

*Baliabide batzuek, definizioz, bikotekide edo bikotekide ohiaren indarkeriaren biktima diren emakumeak soilik hartzen dituzte. Baliabide horiei ez *dagokie* familia barruko indarkeria eta sexu-indarkeria.

**Osasun Sailari dagokionez, bildutako informazioa aztertuta, gaur egun ezinezkoa da indarkeria mota bereiztea; beraz, kasu guztietan jo da erasotzailea bikotekidea edo bikotekide ohia izan dela, indarkeria mota ohikoena delako.

*** Biktimari Laguntzeko Zerbitzuaren (BLZ) kasuan, espediente kopuruaren datuak ematen dira. Emakume batek espediente bat baino gehiago izan ditzake irekita.

**** Gipuzkoako udalek «beste indarkeria-modu batzuk» kasu bakarra erregistratu dute bizitoki-zerbitzuetan - Harrera-etxean (guztizkoaren % 1,4).

2018ko eta 2019ko datuak indarkeria motaren arabera alderatuta, ez da alde handirik antzematen; hala eta guztiz ere, nabarmentzekoa da familiatik kanpoko sexu-indarkeriako kasuek gora egiten jarraitzen dutela, bai Ertzaintzan artatutakoek (% 9,1etik % 9,6ra igaro da), bai SATEVI zerbitzuan artatutakoek (% 3,5etik % 4,6ra). Bi baliabideetan zertxobait behera egin dute, ordea, bikoteak eta bikotekide ohiak eragindako indarkeriako kasuek. Foru-baliabideen kasuan, sexu-indarkeriari dagokionez, nabarmendu behar da egoitza-zentroetan behera egin dutela, eta gainerako zerbitzuetan, berriz, zertxobait gora egin dutela (berehala hartzeko zerbitzua, arreta psikologikoa, aholkularitza juridikoa eta beste programa espezializatu batzuk).

INDARKERIAREN BIKTIMA DIREN EMAKUMEEN KASU BERRIEN ARTEKO KONPARAZIOA, ERAKUNDEAREN, BALIABIDEAREN ETA INDARKERIA MOTAREN ARABERA. Absolutuak (guztira) eta % horizontalak (indarkeria motaren arabera). 2018 ETA 2019

ERAKUNDEA		BALIABIDEA	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria (%)	Familia barruko indarkeria (%)	Sexu-indarkeria (%)	2018an ARTATUT AKO EMAKUME BERRIAK	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria (%)	Familia barruko indarkeria (%)	Sexu-indarkeria (%)	Beste indarkeria modu batzuk (%)	2019an ARTATUT AKO EMAKUME BERRIAK	Ab.s.	%	ALDAKUNTZA
EUSKO JAURLARITZA	SEGURTASUN SAILA	Segurtasuna eta babesa (Ertzaintza)	70,4	20,5	9,1	4.244	70,1	20,3	9,6	-	4.419	175	% 4,1	
	ENPLEGU KO ETA GIZARTE POLITIKETAKO SAILA	Diru-sarrerak bermatzeko errenta	100	Ez dagokio	Ez dagokio	308	100	Ez dagokio	Ez dagokio	Ez dagokio	263	-45	-% 14,6	
		Lan-bitartekaritza*	-	-	-	-	100	Ez dagokio	Ez dagokio	Ez dagokio	559	-	-	

Indarkeriar en biktima diren emakumee i eguneko 24 orduetan telefono bidezko arreta eta informazio a emateko zerbitzua (SATEVI)	93,5	3,0	3,5	1.470	91,1	4,3	4,6	-	1.614	144	% 9,8
Ordainketa bakarreko prestazio ekonomiko a, genero-indarkeriar en biktima diren emakumee ntzat	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	170	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	Ez dagoki o	194	24	% 14,1

INGURU MEN, LURRALD E PLANGIN TZA ETA ETXEBIZIT ZA SAILA	Baremazio gehigarria babes publikoko alokairuko etxebizitze n sustapene an	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	200	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	Ez dagoki o	258	58	% 22, 5
	Alokairuko etxebizitza k zuzenean esleitzea kasu larri eta ohiz kanpokoet an	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	22	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	Ez dagoki o	30	8	% 36, 4
	Lehen mailako arreta	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	456	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	Ez dagoki o	483	27	% 5,3
	Ospitaleko larrialdiak	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	488	100	Ez dagoki o	Ez dagoki o	Ez dagoki o	538	50	% 10, 25
	Biktimei laguntzeko zerbitzua (BLZ)*	-	-	-	-	69,4	20,6	10,0	-	2.263	-	-

	Emakumeen aurkako indarkeriar en arloko koordinazio-zentroa (EAIKZ)*	-	-	-	-	100	Ez dagokio	Ez dagokio	Ez dagokio	1.462	175	% 4,1
FORU ALDUNDIAK	Etxeko tratatu txarren biktima diren emakumeak berehala hartzeko zerbitzuak	92,2	4,1	3,7	217	87,9	6,1	4,7	1,4	214	-3	-% 1,4
	Etxeko tratatu txarren biktima diren emakumeentzako egoitza-zentroak	74,1	13,0	13,0	54	87,1	4,8	4,8	3,2	62	8	% 14,8
	Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratatu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	85,2	5,7	9,2	229	85,8	4,7	9,5	-	211	-18	-% 7,8

UDALAK	Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	82,1	11,9	6,0	1.558	82,7	9,7	7,3	0,3	1.609	51	% 3,3
	Beste programa espezializatu batzuk	90,56	8,74	0,00	286	87,1	7,9	5,0	-	241	-45	-% 15,7
	Informazio, balorazio eta diagnostiko espezializatuko zerbitzua (OGZ)	88,34	6,25	5,42	1.569	88,8	7	4,0	0,2	1.128	-441	-% 28,1
	Bizitoki-zerbitzuak - Harrera-etxea	88,10	7,14	4,76	84	87,1	7,1	2,9	2,9	70	-14	-% 16,7
	Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat***	95,07	2,30	2,63	304	97,1	2,3	0,6	0,0	476	172	% 56,6

Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu- erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	94,79	3,32	1,90	211	83,9	11,4	4,7	0,0	254	43	% 20, 4
--	-------	------	------	------------	------	------	-----	-----	------------	----	------------

*Aurreko txostenetan ez dute daturik eman.

*** Bizkaiko udalek emandako datuak.

3.3. Artatutako emakume berriei buruzko datuak, erakundearen, baliabide motaren eta indarkeria motaren arabera, eta lurralde historikoaren arabera

Eusko Jaurlaritzako baliabideen datuekin bat etorriz, foru-aldundietako baliabideetan 2019an artatu diren kasu berri gehienak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria jasan duten emakumeak dira. Esan bezala, oro har, familia barruko indarkeriagatik zein sexu-indarkeriagatik artatutako emakume berrien portzentajea Ertzaintzak adierazitako intzidentzietasaren azpitik dago aipatu baliabide guztietan (% 20,3 familia barruko indarkeriari dagokionez, eta % 9,6 sexu-indarkeriari dagokionez).

Aldundiek eskaintzen dituzten baliabide guztien artean, emakumeentzako *arreta psikologikoko* zerbitzuak dira, dudarik gabe, emakume gehien artatzen dutenak (1.609), 2018an baino % 3,3 gehiago.

Bizkaiko Foru Aldundiak artatu ditu foru-aldundien *arreta psikologikoko* zerbitzuetara joan diren emakumeen ia erdiak (% 41,2), Arabako Foru Aldundiak % 37,5 eta Gipuzkoako Foru Aldundiak % 21,3. Deigarria da baliabide horietan artatutako kasuen herena inguru Araban gertatu direla (han bizi dira euskal emakumeen % 14). Gipuzkoan, alderantziz, EAEko emakumeen % 33 bizi dira, baina kasuen % 20 artatu dituzte. Ildo horretan, argitu behar da artatutako emakumeen eta bertan bizi diren emakumeen proportzioan dagoen alde hori lurralde bakoitzean dauden baliabideetara heltzeko dauden bideengatik gertatu dela¹⁰.

Bestalde, guztira 211 emakumek jaso dute *aholkularitza juridikoa* foru-aldundien eskutik (iaz baino % 7,8 gutxiago). Mota horretako laguntza jasotzen duten hamar emakumetatik ia zazpik BFAn jaso dute arreta (% 67,8), % 26,1ek GFAn eta % 6,2k AFAn.

Aldundiek laguntza eman dute 214 emakume berri *berehalako harrera*-baliabideetan jasotzeko; horietatik % 51,9 Bizkaian, % 28,5 Gipuzkoan eta % 19,6 Araban. Gainera, 2019. urtean, 62 emakume gehiago artatu dituzte epe ertain eta luzerako *egoitza-zentroetan* (% 62,9 BFaren baliabideetan, % 22,6 GFaren baliabideetan, eta gainerako % 14,5a AFaren baliabideetan).

¹⁰ Bizkaian eta Araban, emakumeek zuzenean jaso dezakete hitzordua arreta psikologikorako foru-baliabidean; Gipuzkoan, ordea, gizarte-langileen bidez egin behar da.

INDARKERIAREN BIKTIMA DIREN EMAKUMEEN KASU BERRIAK: FORU ALDUNDIETAN ARTATU DIREN EMAKUMEA, BALIABIDEAREN ETA INDARKERIA MOTAREN ARABERA, LURRALDE HISTORIKO BAKOITZEAN. Absolutuak (kasuak guztira) eta % horizontalak (indarkeria motaren arabera). 2019koak, ETA 2018ko DATUEKIN ERKATUTA

ERAKU NDEA	BALIABIDEA	%	%	%	Beste indarkeria moduzuk (%)	2019an ARTATU TAKO EMAKU ME BERRIAK	ALDAKUN TZA	
							Abs.	%
ARABAKO FORU ALDUNDIA	Berehalako harrera-zerbitzuak, etxeko tratatu txarren biktima diren emakumeentzat (1. oharra)	100	0,0	0,0	0,0	42	-2	-% 4,55
	Etxeko tratatu txarren biktima diren emakumeentzako egoitza-zentroak	100	0,0	0,0	0,0	9	6	% 200
	Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratatu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	84,6	0,0	15,4	-	13	-1	-% 7,1
	Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratatu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	80,9	10,9	8,1	-	603	50	9
	Beste programa espezializatu batzuk	100	0,0	0,0	-	19	4	% 26,7

BIZKAIA	FORU ALDUNDIA	Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeak berehala hartzeko zerbitzuak	86,5	9	4,5	0,0	111	9	% 8,8
		Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeentzako egoitza-zentroak	82,1	5,1	7,7	5,1	39	0	0
		Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	83,2	7	9,8	-	143	- 18	- % 11,2
		Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	84,8	9,0	6,2	-	663	- 35	- % 5
		Beste programa espezializatu batzuk	96,8	0,0	3,2	-	31	- 39	- % 55,7
GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA		Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeak berehala hartzeko zerbitzuak	82	4,9	8,2	4,9	61	- 10	- % 14,1
		Etxeko tratu txarren biktima diren emakumeentzako egoitza-zentroak	92,9	7,1	0,0	0,0	14	2	% 16,6
		Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak	92,7	0,0	7,3	-	55	1	% 1,9

GUZTIRA FORU ALDUNDIAK	nozitu dituzten emakumeentzat							
	Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	81,6	8,7	8,2	1,5	343	36	% 11,7
	Beste programa espezializatu batzuk	84,3	9,9	5,8	0,0	191	-10	-% 4
	Etxeko tratu txarren biktimak diren emakumeak berehala hartzeko zerbitzuak	87,9	6,1	4,7	1,4	214	-3	-% 1,4
	Etxeko tratu txarren biktimak diren emakumeentzako egoitza-zentroak	87,1	4,8	4,8	3,2	62	8	% 14,8
	Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	85,8	4,7	9,5	-	211	-18	-% 7,8
	Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	82,7	9,7	7,3	0,3	1.609	51	% 3,3
	Beste programa espezializatu batzuk	87,1	7,9	5,0	-	241	-45	-% 15,7

Hiru lurraldeetako udal-baliabideek ere bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria jasan duten emakumeak artatzen dituzte nagusiki; eta familia barruko indarkeriagatik zein sexu-indarkeriagatik artatutako emakumeen kopuruak Ertzaintzak adierazitako intzidentzia-tasatik behera daude baliabide guztietan.

Bestalde, nabarmentzekoa da udaletako *bizitoki-baliabideek* eta *arreta psikologikoko* zerbitzuek artatzen dutela familia barruko indarkeriaren biktima diren emakume gehien.

INDARKERIAREN BIKTIMA DIREN EMAKUMEEN KASU BERRIAK: UDALETAN ARTATU DIREN EMAKUMEAK, BALIABIDE MOTAREN ETA INDARKERIA MOTAREN ARABERA, LURRALDE HISTORIKOKA. Absolutuak (guztira) eta % horizontalak (indarkeria motaren arabera). 2019

ERAKUNDEA	BALIABIDEA	% Bikoteki dearen/ bikoteki de ohiaren indarkeria	% Familia barruko indarkeria	% Sexu- indarkeria	% Beste indarkeria modu batzuk	2019an ARTATUT AKO EMAKUM E BERRIAK
ARABAKO UDALAK (1. oharra)	Informazio, balorazio eta diagnostiko espezializatuko zerbitzua (OGZ)	91,2	5,9	0,0	2,9	34
BIZKAIKO UDALAK	Informazio, balorazio eta diagnostiko espezializatuko zerbitzua (OGZ)	92,3	6,5	1,2	0,0	646
	Bizitoki-zerbitzuak - Harrera-etxea	84,6	9,6	3,85	1,9	52
	Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	97,1	2,3	0,6	0,0	476
	Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	84,1	11,5	4,4	0,0	252
	Informazio, balorazio eta diagnostiko	83,7	7,8	8,3	0,22	448

GIPUZKO AKO UDALAK (2. oharra)	espezializatuko zerbitzua (OGZ)					
	Bizitoki-zerbitzuak - Harrera-etxea	94,44	0,0	0,0	5,6	18
	Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	% 50	0,0	% 50	0,0	2
UDALAK, GUZTIRA (3. oharra)	Informazio, balorazio eta diagnostiko espezializatuko zerbitzua (OGZ)	88,8	7	4,0	0,2	1.128
	Bizitoki-zerbitzuak - Harrera-etxea	87,1	7,1	2,9	2,9	70
	Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	97,1	2,3	0,6	0,0	476
	Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	83,9	11,4	4,7	0,0	254

1. oharra: Informazio, balorazio eta diagnostiko espezializatuko zerbitzuen datuak bakarrik sartzen dira. Bizitoki-premiak (Gasteizen eta Amurrión salbu), laguntza psikologikoa eta aholkularitza juridikoa AFARA bideratzen dira.

2. oharra: Gipuzkoako udalek Gipuzkoako Foru Aldundira bidaltzen dituzte aholkularitza juridikoko eta arreta psikologikoko kasuak.

3. oharra: Udal batzuetan, laguntza psikologikoa eta aholkularitza juridikoa ematen zaie emakumeen aurkako indarkeriaren biktima diren emakumeei, indarkeria mota horren biktimak artatzeko baliabide espezifikorik izan gabe ere.

4. EAEn EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIAREN AURREAN EMAN DEN ERANTZUNA

4.1. Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimei arreta emateko Eusko Jaurlaritzak dituen baliabideei buruzko txostena

Jarraian aurkezten da Eusko Jaurlaritzako baliabideen azterketa xehatua, emakumeen kontrako indarkeriaren biktimentzako arretari dagokionez.

Gogoratu beharra dago 17 baliabidetatik hamabik parte hartu dutela txosten honetan aztergai diren datuak biltzen.

	BALIABIDEA	PARTE-HARTZEA
SEGURTASUN SAILA	Segurtasuna eta babes (Ertzaintza)	Bai
ENPLEGUKO ETA GIZARTE POLITIKETAKO SAILA	Diru-sarrerak bermatzeko errenta	Bai
	Gizarte eta lan-bitartekaritzako programa	Bai
	Indarkeriaren biktima diren emakumeei eguneko 24 orduetan telefono bidezko arreta eta informazioa emateko zerbitzua (SATEVI)	Bai
	Ordainketa bakarreko prestazio ekonomikoa, genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzat	Bai
INGURUMEN, LURRALDE PLANGINTZA ETA ETXEBIZITZA SAILA	Baremazio gehigarria babes publikoko alokairuko etxebizitzan sustapenean	Bai
	Alokairuko etxebizitzak zuzenean esleitzea kasu larri eta ohiz kanpokoetan	Bai
OSASUN SAILA	Lehen mailako arreta	Bai
	Arreta espezializatua	Ez
	Etengabeko arretarako guneak (EAG)	Ez
	Ospitaleko larrialdiak	Bai
	Ospitale-arretak	Ez
LAN ETA JUSTIZIA SAILA	Biktimari laguntzeko zerbitzua (BLZ)	Bai
	Emakumeen aurkako indarkeriaren arloko koordinazio-zentroa (EAIKZ)	Bai
HEZKUNTZA SAILA	Matrikula ordaindu beharrik ez	Bai
	Hezkuntza-bekak	Ez
	Espedientearen lekualdatzea	Ez

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Berez, indarkeriaren biktima diren emakumeei arreta emateko zerbitzu edo baliabideak ez izan arren, segurtasunari eta babesari buruz hitz egiten da Ertzaintzak indarkeriaren biktimei arreta emateko egiten duen lana islatu ahal izateko. Azken finean, arau-hauste penalei buruzko datuek Ertzaintzak bere jarduketa eta eskumenen eremuan ezagututako eta agiri polizialean erregistratuta dauden emakumeen aurkako indarkeriaren biktimen kopurua jasotzen dute.

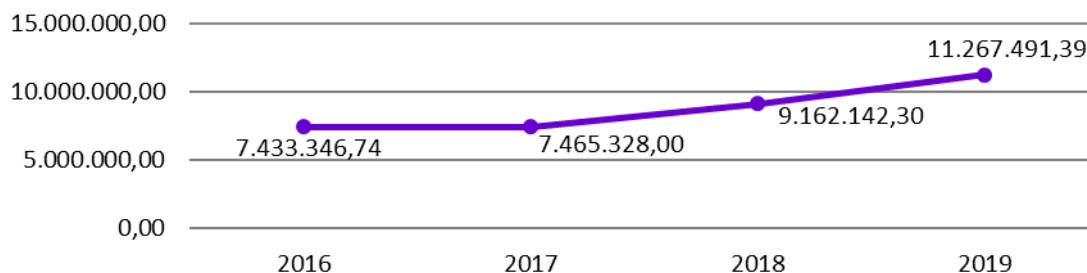
BALIABIDEAREN GAINEKO ZENBAIT DATU

2019. urtean, **Eusko Jaurlaritzaren Segurtasun Sailak, guztira, 11.267.491 € bideratu ditu indarkeriaren biktima diren emakumeei arreta ematera.** Gastu horren erdia baino gehixeago (6.714.368 €) indarkeriaren biktima diren emakumeen segurtasun pribaturako izan da, eta beste 4.438.614 € emakumeei arreta eta babesa emateaz arduratu diren Ertzaintzako langileentzat (guztira, 70 ertzain).

Gainera, sail honek 114.508 €-ko inbertsioa egin du Bortxa telefonoan –Ertzaintzaren komisarietan indarkeriaren biktima diren emakumeei eskaintzen zaien baliabide teknologikoan–, emakumeei larrialdi-egoeretan polizia-unitateekin lotura zuzena eskaintze aldera.

	2019
Emakumeak babestu eta artatzera bideratutako Ertzaintzako langileen gastua (79 ertzain)	4.438.614,5 €
Bortxa telefonoaren gastua	114.508,89 €
Segurtasun Pribatuko gastua	6.714.368 €
Segurtasun Sailaren gastu totala indarkeriaren biktima diren emakumeak artatzeko	11.267.491,39 €

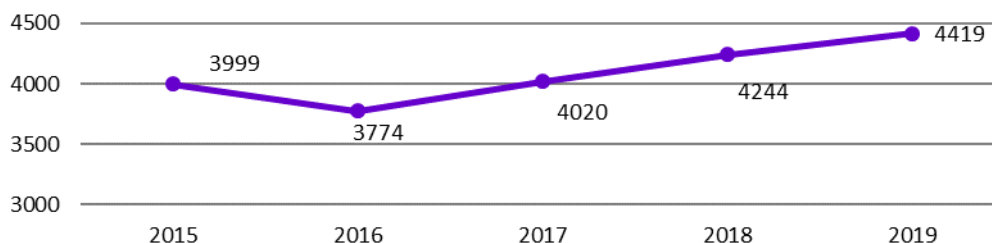
Segurtasun Sailak emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko borrokan egindako gastua handitzen ari da 2016tik.

BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

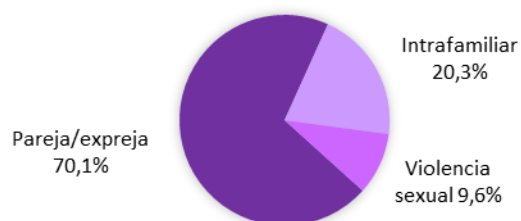
2019an, Ertzaintzak emakumeen kontrako indarkeriako 4.419 kasu erregistratu zituen guztira. Hau da, aurreko urtean bildutako datuekin alderatuta, % 4,12 gehiago.

Ertzaintzak artatutako emakumeen aurkako indarkeriaren biktima kopuruaren bilakaera: 2015-2019

Indarkeria motaren arabera, ikus daiteke erregistratutako **hamar kasutatik zazpi bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria-egoerak izan zirela, % 20,3 familia barruko indarkeria-kasuak izan zirela (bikotekidea edo bikotekide ohi baztertuta), eta % 9,6 familiatik kanpoko sexu-indarkeriako kasuak izan zirela.**

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ERTZAINTZAK ARTATUTAKO BIKTIMEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ARABERA. %. 2019

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA
ERTZAINZAK ARTATUTAKO BIKTIMEN
BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA
ERASOTZAILE MOTAREN ARABERA. %. 2019

2019	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria
Ezkontidea / Izatezko bikotekidea / Bikotekidea / Ezkongai- harremana	% 55,1
Senar ohia / Izatezko bikotekide ohia / Bikotekide ohia / Senargai ohia	% 44,8
Datu ezezaguna	0
Guztira	% 100
Familia barruko indarkeria	
Aurreko ahaidea (aita/aitona)	% 41,1
Ondorengo ahaidea (semea/biloba)	% 24,5
Beste senide batzuk	% 34
Datu ezezaguna	% 0,2
Guztira	% 100
Sexu-indarkeria	
Ezagunak	% 40,5

Bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria kasuei dagokienez, Ertzaintzak erregistratutako kasuen % 55,1etan erasotzailea biktimaren bikotekidea zen. Erregistratutako kasuen % 44,8tan, erasoaren unean gizona emakume biktimaren bikotekide ohia zen.

Bestalde, emakumeen aurkako familia barruko indarkeria kasuen % 41,1etan emakumearen aurreko ahaide batek eragin du indarkeria (aitak, aitonak) eta kasuen % 24,5etan, ondorengo ahaide batek (semeak, bilobak). Kasuen % 34tan erasotzailea beste senide bat izan da (osaba, lehengusua...).

Sexu-erasoei dagokienez, kasuen % 59,4tan, emakumeak ezagutzen ez duen gizon batek eragin du indarkeria, eta kasuen % 40,5etan erasotzailea gizon ezaguna izan da.

Ezezagunak	% 59,4
Ezezaguna	0
Guztira	% 100

Adinaren arabera, adierazi beharra dago tarteko adina duten emakumeek (21 eta 50 urte bitartekoek) jasaten dituztela erregistratutako kasu gehienak: hamarretik zazpi. Hala eta guztiz ere, interesgarria da azpimarratzea **emakume horien % 10,6 adingabeak zirela, eta % 14,1ek 50 urte baino gehiago zituztela.**

Datuak aztertuta, baieztatu daiteke aldea dagoela emakumeen adinaren eta jasaten duten indarkeria motaren arabera. Hala, **bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria jasaten duten emakume gehienek 21 eta 50 urte bitartean dituzte (% 82,8). Familia barruko indarkeria, ordea, askoz ere ohikoagoa da adinez txikikoak diren emakumeen artean (% 26,2), baita zaharrenean ere (indarkeria mota honetako biktimen % 34,4k 50 urte baino gehiago zituzten).**

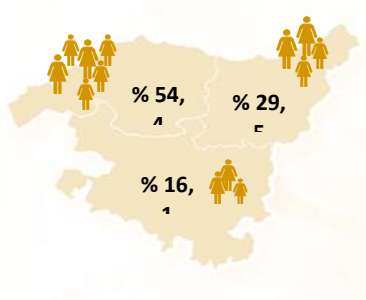
Sexu-indarkeriari dagokionez, datuek agerian uzten dute emakume gazteenak direla, batez ere, horrelako indarkeria jasaten dutenak (indarkeria mota honen biktima diren emakumeen ia % 38,7 adingabeak ziren, eta % 73k 30 urte baino gutxiago zituzten).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ERTZAINZAK ARTATUTAKO BIKTIMEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

	14 urtetik behera	14- 17 urte	18- 20 urte	21- 30 urte	31- 40 urte	41- 50 urte	51- 64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
Bikotekidea / bikotekide ohi	0,1	2,1	5,6	26,0	32,0	24,8	7,6	1,8	100
Familia barrukoa	17,0	9,2	4,7	8,8	8,7	17,2	21,0	13,4	100

Sexuala	16,4	22,3	13,0	21,3	11,6	10,4	2,8	2,1	100
GUZTIRA	5,1	5,5	6,1	22,0	25,3	21,9	9,9	4,2	100

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ERTZAINZAK ARTATUTAKO BIKTIMEN BANAKETA, LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

Kokapenari dagokionez, adierazi beharra dago Ertzaintzak erregistratutako kasuen erdiak baino gehiago (% 54,4) Bizkaian gertatu direla. Datu koherentea da lurralde horretako populazioaren dentsitatea handiagoa dela kontuan hartuta. Kasuen % 29,5 Gipuzkoan gertatu dira, eta Araban % 16,1.

Gainera, nabarmentzekoa da erregistratutako kasuen % 61,2an biktima den emakumea Espainian jaiotakoa dela, eta % 38,8an jatorri atzerritarra duela.

BIKTIMEN ARRETAKEO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

	2019
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta Ertzaintzak artatutako biktimak, guztira	4.419
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta Ertzaintzak artatutako biktimak (%)	70,1
Familia barruko indarkeria dela-eta Ertzaintzak artatutako biktimak (%)	20,3
Sexu-indarkeria dela-eta Ertzaintzak artatutako biktimak (%)	9,5
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta Ertzaintzak artatutako 18 urtez azpiko biktimak (%)	10,6
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta Ertzaintzak artatutako 65 urtetik gorako biktimak (%)	4,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta Ertzaintzak artatutako jatorri atzerritarreko biktimak (%)	38,8

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta (DSBE) hileroko prestazio ekonomiko bat da, nahikoa baliabide ez duten pertsona eta familien oinarritzko premiei erantzuteko eta lan-irteera bat topatzen laguntzeko ematen dena. Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuaren bitartez kudeatzen da baliabide hau.

Genero-indarkeriaren biktima den inork Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta jasotzeko eskaera egiten badu, Lanbidek lehentasunezko tratamendua ematen dio, haren premietara egokituta.

BALIABIDEAREN GAINEKO ZENBAIT DATU:

2019an Lanbidek 7.657.279 € bideratu zituen emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei Diru-sarrerak Bermatzeko Errentarako.

Bestalde, guztira, baliabide honetara atxikitako **133 profesionalak lan egiten dute genero-indarkeriaren biktimei arreta eskaintzen; horietako gehienak emakumeak dira** (% 92,5). Adierazi beharra dago, gainera, profesional horien % 85,7k prestakuntza dutela emakumeen kontrako indarkeria-gaietan, baita genero-berdintasuneko gaietan ere.

Baliabide honek ez du martxan jarri emakumeen kontrako indarkeria-gaietan prebentzioa edo sentsibilizazioa sustatzeko inolako ekintzarik (kanpainak, programak...), ez 2018an, ez 2019an.

	2019
Baliabide horretan lanean diharduten profesionalen kopurua	133
Baliabide horretan lanean diharduten emakume profesionalak (%)	% 92,5
Emakumeen kontrako indarkeria-gaietan prestakuntza jaso, eta baliabide horretan lanean diharduten profesionalak (%)	% 85,7
Berdintasunaren arloko prestakuntza jaso, eta baliabide horretan lanean diharduten profesionalak (%)	% 85,7
Prebentzioko eta sentsibilizazioko ekintzak burutzea baliabidean	Ez
Indarkeriaren biktima diren emakumeei diru-sarrerak bermatzeko errenta (DSBE) ordaintzeko gastua	7.657.279 €

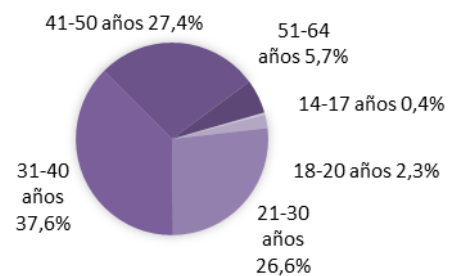
BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

2019an genero-indarkeriaren biktima ziren 975 emakumek jaso zuten DSBEda. Biktimen % 27k (263) lehen aldiz jaso dute prestazio hori.

DSBEa jaso eta indarkeriaren biktima ziren kasu berrien % 100 bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktimak ziren.

Adinari erreparatuta, ikus daiteke **emakume horietako gehienek (% 37,6) 31-40 urte bitartean zutela**. DSBEda jaso duten emakume adingabeen kasu bat bakarrik egon da, eta ez dago 65 urtetik gorako emakumerik.

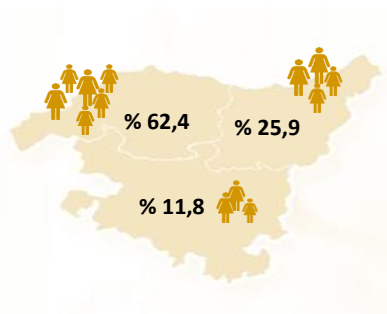
DSBE-A LEHEN ALDIZ JASO DUTEN EMAKUME BIKTIMEN BANAKETA, ADINAREN ARABERA. %. 2019

Garrantzitsua da adieraztea 2019an **DSBE lehendabizikoz jaso zuten biktimen erdiek seme-alabak dituztela beren kargura (% 70,4)**.

DSBE-A LEHEN ALDIZ JASO DUTEN EMAKUME BIKTIMEN BANAKETA, LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

Emakume horien kokapenari dagokionez, ikus daiteke **% 62,4 Bizkaian bizi direla; % 25,9, Gipuzkoan, eta % 11,8, Araban**.

Jatorriari erreparatuta, **DSBEa jaso duten emakumeen % 58,6 Espainian jaioetakoak dira**, eta % 41,4k jatorri atzeritarra dute.

Azkenik, nabarmentzekoa da emakume horien **% 7,6k nolabaiteko desgaitasuna dutela**.

BIKTIMEN ARRETAKE ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

	2019
DSBEa jaso duten emakume biktimen kopurua, guztira	975
DSBEa lehen aldiz jaso duten emakume biktimen kopurua, guztira	263
Bikotekide/bikotekide ohiaren indarkeriaren biktima izan eta DSBEa lehen aldiz jaso duten emakume biktimak (%)	27
DSBEa lehen aldiz jaso duten 18 urtetik beherako emakume biktimak (%)	0,4
DSBEa lehen aldiz jaso duten 65 urtetik gorako emakume biktimak (%)	0,0
DSBEa lehen aldiz jaso duten eta adingabeko seme-alabak dituzten emakume biktimen kopurua	185
DSBEa lehen aldiz jaso duten eta adingabeko seme-alabak dituzten emakume biktimak (%)	70,4
DSBEa lehen aldiz jaso duten jatorri atzerritarreko emakume biktimak (%)	41,4
DSBEa lehen aldiz jaso duten eta desgaitasunen bat duten emakume biktimak (%)	7,6

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Lan eta Gizarte Bitartekaritza Lanbideren programa bat da, eta laneratzeko plan bat ezartzeko aholkularitza eskaintzen die enplegua eskatzen duten eta genero-indarkeriaren biktime diren emakumeei.

BALIABIDEAREN GAINKO ZENBAIT DATU:

2019an Lanbidek 55.556 € erabili zituen emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei lan-bitartekaritza eskaintzeko.

Bestalde, guztira, baliabide honetara atxikitako **133 profesionalak lan egiten dute genero-indarkeriaren biktimei arreta eskaintzen; horietako gehienak emakumeak dira** (% 92,5). Adierazi beharra dago, gainera, profesional horien % 85,7k prestakuntza dutela emakumeen kontrako indarkeria-gaietan, baita genero-berdintasuneko gaietan ere.

Baliabide honek ez du martxan jarri emakumeen kontrako indarkeria-gaietan prebentzioa edo sensibilizazioa sustatzeko inolako ekintzarik (kanpainak, programak...), ez 2018an, ez 2019an.

	2019
Baliabide horretan lanean diharduten profesionalen kopurua (*)	133
Baliabide horretan lanean diharduten emakume profesionalak (%)	% 92,5
Emakumeen kontrako indarkeria-gaietan prestakuntza jaso, eta baliabide horretan lanean diharduten profesionalak (%)	% 85,7
Berdintasunaren arloko prestakuntza jaso, eta baliabide horretan lanean diharduten profesionalak (%)	% 85,7
Prebentzioko eta sensibilizazioko ekintzak burutzea baliabidean	ED/EE
Indarkeriaren biktime diren emakumeei gizarte- eta lan-bitartekaritza ordaintzeko gastua	55.566 €

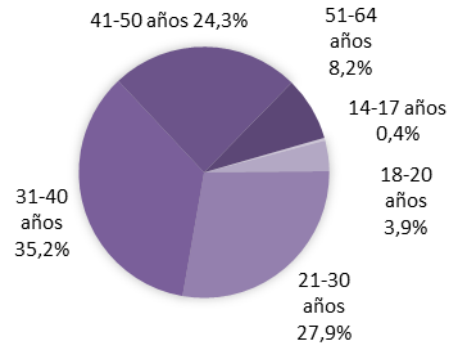
BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

2019an, genero-indarkeriaren biktime ziren **1.622 emakume zenbatu ziren guztira, eta horietatik 559k (% 34,5) lehen aldiz erabili zituzten lan-bitartekaritzako zerbitzuak.**

Lan-bitartekaritzan artatu ziren eta indarkeriaren biktima ziren kasu berrien % 100 bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktimak ziren.

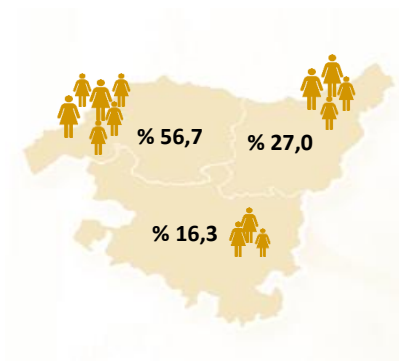
Adinari erreparatuta, ikus daiteke **emakume horietako gehienek (% 35,2) 31-40 urte bitartean zutela**. Emakume adingabeen bi kasu bakarrik egon dira, eta ez dago 65 urtetik gorako emakumerik.

LAN-BITARTEKARITZARA LEHENENGOZ JO DUTEN EMAKUME BIKTIMEN BANAKETA, ADINAREN ARABERA. %. 2019

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO BIKTIMEN BANAKETA, LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

Emakume horien kokapenari dagokionez, ikus daiteke horien **% 56,7 Bizkaian bizi direla; % 27, Gipuzkoan, eta % 16,3, Araban**.

Jatorriari erreparatuta, **DSBEa jaso duten emakumeen % 58 Espainian jaiotakoak dira**, eta % 42k jatorri atzeritarra dute.

Azkenik, nabarmentzekoa da emakume horien **% 5,7k nolabaiteko desgaitasuna dutela**.

BIKTIMEN ARRETAKEO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

	2019
Gizarte- eta lan-bitartekaritzako programak artatutako emakume biktimak, guztira	1622
Lehen aldiz artatutako emakume biktimen kopurua	559
Lehen aldiz artatutako emakume biktimak (%), erasotzailea bikotekidea/bikotekide ohia izanik	100
Lehen aldiz 18 urte baino gutxiagorekin artatutako emakume biktimak (%)	0,4
Lehen aldiz 65 urte baino gehiagorekin artatutako emakume biktimak (%)	0,0
Lehen aldiz artatutako emakume biktimen artean atzerriko jatorria dutenak (%)	42
Lehen aldiz artatutako emakume biktimen artean desgaitasuna dutenak (%)	5,7

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

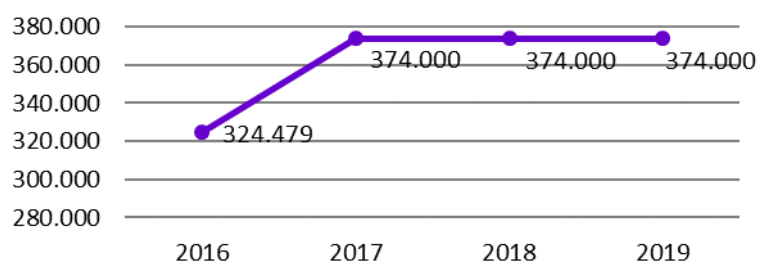
Indarkeriaren biktima diren emakumeei eguneko 24 orduetan telefono bidezko arreta eta informazioa emateko zerbitzua (SATEVI) –900 840 111–. Zerbitzu anonimo, konfidentzial, doako eta berehalakoa da, arreta bermatzen duena urteko 365 egunetan eguneko 24 orduetan. Zerbitzuko lantaldea emakumeen aurkako indarkeria mota oro jasan duten biktimei laguntza ematen espezializatutako profesionalak osatzen dute. Deiei 51 hizkuntzatan ematen die erantzuna, eta entzumen-desgaitasuna dutenei arreta emateko zerbitzua ere badu. Gune segurua da, eta ez da deiaren erregistrorik inon geratzen, ez baitu telefonoaren fakturan arrastorik uzten.

Zerbitzuak arreta berehalakoa eta anonimoa ematen du; bertan, orientazioa eskaintzen da eman beharreko pausoen gainean, eta biktimen zerbitzura dauden baliabideen gaineko informazioa ematen da, biktimek, nahi izanez gero, arreta pertsonalizatua jaso dezaten. Azken helburua da emakume horiek zerbitzuen zirkuituan sartzea, urratsa egin dezatela, eta tratatu txarren egoera horretatik ateratzeaz gain, bizitza berri bati ekin diezaiotela beren erasotzaileengandik urrun.

BALIABIDEAREN GAINEN ZENBAIT DATU

2018. urtean SATEVI zerbitzuan jasotako datuek adierazten dutenez, **zerbitzu honen aurrekontu osoa 374.000 € izan zen** (2018an eta 2017an baliabide horretarako zenbateko bera eman zen).

SATEVI ZERBITZUKO GASTUAREN BILAKAERA. 2016-2019

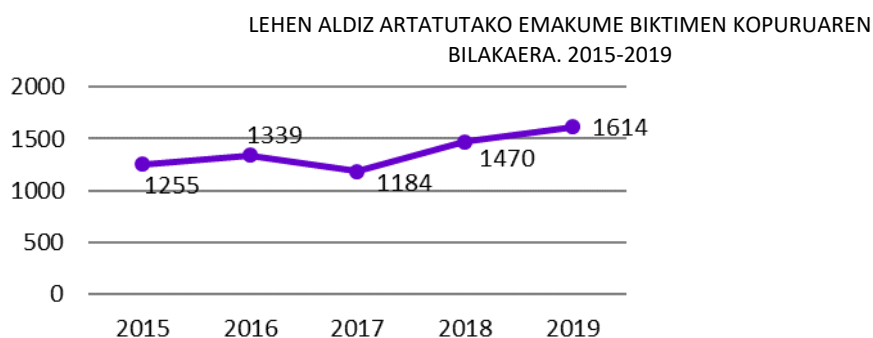

Bestalde, **SATEVI zerbitzuan diharduten profesionalen taldea 8 pertsonak osatzen dute, guztiak emakumeak**, emakumeen kontrako indarkeria-gaietan eta genero-berdintasuneko gaietan prestakuntza dutenak. Gainera, 2019. urtean, baliabide honek martxan jarri ditu emakumeen kontrako indarkeriaren gaineko prebentzioa edo sentsibilizazioa sustatzeko ekintzak.

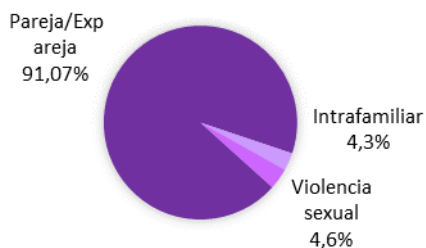
2019	
Baliabide horretan lanean diharduten profesionalen kopurua	8
Baliabide horretan lanean diharduten emakume profesionalak (%)	% 100
Emakumeen aurkako indarkerian prestakuntza jaso eta baliabide horretan lanean diharduten profesionalak (%)	% 100
Berdintasun-arloko prestakuntza jaso duten baliabideko profesionalak (%)	% 100
Baliabidean prebentzio edo sentsibilizazio ekintzarik egin da?	Ez
SATEVI zerbitzuaren gastua	374.000 €

BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

2019an, SATEVI zerbitzuak emakumeen kontrako indarkeriaren 2.645 biktimak artatu zituen guztira; horietatik 1.614 (% 61,02) kasu berriak ziren (urte horretan zerbitzura lehendabizikoz jo zutenak). Zerbitzuak artatutako kasu berriak % 9,79 igo dira 2018ko datuekin alderatuta (urte hartan 1.470 kasu berri artatu ziren).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA
SATEVI ZERBITZUAN LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO
BIKTIMEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN
ARABERA. % 2019

Zerbitzu honetan artatutako emakumeen % 91,07 bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktimak izan ziren; % 4,6, familiatik kanpoko sexu-indarkeriaren biktimak, eta % 4,3, familia barruko indarkeriaren biktimak.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA SATEVI ZERBITZUAN LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO BIKTIMEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ERASOTZAILE MOTAREN ARABERA. %. 2019

2019	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria
Ezkontidea / Izatezko bikotekidea / Bikotekidea / Ezkontzai-harremana	% 55,6
Senar ohi / Izatezko bikotekide ohi / Bikotekide ohi / Senargai ohi	% 44,3
Ezezaguna	0
Guztira	% 100
Familia barruko indarkeria	
Aurreko ahaidea (aita/aitona)	% 28,9
Ondorengo ahaidea (semea/biloba)	% 37,6
Beste senide batzuk	% 33,3
Ezezaguna	0
Guztira	% 100
Sexu-indarkeria	
Ezagunak	% 45,3
Ezezagunak	% 30,6
Beste harreman mota bat	% 24
Ezezaguna	% 00,0
Guztira	% 100

Erregistratutako datuen arabera, bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria-kasuei dagokienez, % 55,6 kasutan erasotzailea bikotekidea izan zen, eta % 44,3 kasutan, bikotekide ohi.

Familia barruan, kasuen % 37,6tan erasotzailea emakumearen ondorengo norbait izan zen (semea, biloba). Kasuen % 33,3tan, berriz, beste senide batzuk dira eraso iraunarazten dutenak, eta % 28,9tan, aurreko ahaide bat (aita, aitona).

Zerbitzu honetan artatu diren sexu-indarkeria kasu gehienetan, eraso gizon ezagunek egin dute (% 45,3) eta, zerbitzu honek erregistratutako datuen arabera, gizon ezezagunek egindakoak izan dira sexu-eraso guztien % 30,6.

Adinaren arabera, datuek agerian uzten dute **baliabide honetan artatutako emakume gehienek 31 eta 50 urte bitartean dituztela** (% 27). 60 urtetik gorako emakumeak guztien % 4,8 izan dira, eta adingabeak ez dira % 1 izatera iritsi (% 0,1).

Indarkeria motaren arabera, adierazi beharra dago bitarteko adin-tartean (31-50 urte) handiagoa dela bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktimen kopurua (% 28). Hala eta guztiz ere, **familia barruko indarkeriari dagokionez, emakumeen adina altuagoa izaten da** (% 23,2 51 urtetik gorako emakumeak izan ziren); sexu-indarkeria jasan duten **biktimen artean, ordea, ugariagoak dira emakume gazteak** (% 16k 40 urte baino gutxiago zituzten).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA SATEVI ZERBITZUAN LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO BIKTIMEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

	18 urtetik behera	18-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-60 urte	60 urtetik gora	ED/EE	Guztira
Bikotekidea / bikotekide ohia	0,1	8,4	13,6	14,4	6,7	4,8	52,0	100
Familia barrukoa	0,0	11,6	8,7	20,3	11,6	11,6	36,2	100
Sexuala	0,0	6,7	9,3	1,3	2,7	0,0	80,0	100
GUZTIRA	0,1	8,5	13,2	14,0	6,8	4,8	52,6	100

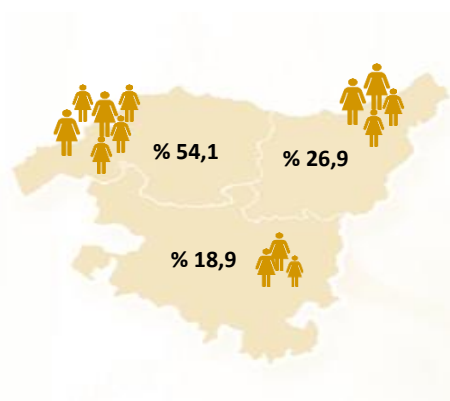
Oharra: baliabide honetan artatutako emakume berrien % 52,6ren adina ezezaguna da; hortaz, datuak kontuz interpretatu behar dira.

Bestalde, bildutako datuen arabera, SATEVI zerbitzuan artatutako emakumeetatik **816k (% 50,5) seme-alaba adingabeak zituzten** beren kargu. Guztira, **1.285 adingabe daude emakume horien kargu**.

Zerbitzu honetara jo duten emakumeen bizilekuari dagokionez, % 55,5 Bizkaian bizi dira; % 26,4, Gipuzkoan, eta % 18, Araban.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA SATEVI ZERBITZUAN LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO BIKTIMEN BANAKETA, LURRALDEAREN ARABERA. % 2019

Jatorriaren arabera, **emakume horien % 77,6 Espainian jaioetakoak dira, eta % 22,4k jatorri atzerritarra dute.**

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

	2019
SATEVI zerbitzuan artatutako emakume biktima guztiak	2.645
Lehen aldiz artatutako emakume biktimen kopurua	1.614
Lehen aldiz artatutako emakume biktimak (%), artatutako emakume biktima guztien aldean	61,02
Lehen aldiz artatutako emakume biktimak (%), erasotzailea bikotekidea/bikotekide ohia izanik	91,07
Lehen aldiz artatutako emakume biktimak (%), erasotzailea familia barrukoa izanik	4,3
Sexu -indarkeria jasan duten eta lehen aldiz artatutako emakume biktimak (%)	4,6
Lehen aldiz 18 urte baino gutxiagorekin artatutako emakume biktimak (%)	0,1
Lehen aldiz 60 urte baino gehiagorekin artatutako emakume biktimak (%)	4,8
Lehen aldiz artatu, eta adingabeko seme-alabak beren kargura dituzten emakume biktimen kopurua	816
Lehen aldiz artatutako emakume biktimen artean adingabeko seme-alabak beren kargura dituztenak (%)	50,5
Lehen aldiz artatutako emakume biktimek beren kargura dituzten adingabeko seme-alaben kopurua	1.285
Lehen aldiz artatutako emakume biktimen artean atzerriko jatorria dutenak (%)	22,4

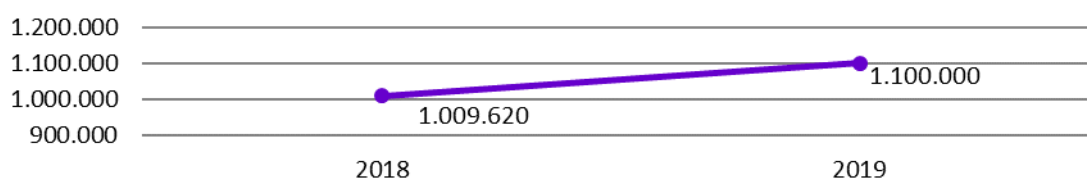
BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Ordainketa bakarreko laguntza ekonomikoa da, genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzat (Lege Organikoak jasotzen duen eran, hau da, gizon batek erlazio afektibo bat duen edo izan duen emakumearen aurka erabilitakoa), baldin eta beren adina, prestakuntza orokor edo espezializatu eza eta egoera sozialak direla eta, enplegu bat lortzeko zailtasun berezia badute.

BALIABIDEAREN GAINEKO ZENBAIT DATU

2019. urtean, Enplegu eta Gizarte Politiketako Sailak 1.100.000 € bideratu ditu genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei ordainketa bakarreko laguntza ekonomikoa ematera, aurreko urtean baino ia % 9 gehiago.

INDARKERIAREN BIKTIMA DIREN EMAKUMEENTZAKO ORDAINKETA BAKARREKO PRESTAZIO EKONOMIKOAREN GASTUAREN BILAKAERA. 2018-2019

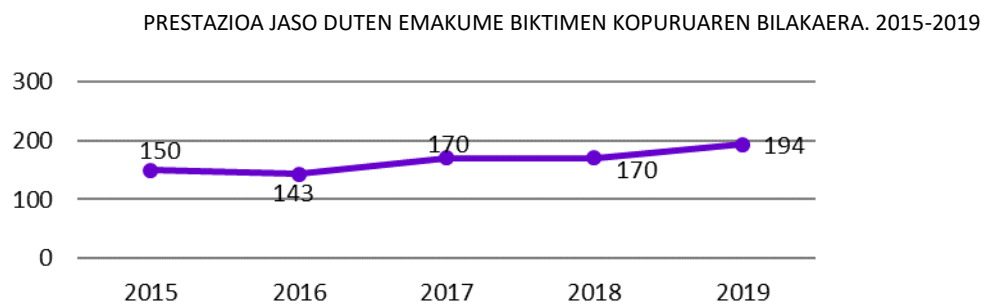
Bestalde, adierazi beharra dago baliabide honetan badirela **2 profesional, biak emakumeak, genero-indarkeriako gaitan eta berdintasun-gaitan prestakuntza dutenak**. Baliabide honetan ez da emakumeen kontrako indarkeriaren prebentzioa edo sentsibilizazioa sustatzeko ekintzarik egin 2019an.

	2019
Baliabide horretan lanean diharduten profesionalen kopurua	2
Baliabide horretan lanean diharduten emakume profesionalak (%)	% 100
Emakumeen aurkako indarkerian prestakuntza jaso eta baliabide horretan lanean diharduten profesionalak (%)	% 100
Berdintasun-arloko prestakuntza jaso eta baliabidean lanean diharduten profesionalak (%)	% 100
Baliabidean prebentzio edo sentsibilizazio ekintzarik egin da?	Ez
Baliabide horren gastua, guztira	1.100.000 €

BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

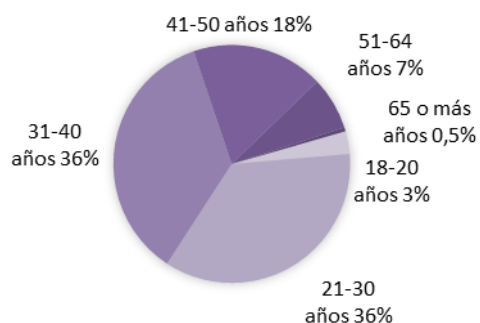
2019. urtean, ordainketa bakarreko 194 prestazio ekonomiko eman zituen Enpleguko eta Gizarte politiketako Sailak.¹¹

Emandako prestazioen kopurua 2018an eta 2017an emandakoa (170) baino zertxobait handiagoa da, eta 2016an eta 2015ean emandakoak baino gehixeago (143 eta 150, hurrenez hurren).

2019an prestazioa jaso zuten emakume guztiak izan ziren bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeriaren biktima, hori baita laguntza honi atxikita dagoen indarkeria mota.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ORDAINKETA BAKARREKO PRESTAZIOA JASO DUTEN BIKTIMA KOPURUAREN BILAKAERA, ADINAREN ARABERA. %. 2019

Adinari erreparatuta, **emakume horietako gehienek (% 72) 21 eta 40 urte bitartean zituzten**. % 18k 41 eta 50 urte bitartean zituzten, eta azken urtean egindako eskarien % 0,5 65 urtetik gorako emakumeei aitortu zaizkie.

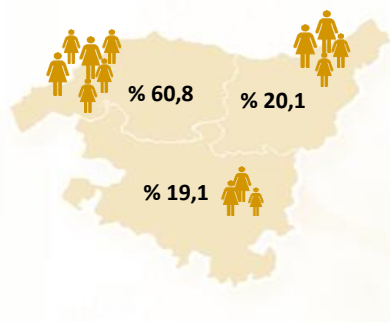
Bestalde, **laguntza jaso duten 10 emakumetik 7k (% 71,1) adingabeak ditu bere kargura**. Guztira, **225 adingabe daude emakume horien ardurapean (% 52,5, mutikoak, eta % 47,5, neskatokak)**.

¹¹ Ez dakigu zenbat eskaera erregistratu diren.

Lurraldeka, laguntzen % 60,8 Bizkaian bizi diren emakumeei eman zaizkie; % 20,1, Gipuzkoan bizi diren emakumeei, eta % 19,1, Araban bizi direnei.

EMAKUMEEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ORDAINKETA BAKARREKO PRESTAZIOA JASO DUTEN BIKTIMEN KOPURUAREN BILAKAERA, LURRALDEAREN

Gainera, nabarmentzekoa da **emakume horien % 50 Espainian jaiotakoak direla, eta beste erdiek jatorri atzeritarra dutela.**

Azkenik, adierazi beharra dago **prestazioa jaso duten emakumeen % 13k nolabaiteko desgaitasuna zeukatela.**

BIKTIMEN ARRETA KO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

	2019
Ordainketa bakarreko prestazioa eskatu duten emakume biktimen kopurua	-
Prestazioa jaso duten emakume biktimen kopurua	194
Prestazioa jaso duten emakume biktimak (%), eskatu duten emakume guztien aldean	-
Prestazioa jaso duten bikotekidearen/bikotekide ohiaren biktima diren emakumeak (%)	100,0
Prestazioa 18 urte baino gutxiagorekin jaso duten emakume biktimak (%)	0,0
Prestazioa 65 urte baino gehiagorekin jaso duten emakume biktimak (%)	0,5
Adingabeko seme-alabak dituzten emakume biktimen kopurua	138
Adingabeko seme-alabak dituzten emakume biktimak (%)	71,1
Emakume biktimek dituzten adingabeko seme-alaben kopurua	225
Prestazioa jaso duten emakume biktimen kargura dauden adingabeko neskek (%)	47,5
Prestazioa jaso duten atzerriko jatorriko emakume biktimak (%)	50,0
Prestazioa jaso eta desgaitasunen bat duten emakume biktimak (%)	6,7

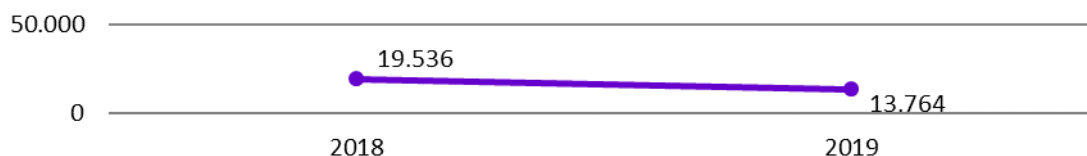
BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Genero-indarkeriaren biktimei etxebizitza bat esleitzen zaie, alokairuko erregimenean; horren kuota haien diru-sarreraren arabera izango da, eta urtero berrikusi ahalko da. Kasu larrietan eta salbuespenetan aplikatzen da neurri hau, eta eskakizun sorta jakin bat betez gero.

BALIABIDEAREN GAINKO ZENBAIT DATU

Aurreikuspenen arabera, 2019. urtean **Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Sailak 13.764 € bideratuko ditu kasu larri eta ohiz kanpokoetan alokairuko etxebizitzak zuzenean esleitzera.**

ALOKAIRUKO ETXEBIZITZAK ZUZENEAN ESLEITZEKO GASTUAREN BILAKAERA 2018-2019

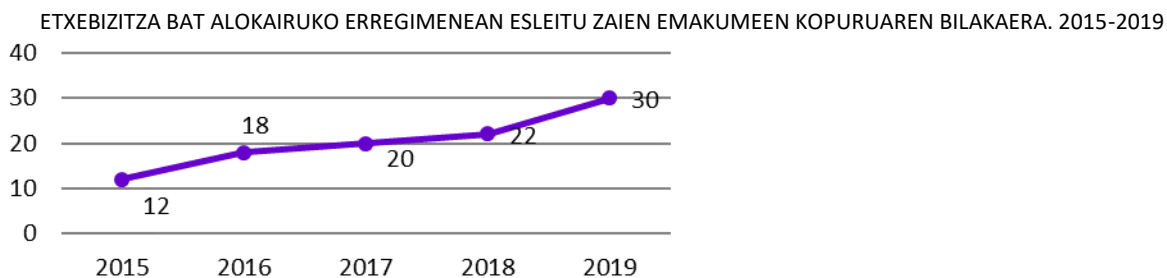

Bestalde, urtean zehar, baliabide honek prebentzioa edo sentsibilizazioa sustatzeko ekintzak egin ditu emakumeen kontrako indarkeria desagerrarazteko.

2019	
Prebentzioko eta sentsibilizazioko ekintzak burutzea baliabidean	ED/EE
Baliabidean gauzatutako prebentzioko eta sentsibilizazioko ekintzen kopurua	-
Alokairuko etxebizitzaren esleipen zuzenaren gastua	13.764 €

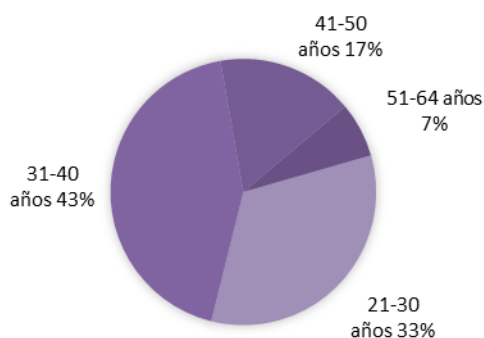
BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK

2019. urtean, Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Sailak **30 etxebizitza esleitu zizkien zuzenean emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei**. Esleitutako etxebizitzaren kopuruak gora egin du pixkanaka azken lau urteetan; **2018tik % 36,3ko gorakada** izan du.

Etxebizitza guztiak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima diren emakumeei esleitu zaizkie, hori baita laguntza honi atxikita dagoen egoera.

EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIAREN BIKTIMA IZAN, ETA ALOKAIRU-ERREGIMENEN ETXEBIZITZA ZUZENEAN JASO DUTEN EMAKUMEEN BANAKETA, ADINAREN ARABERA. %. 2019

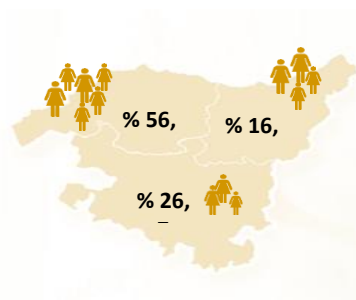
Adinari erreparatuta, **mota honetako etxebizitzan esleipen zuzena jaso duten emakume gehienak (% 43) 31 eta 40 urte bitartekoak dira.** Emakume horien % 33k 21 eta 30 urte dituzte, eta % 17k, berriz, 41 eta 50 urte. Emakumeen % 7, gainera, 51 eta 64 urte bitartekoak dira.

Esleitutako etxebizitzan erdiak baino zertxobait gehiago Bizkaian bizi diren emakumeei eman zaizkie; % 26,7, Araban bizi direnei, eta % 16,7, Gipuzkoan bizi direnei.

Jatorriaren arabera, **% 21ek jatorri atzerritarra dute.**

Ez da erregistratu ardurapean adingabeak dituzten emakumeen kopurua

EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIAREN BIKTIMA IZAN, ETA ALOKAIRU-ERREGIMENEN ETXEBIZITZA ZUZENEAN JASO DUTEN EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

Azkenik, adierazi beharra dago **etxebizitza jaso duten emakumeen kopurua** duela desgaitasunik.

k ere ez

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

	2019
Etxebizitza bat alokairuko erregimenean eman zaien emakume biktimak, guztira	30
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeriaren biktima diren eta etxebizitza bat alokairuko erregimenean eman zaien emakumeak (%)	100,0
Etxebizitza bat alokairuko erregimenean eman zaien 18 urte baino gutxiagoko emakume biktimak (%)	0,0
Etxebizitza bat alokairuko erregimenean eman zaien 65 urte baino gehiagoko emakume biktimak (%)	0,0
Etxebizitza bat alokairuko erregimenean eman zaien jatorri atzeritarreko emakume biktimak (%)	21,0
Desgaitasunen bat duten eta etxebizitza bat alokairuko erregimenean eman zaien emakume biktimak (%)	0,0

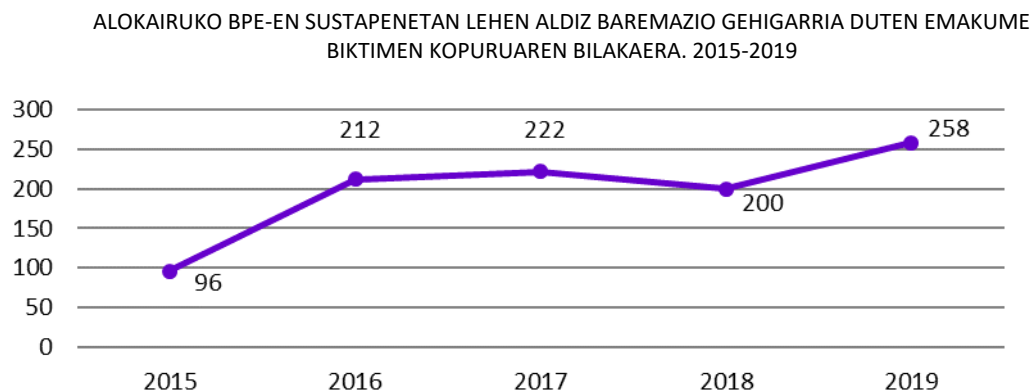
BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Indarkeriaren biktima diren emakumeek Etxebiden eman dezakete izena alokairuko etxebizitzaren eskatzaile gisa, genero-indarkeriaren biktima diren aldetik. Barematze orokorrean 10 puntu gehiago emango zaizkio; ez da eskatuko gutxieneko diru-sarrerarik egiaztatzea, ezta etxebizitza eskatzen den udalerrian erroldatuta egotea ere.

BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK

2019an 952 emakume izan dute baremazio gehigarria babes publikoko alokairuko etxebizitzaren sustapenean; horietatik 258 kasu (% 27,1) berriak izan dira (urte horretan bertan emandakoak).

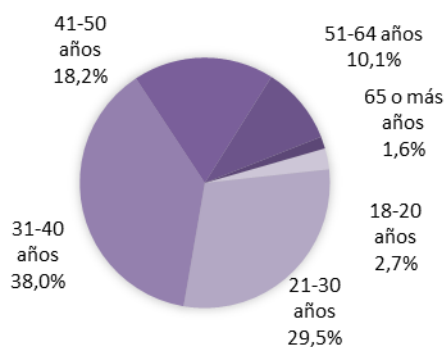
Kasu berrien kopuruak gora egin du pixka bat 2018ko datuekin alderatuta (% 29 gehiago), urte hartan 200 baremazio berri erregistratu baitziren.

Erregistratutako baremazio gehigarrien kasu berri guztiak bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeriaren biktimak dira, hori baita laguntza honi atxikita dagoen indarkeria mota.

EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIAREN
BIKTIMA IZAN ETA ALOKAIRUKO BPE-EN
SUSTAPENETAN BAREMAZIO GEHIGARRIA IZAN
DUTEN EMAKUMEEN BANAKETA, ADINAREN
ARABERA. %. 2019

**2019an baremazio gehigarria lortu duten
hamar emakumetatik ia lauk (% 38) 31
eta 40 urte bitartean dituzte**, % 29,5ek 21
eta 30 urte bitartean, eta % 18,2k 41 eta
50 urte bitartean. Emakumerik

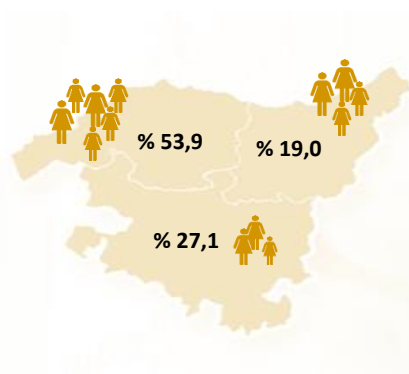

zaharrenek, 65 urtetik gorakoek, guztizkoaren % 1,6 osatzen dute.

2019an emandako baremazio berrien erdiak Bizkaian bizi diren emakumeei esleitu zitzaizkien, % 27,1 Araban bizi diren emakumeei, eta % 19 Gipuzkoan bizi direnei.

EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIAREN BIKTIMA IZAN, ETA ALOKAIKURUKO BPE-EN SUSTAPENETAN BAREMAZIO GEHIGARRIA IZAN DUTEN EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

Jatorriari dagokionez, emakume horien % 59,3 Espainian jaioetakoak dira, eta % 40,6k jatorri atzerritarra dute.

Azkenik, adierazi beharra dago **2019an lehendabizikoz emakumeen % 2,3k nolabaiteko desgaitasuna dutela.**

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

	2019
Alokairuko BPEen sustapenetan baremazio gehigarria duten emakume biktimak, guztira	952
Alokairuko BPEen sustapenetan lehen aldiz baremazio gehigarria duten emakume biktimak, guztira	258
Alokairuko BPEen sustapenetan lehen aldiz baremazio gehigarria duten emakume biktimak (%), baremazio gehigarria duten emakume guztien aldean	27,1
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeriaren biktima izan, eta alokairuko BPEen sustapenetan baremazio gehigarria duten emakumeak (%)	100,0
18 urte baino gutxiago duten eta alokairuko BPEen sustapenetan baremazio gehigarria duten emakume biktimak (%)	0,0

65 urte baino gehiago duten eta alokairuko BPEen sustapenetan baremazio gehigarria duten emakume biktimak (%)	1,5
Alokairuko BPEen sustapenetan baremazio gehigarria duten jatorri atzerritarreko emakume biktimak (%)	40,6
Alokairuko BPEen sustapenetan baremazio gehigarria duten emakume biktimak (%), desgaitasuna dutenak	2,3

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Lehen mailako arreta EAEko biztanle guztientzako oinarrizko asistentzia sanitarioa da.

BALIABIDEAREN GAINEKO ZENBAIT DATU

2018an¹², Eusko Jaurlaritzaren Osasun Sailak, guztira, **469.829 € bideratu zituen emakumeen kontrako indarkeria desagerrarazteko arreta eta borrokara**. Gastu ia osoa (469.829 €) genero-indarkeriari zuzenean lotuta egoteagatik hala kodifikatuta dauden emakumeei asistentzia sanitarioa emateko gainkostuari lotuta dago.

Bestalde, sail honek ia 10.000 € gehiago bideratu zituen osasun-arloko langileak emakumeen kontrako indarkeria-gaietan trebatzera.

2019rako aurreikuspena profesionalak trebatzera 11.000 € bideratzea zen, aurreko urtean baino % 10,25 gehiago.

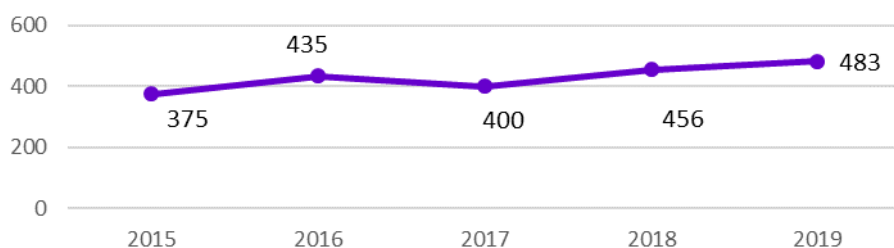
2018	
Euskal Sistema Sanitario Publikoaren gutxi gorabeherako gastua (genero-indarkeriari zuzenean lotuta egoteagatik 2018an hala kodifikatuta dauden emakumeei asistentzia sanitarioa emateko gainkostua, guztira)	469.829 €
Lanbide-heziketara bideratutako aurrekontua	9.976,7 €
<i>Genero-indarkeriari buruzko jardunaldiak</i>	250,0 €
<i>Genero-indarkeriako prestakuntza</i>	2.756,7 €
<i>Beste batzuk (gidak egitea...)</i>	6.970,0 €
Osasun Sailaren gastu osoa indarkeriaren biktima diren emakumeak artatzeko	479.805,7 €
2019	
Lanbide-heziketan aurreikusitako gastua	11.000 € (+% 10,25, 2018aren aldean)
<i>Genero-indarkeriari buruzko jardunaldiak</i>	2.000 €
<i>Genero-indarkeriako prestakuntza</i>	9.000 €

¹² Datuak 2018koak dira, aurtun Osasun Sailak ez baitu informazio hori eman.

BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK

2019an, **emakumeen kontrako indarkeriaren 483 biktima artatu dituzte** Eusko Jaurlaritzaren Osasun Saileko **lehen mailako arreta-zerbitzuetan**. Urte horretan erregistratutako kasuek % 5,9 egin dute gora 2018ko datuekin alderatuta, eta azken 5 urteotako punturik gorenera iritsi dira.

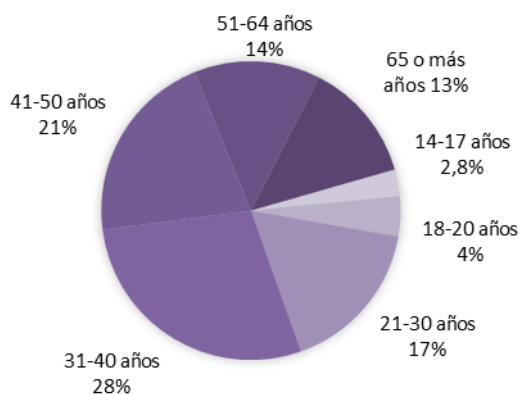
LEHEN MAILAKO ARRETAN ARTATUTAKO EMAKUME BIKTIMEN KOPURUAREN
BILAKAERA. 2015-2019

Emakumeen kontrako indarkeria dela-eta baliabide honetan erregistratutako kasu guztiak **bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria** gisa sailkatu dira.

Kasu gehienetan (% 28), biktimak 31 eta 40 urte bitartekoak ziren, edo 41 eta 50 urte bitartekoak (% 21). Gainera, nabarmentzekoa da emakume horien ia % 13k 65 urte edo gehiago zituztela, eta adingabeek kasuen % 2,8 osatzen zutela.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA LEHEN MAILAKO ARRETA-ZERBITZUETAN ARTATUTAKO BIKTIMEN BANAKETA, ADINAREN ARABERA. %. 2019

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

	2019
Lehen Mailako Arretan artatutako emakume biktimen kopurua	483
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeriaren biktima izan, eta Lehen Mailako Arretan artatu diren emakumeak (%)	100,0
Familia barruko indarkeriaren biktima izan, eta Lehen Mailako Arretan artatu diren emakumeak (%)	0,0
Sexu- indarkeriaren biktima izan, eta Lehen Mailako Arretan artatu diren emakumeak (%)	0,0
Lehen Mailako Arretan artatutako 18 urte baino gutxiagoko emakume biktimak (%)	2,8
Lehen Mailako Arretan artatutako 65 urte baino gehiagoko emakume biktimak (%)	13,0

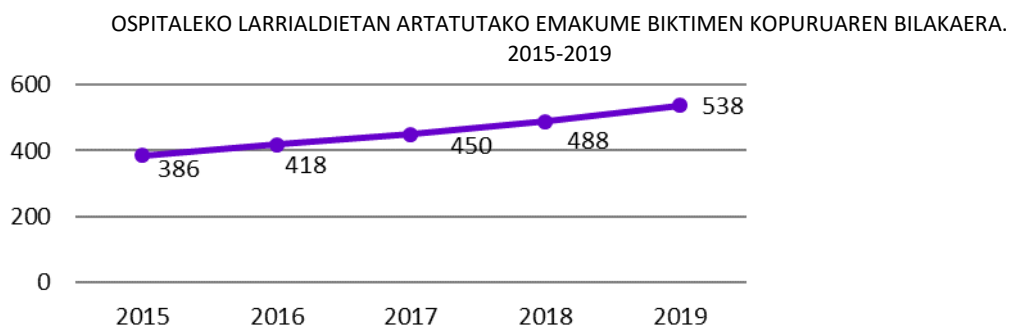
BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Ospitaleko larrialdi deritzo EAEko larrialdi-zerbitzuetara iristen direnei ematen zaien berehalako asistentzia sanitarioari.

BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK

2019an, **indarkeriaren biktima diren 538 emakume** artatu dituzte Eusko Jaurlaritzaren Osasun Saileko ospitaletako larrialdietako zerbitzuetan.

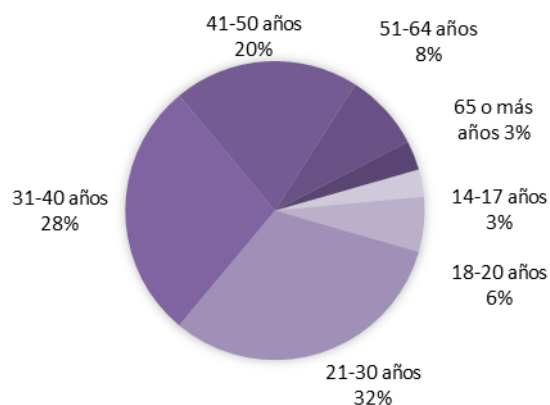
Datuen arabera, azken urteetan zerbitzu horretan erregistratutako kasuek gorako joera mailakatua izan dute. Hain zuzen ere, 2019an erregistratutako kasuak % 10,2 igo dira, 2018koekin alderatuta.

Baliabide honetan erregistratutako kasu guztiak **bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria** gisa sailkatu dira.

Adinari erreparatuta, ikus daiteke baliabide hauetan artatutako emakumeen % 3 adingabeak zirela, eta % 3k 65 urte baino gehiago zituztela. Hala eta guztiz ere, artatutako emakume gehienek (% 32) 21 eta 30 urte bitartean zituzten, edo 31 eta 40 urte bitartean (% 28).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA OSPITALETAKO LARRIALDI-ZERBITZUETAN ARTATUTAKO BIKTIMEN BANAKETA, ADINAREN ARABERA. %. 2019

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

	2019
Ospitaleko Larrialdietan artatutako emakume biktimen kopurua	538
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeriaren biktima izan, eta Ospitaleko Larrialdietan artatu diren emakumeak (%)	100,0
Familia barruko indarkeriaren biktima izan, eta Ospitaleko Larrialdietan artatu diren emakumeak (%)	0,0
Sexu -indarkeriaren biktima izan, eta Ospitaleko Larrialdietan artatu diren emakumeak (%)	0,0
Ospitaleko Larrialdietan artatutako 18 urte baino gutxiagoko emakume biktimak (%)	2,9
Ospitaleko Larrialdietan artatutako 65 urte baino gehiagoko emakume biktimak (%)	3,1

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Delituen biktimen eskubideak babestea da Biktimari Laguntzeko Zerbitzuaren (BLZ) egitekoa, eta legelariak, gizarte-langileak eta psikologoak osatutako diziiplina anitzeko taldeak ematen dute. Biktima mota orori (emakumeen aurkako indarkeriaren biktimei eta bestelako biktimei) eskaintzen dio orientazioa, bai alderdi judizialei buruzkoa, eta bai, beharrezkoa baldin bada, alderdi sozialei buruzkoa ere. Orientazioa eta laguntza aurrez aurrekoa da, doakoa, konfidentziala, banakakoa eta pertsonalizatua, eta honakoak ematen dira prozesu osoan zehar: laguntza psikologikoa, prozesu judizialaren gaineko aholkularitza, doako justiziaren tramitazioa, lege-prozeduren gaineko informazioa, etab.

BALIABIDEAREN GAINKO ZENBAIT DATU:

2019an Biktimari Laguntzeko Zerbitzuak (BLZ) **609.600 €-ko aurrekontua izan zuen; hala eta guztiz ere, indarkeriaren biktima diren emakumeentzako arreta espezifikorako partida aurrekontu osoaren erdia ingurukoa izan zen (304.800 €)**. 2019. urtean, baliabide honen gastua 2018ko gastuaren berdina izan da.

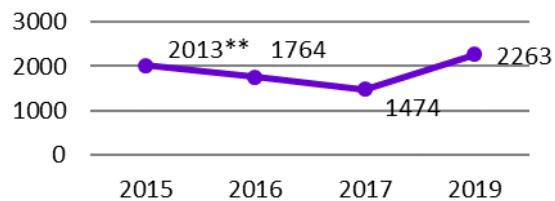
Bestalde, aipatu beharra dago BLZ **15 profesionalen osatuta dagoela, eta horietako gehienak (% 73,3) emakumeak direla**.

	2019
Baliabide horretan lanean diharduten profesionalen kopurua	15 (2018ko datua)
Baliabide horretan lanean diharduten emakume profesionalak (%)	% 73,3 (2018ko datua)
Baliabide horren gastua, guztira	609.600 €
Emakumeen kontrako indarkeriaren biktimentzako baliabidearen gastua (%)	% 50,0
Emakumeen kontrako indarkeriaren biktimentzako baliabidearen gastua	304.800 €

BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK

2019an, **2.694** emakume artatu ziren genero-, familia barruko edo sexu-indarkeriagatik, eta **2.263¹³** espediente izapidetu ziren. % 69,4 (1.570) genero-indarkeriagatik izapidetutako espedienteak izan ziren (kasu guztien % 71,8); % 20,6, familia barruko indarkeriagatik (467), eta % 9,9, sexu-askatasunaren aurkako delituengatik (226).

GENERO-INDARKERIAGATIK, FAMILIA BARNEKO INDARKERIAGATIK ETA SEXU-ASKATASUNAREN AURKAKO DELITUENGATIK IZAPIDETUTAKO ESPEDIENTE KOPURUAREN BILAKAERA. 2015-2019

(**) 2015eko datuak indarkeriagatik izapidetutako espediente guztiei buruzkoak dira, izan gizonetzkoenak izan emakumezkoenak, eta tentuz hartu behar dira baliabidearen bilakaera-datuak interpretatzeko garaian.

BIKTIMEN ARRETA KO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

	2019
Genero-indarkeriagatik, familia barneko indarkeriagatik eta sexu-askatasunaren aurkako delituengatik izapidetutako espedienteak, guztira	2.263
Genero-indarkeriagatik izapidetutako espedienteak (%)	69,4
Familia barneko indarkeriagatik izapidetutako espedienteak (%)	20,6
Sexu-askatasunaren aurkako delituengatik izapidetutako espedienteak (%)	9,9

¹³ Emakume batek espediente bat baino gehiago izan ditzake irekita.

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Emakumearen aurkako Indarkeriaren Koordinazio Zentroak eginkizun hauek ditu:

- Genero-indarkeriaren arloko neurriren bat jasotzen duten ebazpen judizial guztiak jasotzea, organo judizial guztietatik jakinarazitakoak;
- Genero-indarkeriaren biktimei jakinaraztea zer prestazio ematen dituen Biktimei Laguntzeko Zerbitzuak, zerbitzu horrekin koordinatuko baita, dagozkion ondorioak izan ditzan;
- Izendatutako arduradunaren bitartez edo, hala badagokio, arduradun horrek izendatutako pertsonen bitartez, Etxeko Indarkeriaren Biktimak Babesteko Erregistro Zentralaren informazioa eskuratzea, organo judizialek hartutako babes-neurriak (behin-behinekoak zein behin betikoak) bete egiten direla bermatze aldera.
- Genero-indarkeriako egoerak kontrolatzeko eta horien jarraipena egiteko gai izango den informazio-sistema bat eraikitze lan egiten duten taldeen bileretan parte hartzea eta erakundeekin harremanak izatea.
- Justiziarekiko lankidetzaz-zerbitzuen datuak mantendu, argitaratu eta eguneratzea, zerbitzu horiek koordinatuz eta babestuz; batez ere, koordinazio-zentroarekin datuak partekatuko dituen Biktimari Laguntzeko Zerbitzuari lagunduz. Bere lana hobeto egiteko eta genero-indarkeriaren biktimak hobeto artatzeko partekatuko dira datu horiek.

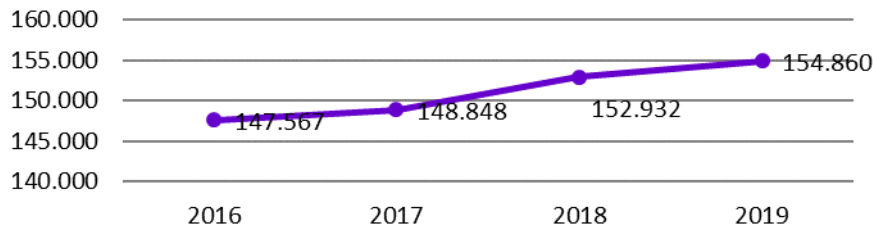
BALIABIDEAREN GAINEKO ZENBAIT DATU:

Jasotako datuetan oinarrituta, Emakumeen Aurkako Indarkeriaren Arloko Koordinazio Zentroak (EAIKZ) 2019an **154.860 € bideratu zituen baliabide horretara atxikitako langileen gastua estaltzera**. Guztira **3 pertsonak osatzen dute profesional taldea (horietako bat, emakumea)**.

	2019
Baliabidera atxikitako profesionalak	3 (2018ko datua)
Baliabidera atxikitako profesional emakumezkoak (%)	33,3 (2018ko datua)
Baliabide horrek langileetan egiten duen gastua, guztira	154.860 €

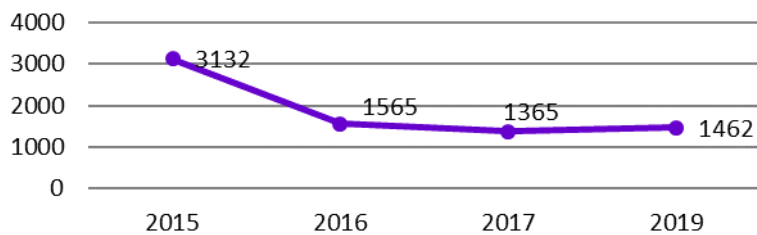
Nabarmentzekoa da baliabideak langileetan gastatutakoa **aurreko urtekoa baino gehixeago dela (% 1,2)**.

BALIABIDE HORREK LANGILEETAN EGITEN DUEN GUZTIZKO GASTUAREN BILAKAERA. 2016-2019

BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK

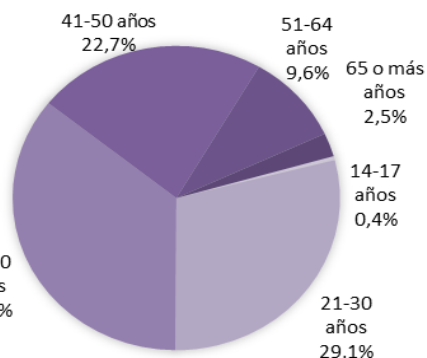
2019an, Emakumeen Aurkako Indarkeriaren Arloko Koordinazio Zentroan, guztira, prozeduraren bat hasia zuten 1.462 emakume erregistratuta zeuden. Datu horren arabera, % 7,1eko gorakada izan da 2017. urtearekin alderatuta, urte horretan 1.365 emakumeren prozedura baitzeuden irekita.

(*) Ez dago 2018. urteko daturik.

(**) 2015eko datuak kautela-neurrien guztizkoari buruzkoak dira; beraz, tentuz interpretatu behar da baliabide honen bilakaera.

EAIKZn PROZEDURAREN BAT HASITA DUTEN EMAKUMEEN BANAKETA, ADINAREN ARABERA. % 2016

Adinari erreparatuta, baliabide honetan prozeduraren bat hasia zuten emakumeen % 35,6k 31 eta 30 urte bitartean zituzten, eta % 29,1ek, 21 eta 30 urte bitartean. Emakumerik zaharrenei, 65 urte baino gehiagokoei, prozedura ireki guztien % 2,5 dagozkie, eta adingabeei, % 0,4.

Oharra: Adinaren arabera datuak 2016koak dira, ez baita 2017ko, 2018ko eta 2019ko datuei buruzko informaziorik jaso.

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

	2019
Prozeduraren bat hasita daukaten emakume biktimen kopurua, guztira	2.653
Azken urtean prozeduraren bat hasi duten emakume biktimen kopurua, guztira	1.462
Prozeduraren bat irekita daukaten emakume biktimak (%), prozeduraren bat irekita daukaten emakume guztien aldean	55,1
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeriaren biktima izan, eta prozeduraren bat hasita daukaten emakumeak (%)	100,0
Azken urtean prozeduraren bat hasi duten 18 urte baino gutxiagoko emakume biktimen %a (2016ko datua)	0,4
Azken urtean prozeduraren bat hasi duten 65 urte baino gehiagoko emakume biktimak (%) (2016ko datua)	2,5

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Genero-indarkeriaren biktima diren emakumeak eta beren seme-alabak salbuetsita daude unibertsitate-ikasketetan matrikulei dagozkien prezio publikoak ordaintzetik.

BIKTIMEN ARRETA KO ADIERAZLEAK

Hezkuntza Sailak emandako datuetan islatzen denez, 2019/2020ko ikasturtean **matrikula ordaintzeko 137 salbuespen** onartu dira. Salbuespen horietako gehienak (121) EHUko matrikuletarako aitortu dira, 14 Deustuko Unibertsitateko matrikuletarako, eta 2 kasu Mondragon Unibertsitateko matrikuletarako.

Matrikula-ordainketen salbuespenak estaltzera bideratutako zenbatekoa 122.937 €-koa izan da ikasturte horretan.

	2019/20
Emandako matrikula-salbuespenen kopurua	137
UPV/EHU	121
Deustuko Unibertsitatea	14
Mondragon Unibertsitatea	2
Gastu osoa	122.937,04 €

EJren baliabideetan emakumeen kontrako indarkeria-gaietan egindako gastu osoa, 2019¹⁴

ERAKUNDEAK/ SAILAK	ZERBITZUAK / BALIABIDEAK	GASTUA, 2019
SEGURTASUNA	. Babesa (ertzainak –GI/genero-indarkeria–, Bortxa, segurtasun pribatua)	11.267.491,39 €
ENPLEGUA ETA GIZARTE POLITIKAK	. Glaren emakume biktimen DBEa	7.657.279 €
	. Bitartekaritza soziolaborala (119 tutore Glan): <i>Glaren biktima-izaerarekin artatutako emakumeen gastu zenbatetsia; batez besteko arretaldia, arreta ematen duen profesionalaren kostua/orduko, gordina</i>	55.566 €
	. Arreta zerbitzua SATEVI	374.000 €
	. Ordainketa bakarrekiko prestazio ekonomikoa	1.100.000 €
INGURUMENA, LURRALDE PLANGINTZA ETA ETXEBIZITZA	. Alokairuko BOEaren baremazio gehigarria (pertsonaleko gastuak)	Gastu ezezaguna
	. Alokairuko BOEaren zuzeneko esleipena	13.764 €
	. Langileen prestakuntza	5.856,40 €
OSASUNA	. EAEko Sistema Sanitario Publikoa	€
	. Prestakuntza eta jardunaldiak	€
LANA ETA JUSTIZIA	. Biktimari Laguntzeko Zerbitzua (BLZ)	304.800 €
	. Koordinazio-zentroa (EAIKZ)	154.860,75 €
	. Doako Asistentzia Juridikoa (Giko ofizioko txanda)	1.111.209 €
	. Letratuen prestakuntza (Giko ofizioko txanda)	5.973,40 €
	. GAKOA, tratu txarren emaileak hezteko programa	105.552 €
	. Zurekin programa	64.250 €

¹⁴ Gastuaren datuak gutxi gorabeherakoak dira. Kontuan izan behar da baliabide batzuetan ez dela erraza kalkulatzeko zenbateko gastu espezifiko bideratzen den emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei arreta ematera (langileek ez dihardute bakarrik indarkeria matxistaren arretan, ez dago erregistro espezifikorik, zaila da kalkulatzeko, partidak ez dira espezifikoak, etab.).

Gastu osoa kalkulatzeko, ez da kontuan hartu Emakundek emakumeen aurkako indarkeria deuseztatzeko arloari emandako partida, ezta Hezkuntza Sailak «*Hezkuntza-sisteman hezkidetzatza eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko Gida Plana*» garatzeko gastua ere (**1.532.430 €**), partida horiek ez baitira emakumeen kontrako indarkeriaren biktimentzako arreta zuzen gisa sailkatzen. Gainera, gastuaren zenbaketan ez dira kontuan izan, ezta, emakumezkoen salerosketari arreta ematera bideratutako baliabideetarako partidak; izan ere, indarkeria modu espezifikoegitzat jotzen da eta hartarako arreta-bide propioak daude, emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei arreta emateko bide normalizatuetatik kanpo.

	. BIUFen langileetan egiten diren gastuak	1.223.003 €
	. Indarkeria-epaitegietako langileei dagokien gastuak	2.457.237 €
HEZKUNTZA	. Matrikula ordaindu beharrik ez	122.937,04 €
	. Hezkuntza-bekak	Gastu ezezaguna
	. Espedientearen lekualdatzea	Kosturik gabe
	. Hezkuntza-sisteman hezkidetzeta eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko Gida Plana	1.532.430,03 €
EMAKUNDE		€
Guztira		27.556.209 €

EJren arreta-baliabideetako profesionalak 2019an:

Jarraian zehazten dira emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei arreta emateko baliabideetan lan egiten duten profesionalen inguruan jasotako datu nagusiak, profesional emakumezkoek guztizkoaren aldean betetzen duten proportzioa, emakumeen kontrako indarkeria-gaietan prestakuntza duten profesionalen proportzioa eta berdintasun-gaietan prestakuntza duten profesionalen proportzioa.

SAILAK	ZERBITZUAK / BALIABIDEAK	Profesionalak	Emakumeak (%)	Indarkeria-gaietan prestakuntza duten profesionalak (%)	Berdintasun-gaietan prestakuntza duten profesionalak (%)
SEGURTASUN SAILA	. Segurtasuna eta babesa (biktima diren emakumeei arreta eta babesa emateaz arduratzen diren Ertzaintzako langileak)	79	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna
ENPLEGUKO ETA GIZARTE POLITIKETAKO SAILA	. Giko emakume biktimen DBEa	133	% 92,5	% 85,7	% 85,7
	. Gizarte eta lan-bitartekaritza				
	. SATEVI	8	% 100	% 100	% 100
	. Ordainketa bakarreko prestazio ekonomikoa	2	% 100	% 100	% 100
INGURUMEN, LURRALDE PLANGINTZA ETA ETXEBIZITZA SAILA	. Baremazio gehigarria alokairuko BPEen sustapenean	27	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna
	. Alokairuko BPEen zuzeneko esleipena	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna
OSASUN SAILA	. Lehen Mailako Arreta	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna
	. Ospitaleko larrialdiak	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna

LAN ETA JUSTIZIA SAILA	. Biktimari Laguntzeko Zerbitzua (BLZ) (2018ko datuak)	15	% 73,3	Ezezaguna	Ezezaguna
	. Emakumeen aurkako indarkeriaren arloko koordinazio-zentroa (EAIKZ) (2018ko datuak)	3	% 33,3	Ezezaguna	Ezezaguna
HEZKUNTZA SAILA	. Matrikula-ordainketen salbuespena	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna
	. Hezkuntza-bekak	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna
	. Espedientearen lekualdatzea	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna	Ezezaguna

PROFESIONALAK GUZTIRA¹⁵	267	% 90	% 77	% 77
---	------------	-------------	-------------	-------------

¹⁵ Profesional emakumezkoen ehunekoa, emakumeen kontrako indarkeriaren biktimentzako arretari dagokion prestakuntza duten profesionalen ehunekoa, eta berdintasun-gaietan prestakuntza duten profesionalen ehunekoa kalkulatzeko prozesutik kanpo utzi dira informazio bereizirik ez duten baliabideak.

4.2. Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimei arreta emateko foru-aldundiek dituzten baliabideei buruzko txostena

Jarraian azaltzen da foru-aldundiek emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei arreta emateko dituzten baliabide eta zerbitzuetan jasotako informazioa, baita horietako bakoitzaren parte-hartzeari buruzko informazioa ere.

Taulan ageri denez, hiru foru-aldundiek parte hartu dute datu-bilketan, beren baliabideei buruzko informazioa emanez:

ZERBITZUAK / BALIABIDEAK	Parte-hartzea		
	AFA	BFA	GFA
<i>Etxeko tratu txarren biktimea diren emakumeak berehala hartzeko zerbitzuak</i>	Bai	Bai	Bai
<i>Etxeko tratu txarren biktimea diren emakumeentzako egoitza-zentroak</i>	Bai	Bai	Bai
<i>Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat</i>	Bai	Bai	Bai
<i>Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat</i>	Bai	Bai	Bai
<i>Beste programa espezializatu batzuk</i>	Bai	Bai	Bai

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Aldundien berehalako harrera-zerbitzuen helburua da bikotekide edo bikotekide ohiaren aldetik tratatu txarrak jasan dituzten emakumeei eta horien seme-alabei ostaturia eta arreta ematea. Berehalako harrera-baliabide intentsiboa eta aldi baterakoa da, eguneko 24 orduetan arreta ematen duena.

BALIABIDEAREN GAINEN ZENBAIT DATU:

2019an, **foru-aldundiek 1.700.000 € bideratu dituzte** emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei **berehalako harrera ematera**. Jasotako datuen arabera, GFA da horrelako baliabideetarako aurrekonturik handiena duen aldundia, 729.682 € (% 43,13).

2019an egikaritutako aurrekontua (€)

ZERBITZUAK / BALIABIDEAK	AFA (*)	BFA	GFA	GUZTIRA, 2019
Emakume biktimentzako berehalako harrera-zerbitzua	411.364 €	550.620 €	729.682 €	1.691.666 €

(*) AFAREN datuetan erreferentzia egiten zaie bai berehalako harrera-zerbitzuei bai epe ertain-luzeko bizi-toki-zerbitzuei; hala eta guztiz ere, zerbitzu honen barneko datuak erakustea erabaki da, baliabide bietan artatutako emakumeen ia % 95 berehalako harrera-baliabideetan artatzen direlako.

Guztira, **29¹⁶ profesionalak lan egiten dute berehalako harrera-zentroetan**, eta gainerako lurraldeetan ere antzekoa da langileen bolumena. **Profesionalen % 100 emakumezkoak dira**.

Espero zitekeen moduan, asko dira emakumeen kontrako indarkeriaren biktimentzako arretari buruzko prestakuntza (% 90) edo berdintasun-gaiei buruzko prestakuntza (% 76) duten langileak. Badira aldeak lurralde baten eta bestearen artean; izan ere, Gipuzkoako langileen % 100ek dute prestakuntza emakumeen kontrako indarkeria-gaietan eta berdintasun-gaietan, eta Bizkaian, oster, % 80k eta % 53k, hurrenez hurren.

¹⁶ Bizkaiko eta Gipuzkoako foru-aldundiek emandako datuak. Arabako Foru Aldundiak Aholkularitza Juridikoaren Zerbitzuari eta beste programa espezializatu batzuei atxikitako profesionalen datuak eman ditu.

Profesionalak 2019an (kopurua)

ZERBITZUAK / BALIABIDEAK	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA, 2019
Emakume biktimentzako berehalako harrera-zerbitzua	-	15	14	29
Baliabidera atxikitako profesional emakumezkoak (%)	-	% 100	% 100	% 100
Indarkeria-arloan prestakuntza duten profesionalak	-	12	14	26
Indarkeria-arloan prestakuntza duten emakume profesionalak (%)	-	% 80	% 100	% 90
Berdintasun-arloan prestakuntza duten profesionalak	-	8	14	22
Berdintasun-arloan prestakuntza duten emakume profesionalak (%)	-	% 53	% 100	% 76

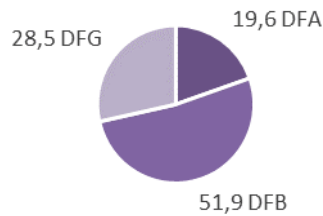
BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

Guztira, emakumeen kontrako indarkeria jasan duten 240 biktima pasa dira 2019an aldundien berehalako harrera-baliabideetatik; horietako gehienek (% 89,2) lehendabizikoz jo dute baliabide hauetara.

2019	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan artatu diren emakumeen kopurua guztira	46	128	66	240
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeen kopurua, guztira	42	111	61	214
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta berehalako harrera-zerbitzuetan artatu diren emakume guztien aldean	91,3	86,7	92,4	89,2

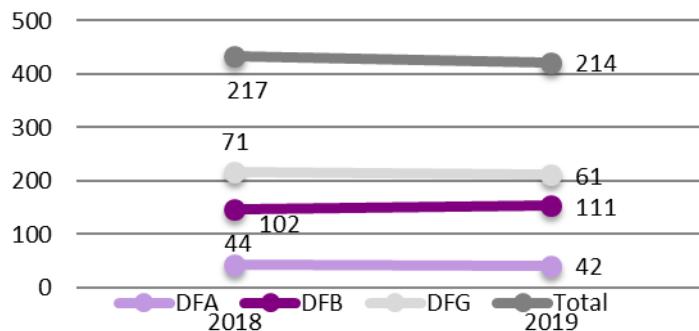
EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA
ALDUNDIEN BEREHALAKO HARRERA-ZERBITZUETAN
LEHENDABIZIKOZ ARTATU DIREN EMAKUMEEN
BANAKETA. %. 2019

Emakume horien erdiak (% 51,9)
Bizkaian artatu dituzte, % 28,5
Gipuzkoan, eta % 19,6 Araban.

Kasu berrien bilakaerari erreparatuta, 2019an hiru lurraldeek emandako datuak kontuan hartuta, 2018an baino 3 kasu gutxiago erregistratu dira (% 1,4 gutxiago).

FORU ALDUNDIEN BEREHALAKO HARRERA-ZERBITZUAN ARTATUTAKO
EMAKUME BIKTIMEN BILAKAERA (KASU BERRIAK). 2018-2019

Baliabide hauetara iristen diren emakume gehienak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima izan ohi dira (% 89,1). Familia barruko indarkeriaren biktimak emakume horien guztien % 6,2 dira, eta sexu-indarkeriaren biktimak, berriz, % 4,7; bestalde, beste indarkeria-modu batzuen % 9,1 kasu erregistratu dira.

Lurraldeka, nabarmentzekoa da familia barruko indarkeriaren biktima diren emakumeek pisu handiagoa dutela BFAk kudeatutako baliabideetan (% 9), eta sexu-indarkeriari dagokionez, pixka bat handiagoa da GFAk kudeatutako baliabideetan (% 8,6). Beste indarkeria-modu batzuen biktima izan diren emakumeen arreta erregistratu da BFAn eta GFAn (% 5,8 eta % 3,4, hurrenez hurren).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN BEREHALAKO HARRERA-ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DIREN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeak (%)	100,0	86,5	82,0	87,9
Familia barruko indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeak (%)	0,0	9,0	4,9	6,07
Sexu-indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeak (%)	0,0	4,5	8,2	4,67
Beste indarkeria-modu batzuk direla-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeak (%)	0,0	0,0	4,9	1,4

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN BEREHALAKO HARRERA-ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DIREN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ERASOTZAILE MOTAREN ARABERA. %. 2019

2019	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria
Ezkontidea / Izatezko bikotekidea / Bikotekidea / Ezkongai-harremana	% 85,1
Senar ohia / Izatezko bikotekide ohia / Bikotekide ohia / Senargai ohia	% 14,9
Guztira	% 100
Familia barruko indarkeria	
Aurreko ahaidea (aita/aitona)	% 53,8
Ondorengo ahaidea (semea/biloba)	% 23,1

Bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta baliabide hauetara jotzen duten hamar kasutik ia bederatzitan erasotzailea emakumearen bikotekidea zen erasoaren unean.

Familia barruko indarkeriari dagokionez, kasuen % 53,8tan erasotzailea aurreko bat izan da (aita/aitona), eta % 23,1etan emakumearen ondorengo ahaide bat (semea/biloba).

Gainera, 2019an zerbitzu horietan artatu eta erregistratutako sexu-indarkeriako kasuak gizon ezagunek (% 40) zein ezezagunek (% 40) gauzatu dituzte.

Beste senide batzuk	% 23,1
Guztira	% 100
Sexu-indarkeria	
Ezagunak	% 40
Ezezagunak	% 40
Beste harreman mota bat	% 20
Guztira	% 100
Beste indarkeria modu batzuk	
Salerosketa	% 100
Emakumeen genitalen mutilazioa	% 0,0
Ezkontza behartua	% 0,0
Guztira	% 100

Beste indarkeria-modu batzuez artatutako kasuen artean, salerosketa da nagusi (% 100).

Lurraldea edozein dela ere, 21 eta 40 urte bitarteko emakumeak dira baliabide hauetan gehien artatu diren biktimak (guztien % 62,1). Adin aurreratuagoa duten emakumeek (65 urte edo gehiagokoak) artatutako emakume guztien % 2,3 osatzen dute. Kolektibo horrek presentzia handiagoa dauka GFaren baliabideetan; bertan, artatutako kasu berrien % 5,2 osatzen du.

BFAko baliabideetan emakume adingabeen kasuak erregistratu dira, baina nabarmentzekoa da 18 eta 20 urte bitarteko emakume gazteen portzentajeak guztien % 7,5 osatzen duela.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN BEREHALAKO HARRERA-ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DIREN EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

2019	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
AFA	0,0	2,4	2,4	23,8	40,5	26,2	4,8	0,0	100
BFA	0,0	0,0	9,9	31,5	36,0	15,3	5,4	1,8	100
GFA	0,0	0,0	4,9	26,2	26,2	32,8	4,9	4,9	100
GUZTIRA	0,0	0,5	7,0	28,5	34,1	22,4	5,1	2,3	100

Indarkeria motei erreparatuta, datuek agerian uzten dute bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta lehendabizikoz artatu diren emakume gehienak 21 eta 40 urte bitartekoak zirela (% 62,6). Familia barruko indarkeriaren biktimei dagokienez, 18 eta 30 urte arteko emakumeak (% 38,5 30 urtetik beherakoak dira) edo 65 urte edo gehiagoko emakumeak (% 23,1) dira gehienak. Baliabide hauetan artatutako sexu-indarkeriaren biktime gehienek (% 70) 31 eta 50 urte bitartean zituzten.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN BEREHALAKO HARRERA-ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DIREN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

FA (A+B+G+D)	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
Bikotekidearena/bikotekide ohiarena	0,0	0,5	5,3	29,8	35,1	23,9	4,3	1,1	100,0
Familia barrukoa	0,0	0,0	30,8	7,7	15,4	0,0	23,1	23,1	100,0
Sexuala	0,0	0,0	10,0	20,0	40,0	30,0	0,0	0,0	100,0
Beste indarkeria modu batzuk	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0	100,0
GUZTIRA	0,0	0,5	7,0	28,5	34,1	22,4	5,1	2,3	100,0

Bestalde, jasotako datuen arabera, **baliabide hauetan artatutako 89 emakumek seme-alabak dituzte beren kargura**, hau da, lehendabizikoz artatutako kasu berrien erdiak baino gehiagok (% 42,2). Beren kargura adingabeak dituzten emakumeen ehunekoa handiagoa izan da Araban (% 54,8), eta Gipuzkoan nabarmen txikiagoa (% 20,7).

Guztira, 139 adingabe daude emakume hauen ardurapean; horietatik % 43,2 neskatoak dira, eta gainerakoak, mutikoak.

2019	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundiaren berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren eta beren kargura seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	23	54	12	89

Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren eta beren kargura seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), lehendabizi artatutako emakume guztien aldean	54,8	48,6	19,7	41,6
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	38	84	17	139
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	60,5	38,1	29,4	43,2

Emakumeen jatorriari erreparatuta, datuek agerian uzten dute **hiru emakumetik bik** (% 71) **jatorri atzerritarra dutela. Jatorri atzerritarra duten emakumeen presentzia zertxobait handiagoa da Bizkaiko baliabideetan** (% 73); **Arabian eta Gipuzkoan, ordea, jatorri atzerritarra duten emakumeen portzentajea txikixeagoa da artatutako emakume guztien aldean** (% 71,4 eta % 67,2, hurrenez hurren).

2019	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren jatorri atzerritarreko emakumeak (%), lehendabizi artatutako emakume guztien aldean	71,4	73,0	67,2	71

Indarkeria motaren eta jatorriaren arabera, jatorri atzerritarreko emakumeak gehiengoa dira indarkeria mota guztietan, familia barruko indarkeria-kasuetan salbu; horietan, artatutako emakumeen % 61,5 espainiarrak dira.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN BEREHALAKO HARRERA-ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DIREN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA JATORRIAREN ARABERA. %. 2018

Foru-aldundiak (A+B+G)	Jatorri espainiarra	Jatorri atzerritarra	Guztira
Bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria	% 27,1	% 72,9	% 100
Familia barruko indarkeria	% 61,5	% 38,5	% 100
Sexu-indarkeria	% 30	% 70	% 100

Beste indarkeria modu batzuk	% 0	% 100	% 100
Guztira	% 29	% 71	% 100

Azkenik, nabarmentzekoa da baliabide hauetan **artatutako emakumeen % 10,3k nolabaiteko desgaitasuna daukatela**. Araban eta Gipuzkoan emakume talde horrek guztizkoaren % 11,5 eta % 12,1 osatzen du, hurrenez hurren; eta Bizkaian guztizkoaren % 9.

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

2019	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan artatu diren emakumeen kopurua guztira	46	128	66	240
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeen kopurua, guztira	42	111	61	214
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta berehalako harrera-zerbitzuetan artatu diren emakume guztien aldean	91,3	86,7	92,4	89,2
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeak (%)	100,0	86,5	82	87,9
Familia barruko indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeak (%)	0,0	9,0	4,9	6,07
Sexu-indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeak (%)	0,0	4,5	8,2	4,67
Beste indarkeria-modu batzuk direla-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeak (%)	0,0	0,0	4,9	1,4
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren 18 urtez azpiko emakumeak (%)	2,4	0,00	0,00	0,50

Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren 65 urtetik gorako emakumeak (%)	0,0	1,8	4,9	2,3
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren eta beren kargura seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	23	54	12	89
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren eta beren kargura seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), lehendabizi artatutako emakume guztien aldean	54,8	48,6	19,7	41,6
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	38	84	17	139
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	60,5	38,1	29,4	43,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren jatorri atzeritarreko emakumeak (%), lehendabizi artatutako emakume guztien aldean	71,4	73,0	67,2	71,0
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien berehalako harrera-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu diren emakumeen artean desgaitasuna dutenak (%), artatutako emakume guztien aldean	11,9	9,0	11,5	10,3

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Emakumeak eta emakume horien menpe dauden pertsonak hartzeko zentroak dira aldundien egoitza-zerbitzuak, genero-indarkeria egoera bat dela medio ostatua behar dutenerako.

BALIABIDEAREN GAINEKO ZENBAIT DATU:

Jasotako datuei erreparatuta, esan dezakegu **foru-aldundiek, 2019an, 2 milioi euro baino zertxobait gehiago bideratu zituztela** emakumeen kontrako indarkeriaren biktimentzako **epe ertain eta luzerako bizitoki-baliabideetara**.

Era berean, azpimarratzekoa da, guztira, **69 pertsonak lan egiten dutela baliabide horietan, eta gehien-gehienak (% 92,8) emakumeak direla**.

Profesional horien % 41ek prestakuntza daukate emakumeen aurkako indarkeria-gaietan, eta % 43k berdintasun-gaietan. Kasu honetan, aldeak daude lurraldeen artean; Gipuzkoan, langileen % 100ek dute horrelako prestakuntza, baina Bizkaian nabarmen txikiagoa da portzentajea: % 54,1ek prestakuntza dute emakumeen kontrako indarkeria-gaietan eta % 57,38k berdintasun-gaietan.

Bestalde, adierazi beharra dago kudeatutako egoitza-zentroetan ez dela inolako ekintzarik egin emakumeen kontrako indarkeriaren gainean prebentzioa edo sentsibilizazioa sustatzeko.

2019	AFA (*)	BFA	GFA	GUZTIRA
Baliabidearen aurrekontua	-	1.685.155 €	492.566 €	2.177.721 €
Baliabide horretan lanean diharduten profesionalen kopurua	-	61	8	69
Baliabidera atxikitako profesional emakumezkoak (%)	-	91,8	100,00	92,8
Emakumeen aurkako indarkerian prestakuntza jaso eta baliabide horretan lanean diharduten profesionalak (%)	-	54,1	100,00	59,4
Berdintasun-arloan prestakuntza jaso eta baliabidean lanean diharduten profesionalak (%)	-	57,38	100,00	62,3
Baliabidean prebentzioa eta sentsibilizazioa sustatzeko egindako ekintzen kopurua	-	-	-	-

(*) AFAko datuak ez daude eskura.

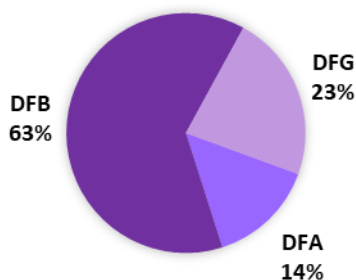
BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK

Guztira, emakumeen kontrako indarkeriaren 133 biktima igaro dira 2019. urtean foru-aldundien epe ertain eta luzerako bizitoki-baliabideetatik; horietatik 62k (% 46,6) lehendabizikoz jo zuten baliabide hauetara.

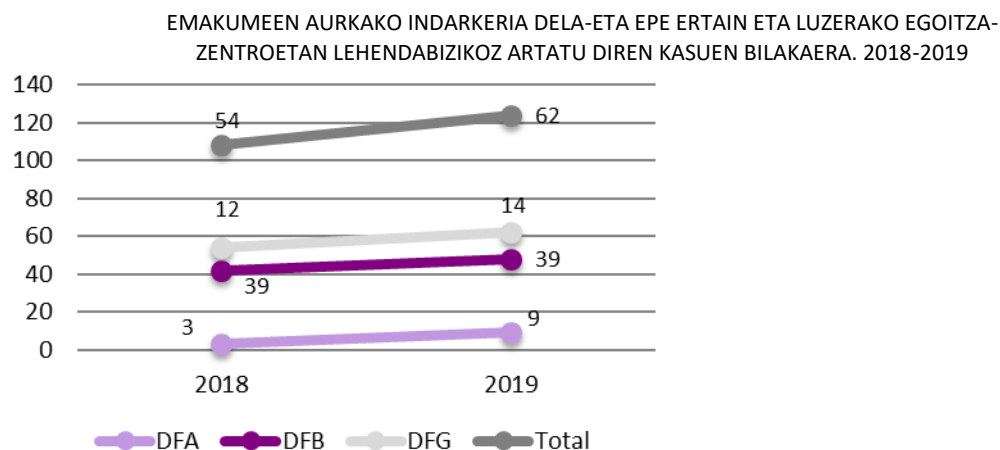
2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan artatu dituzten emakumeak, guztira	46	69	18	133
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak	9	39	14	62
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%), artatutako emakume guztien aldean	19,6	56,5	77,8	46,6

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN EPE ERTAIN ETA LUZERAKO EGOITZA-ZENTROETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DIREN EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

Kasu berrien % 63 BFAk kudeatutako zentroetan artatu dira, % 23 GFAk kudeatutako baliabideetan, eta gainerako % 14ak AFAk kudeatutakoetan.

Artatutako kasuen bilakaerari dagokionez, kasuek gora egin dute azken urte honetan: 2018. urtean 54 emakume artatu ziren, eta urtebete geroago, 62 (% 14,8 gehiago).

Baliabide hauetan artatutako lau emakumetatik ia hiru bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima izan dira (% 87,1). Gainera, % 4,8 familia barruko indarkeriaren biktima dira, eta portzentaje bera sexu-indarkeriaren biktima.

Lurraldeka, familia barruko indarkeria-kasuek intzidentzia handiagoa dute Gipuzkoan (% 7,1), eta sexu-indarkeriako kasuek pisu handiagoa dute Bizkaiko baliabideetan (% 7,7).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN EPE ERTAIN ETA LUZERAKO EGOITZA-ZENTROETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DIREN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	100,0	82,1	92,9	87,1
Familia barruko indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	5,1	7,1	4,8
Sexu-indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	7,7	0,0	4,8
Beste indarkeria-modu batzuk direla-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	5,1	0,0	3,2

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA
ALDUNDIEN EPE ERTAIN ETA LUZERAKO EGOITZA-
ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DIREN
EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA
ERASOTZAILE MOTAREN ARABERA. %. 2019

2019	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria
Ezkontidea / Izatezko bikotekidea / Bikotekidea / Ezkongai-harremana	% 68,5
Senar ohia / Izatezko bikotekide ohia / Bikotekide ohia / Senargai ohia	% 31,5
Guztira	% 100
Familia barruko indarkeria	
Aurreko ahaidea (aita/aitona)	% 100
Ondorengo ahaidea (semea/biloba)	% 0,0
Beste senide batzuk	% 0,0
Guztira	% 100
Sexu-indarkeria	
Ezagunak	% 66,7
Ezezagunak	% 33,3
Beste harreman mota bat	% 0,0
Guztira	% 100
Beste indarkeria modu batzuk	
Salerosketa	% 100
Emakumeen genitalen mutilazioa	% 0,0
Ezkontza behartua	% 0,0
Guztira	% 100

Bikotekideak edo bikotekide
ohiak eragindako indarkeria
dela-eta baliabide hauetan
erregistratutako hamar kasutik
zazpitan (% 68,5) emakumeen
orduko bikotekidea zen
erasotzailea.

Familia barruko indarkeria
kasuen % 100ean erasotzailea
emakumearen aurreko ahaidea
izan da (aita, aitona); bestalde,
ez da erregistratu erasotzailea
ondorengo ahaide bat edo beste
senide bat izan den kasurik.

Sexu-indarkeria dela-eta
artatutako emakume gehienak
gizon ezezagunek egindako
erasoen biktima izan dira
(% 66,7).

Artatutako beste indarkeria-
modu batzuetako kasu guztiak
salerosketaren biktima izan dira.

Lurraldearen edozein dela ere, **epe ertain eta luzerako bizitoki-baliabideetan artatutako emakume gehien-gehienek 21 eta 40 urte bitartean zituzten** (% 75,8). Datuen arabera, zentro horietan emakume adingabe bat bakarrik artatu da, eta, dirudienez, ez da 65 urtetik gorako emakumerik artatu.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN EPE ERTAIN ETA LUZERAKO ZENTROETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DIREN EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

2019	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
AFA	0,0	0,0	0,0	55,6	44,4	0,0	0,0	0	100
BFA	0,0	0,0	15,4	33,3	41,0	5,1	5,1	0,0	100,0
GFA	7,1	0,0	0,0	42,9	21,4	28,6	0,0	0,0	100,0
GUZTIRA	1,6	0,0	9,7	38,7	37,1	9,7	3,2	0,0	100

Bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria dela-eta artatutako emakume gehienek 21 eta 40 urte bitartean zituzten (% 75,8). Familia barruko indarkeriagatik artatu diren emakumeek 18 eta 30 urte artean dituzte (% 100), eta sexu-indarkeriagatik artatu diren emakume guztiak 40 urtetik beherakoak dira.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN EPE ERTAIN ETA LUZERAKO ZENTROETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DIREN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

FA (A+B+G)	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
Bikotekidearena/bikotekide ohiarena	1,9	0,0	3,7	40,7	38,9	11,1	3,7	0,0	100
Familia barrukoa	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	100
Sexuala	0,0	0,0	33,3	33,3	33,3	0,0	0,0	0,0	100
Beste indarkeria modu batzuk	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	100
GUZTIRA	1,6	0,0	9,7	38,7	37,1	9,7	3,2	0,0	100

Guztira, **baliabide hauetan artatutako 31 emakumek seme-alaba adingabeak zituzten beren kargura (artatutako kasu berrien % 50)**. Lurraldeka banatuta, beren kargura seme-alaba adingabeak zituzten emakumeen ehunekoa handiagoa da Araban (% 77,8), Bizkaian eta Gipuzkoan baino (% 46,2 eta % 42,9, hurrenez hurren).

Guztira, 48 adingabe daude emakume horien ardurapean (% 56,3 neskatoak eta % 43,7 mutikoak).

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako zentroetan lehendabizikoz artatu diren eta seme-alaba adingabeak zituzten emakumeen kopurua	7	18	6	31
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako zentroetan lehendabizikoz artatu diren eta beren kargura seme-alaba adingabeak zituzten emakumeak(%), lehendabizikoz artatutako emakume guztien aldean	77,8	46,2	42,9	50,0
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako zentroetan lehendabizikoz artatu diren emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	12	28	8	48
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako zentroetan lehendabizikoz artatu diren emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	75,0	46,4	62,5	56,3

Bestalde, azpimarratzekoa da baliabide hauetan artatutako emakume gehienek (% 83,9) jatorri atzeritarra dutela.

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu diren jatorri atzeritarreko emakumeak (%), lehendabizikoz artatutako emakume guztien aldean	100	82,1	78,6	83,9

Jatorri atzeritarreko emakumeak nagusi dira mota horretako baliabideetan (% 83,9), horietara jotzeko indarkeria mota edozein dela.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN EPE ERTAIN ETA LUZERAKO EGOITZA-ZENTROETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA. %. 2018

Foru-aldundiak (A+B+G)	Jatorri espainiarra	Jatorri atzeritarra	Guztira
Bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria	% 16,7	% 83,3	% 100
Familia barruko indarkeria	% 0,0	% 100	% 100
Sexu-indarkeria	% 33,3	% 66,7	% 100
Beste indarkeria modu batzuk	% 0,0	% 100	% 100
Guztira	% 16,1	% 83,9	% 100

Azkenik, nabarmentzekoa da baliabide hauetan **artatutako emakumeen % 8,1ek nolabaiteko desgaitasuna zeukatela.**

BIKTIMEN ARRETA KO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan artatu dituzten emakumeak, guztira	46	69	18	133
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak	9	39	14	62
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%), artatutako emakume guztien aldean	19,6	56,5	77,8	46,6
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	100,0	82,1	92,9	87,1
Familia barruko indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	5,1	7,1	4,8
Sexu-indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	7,7	0,0	4,8

Beste indarkeria-modu batzuk direla-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	5,1	0,0	3,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten 18 urtez azpiko emakumeak (%)	0,0	0,0	7,1	1,6
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten 65 urtetik gorako emakumeak (%)	0,0	0,0	0,0	0,0
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	7	18	6	31
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu, eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), lehendabizikoz artatutako emakume guztien aldean	77,8	46,2	42,9	50,0
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu diren emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	12	28	8	48
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	75,0	46,4	62,5	56,3
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu diren jatorri atzeritarreko emakumeak (%), lehendabizikoz artatutako emakume guztien aldean	100,0	82,1	78,6	83,9
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan lehendabizikoz artatu diren emakumeen artean desgaitasuna dutenak (%), lehendabizikoz artatutako emakume guztien aldean	11,1	10,3	0,0	8,1

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuek orientazio juridikoa ematen dute, indarkeria matxistako egoerak jorratu eta ebazteko. Programa horietan arreta ematen zaie, modu indibidualizatu eta pertsonalizatuan, indarkeria matxistaren biktima izan diren emakumeei, baldin eta arlo juridikoko eta familia-zuzenbideko baliabideen gainean lege-arloko informazio eta aholkularitza nahi badute.

BALIABIDEAREN GAINEKO ZENBAIT DATU:

2019. urtean, **foru-aldundiek 134.399 € bideratu dituzte** emakumeen kontrako indarkeriaren **biktimei aholkularitza juridikoa emateko baliabideak finantzatzera**. Aurrekontu osoak % 5,3 egin du behera 2018tik; urte hartan erakunde hauek 127.624 € inbertitu baitzituzten mota honetako arretan. Hala ere, aldeak daude lurraldeen artean: AFAk denbora-tarte horretan arreta juridikora bideratutako aurrekontu-partidak pixkanaka gora egin du, eta GFAk finantzaketa berari eutsi dio, 2016 eta 2018. urteen artean nabarmen murritzitu ondoren (– % 62,44).

Guztira, **53 profesionalak lan egiten dute biktimentzako aholkularitza juridikoa ematen**, eta Bizkaia da pertsona gehien kontratatuta daukan lurraldea (23). Aipatzekoa da **Araban eta Gipuzkoan emakumeei aholkularitza juridikoa ematen dieten profesional guztiak emakumeak direla, eta prestakuntza daukatela emakumeen kontrako indarkeria-gaietan**. Gainera, Gipuzkoako profesionalen % 100ek prestakuntza dute berdintasun-arloan.

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Baliabidearen aurrekontua	38.898	65.160	30.341	134.399 €
2016ko aurrekontuarekiko aldakuntza	15,3	2,5	0,0	5,3
Baliabide horretan lanean diharduten profesionalen kopurua	22	23	8	53
Baliabide horretan lanean diharduten emakume profesionalak (%)	100,0	73,9	100,0	88,7
Emakumeen aurkako indarkerian prestakuntza jaso eta baliabide horretan lanean diharduten profesionalak (%)	9,1	100	100	57,4

Berdintasun-arloan prestakuntza jaso eta baliabidean lanean diharduten profesionalak (%)	-	100	100	53,2
Baliabidean prebentzioa eta sentsibilizazioa sustatzeko egindako ekintzen kopurua	-	-	-	-

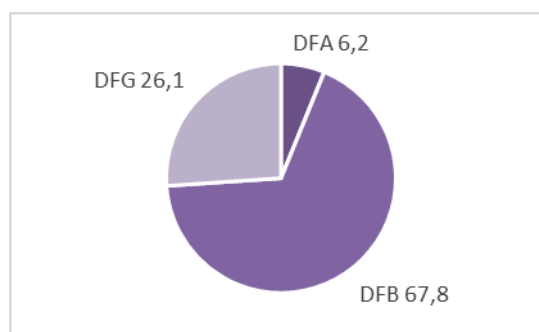
BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK

2019an, emakumeen kontrako indarkeriaren 253 biktima igaro dira aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetatik; horietatik % 83,4k (211) lehendabizikoz jo dute zerbitzu hauetara.

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan artatu dituzten emakumeak	13	155	85	253
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak	13	143	55	211
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%), artatu dituzten emakume guztien aldean	100	92,3	64,7	83,4

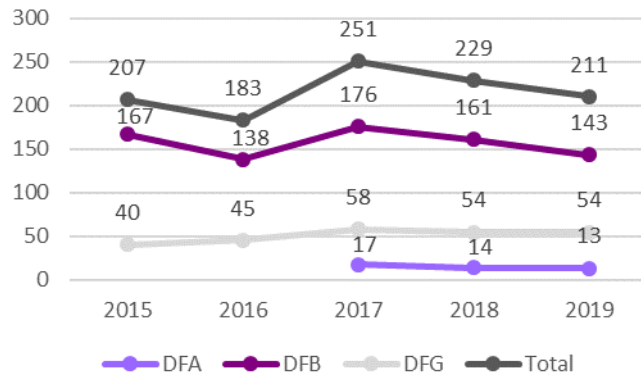
Zerbitzu hauetan artatutako emakume gehien-gehienak Bizkaian bizi dira (% 67,8), % 26,1 Gipuzkoan, eta % 6,2 Araban.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN AHOALKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA. 2019

Kasuen bilakaerarekin alderatuta, agerian geratzen da **baliabide hauetan artatutako emakumeen kopuruak behera egin duela, hala orokorrean (% 7,8 gutxiago), nola hiru lurralde historikoetan.**

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN AHOLKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN KASUEN BILAKAERA. 2015-2019

Bestalde, adierazi beharra dago, lurraldea edozein dela ere, aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetara jo duten emakume gehienak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima izan direla (% 85,8). Zerbitzura jo duten emakumeen % 9,5 sexu-indarkeriaren biktima izan dira eta % 4,7 familia barruko indarkeriaren biktima (Bizkaiko baliabideetan soilik erregistratu dira indarkeria mota honetako kasuak).

ALDUNDIEN AHOLKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO EMAKUMEAK, LURRALDE HISTORIKOAREN ETA INDARKERIA MOTAREN ARABERA. 2019

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	84,6	83,2	92,7	85,8
Familia barruko indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	7,0	0,0	4,7
Sexu-indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	15,4	9,8	7,3	9,5

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN AHOLKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ERASOTZAILE MOTAREN ARABERA. %. 2019

Bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria dela-eta baliabide hauetan erregistratutako kasu gehienetan (% 69,1) emakumeen bikotekidea zen erasotzailea.

2019	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria
Ezkontidea / Izatezko bikotekidea / Bikotekidea / Ezkongai-harremana	% 69,1
Senar ohia / Izatezko bikotekide ohia / Bikotekide ohia / Senargai ohia	% 30,9
Guztira	% 100
Familia barruko indarkeria	
Aurreko ahaidea (aita/aitona)	% 30
Ondorengo ahaidea (semea/biloba)	% 40
Beste senide batzuk	% 30
Guztira	% 100
Sexu-indarkeria	
Ezagunak	% 78,8
Ezezagunak	% 22,2
Guztira	% 100

Familia barruko indarkeriari dagokionez, kasuen ia erdietan (% 40) erasotzailea emakumearen ondorengo ahaide bat izan da (semea/biloba), eta kasuen % 30etan aurreko ahaide bat; ehuneko berean, erasotzailea beste senide bat izan da.

Sexu-indarkeria dela-eta baliabide hauetan artatutako emakume gehienak gizon ezagunek egindako erasoen biktima izan dira (% 78,8).

Lurraldea edozein dela ere, 31 eta 50 urte bitarteko emakumeak dira baliabide hauetan gehien artatu diren biktimak (guztien % 61). Azpimarratzekoa da, halaber, artatutako biktimen % 3,8 adingabeak zirela, eta % 1ek 65 urte baino gehiago zituztela.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN AHOLKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

2019	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
AFA	0,0	7,7	7,7	30,8	15,4	30,8	7,7	0,0	100
BFA	2,1	2,1	2,1	13,3	23,8	38,5	17,5	0,7	100
GFA	0,0	1,8	3,6	16,4	29,1	30,9	14,5	1,8	100
GUZTIRA	1,4	2,4	2,9	15,2	24,8	36,2	16,2	1,0	100

Indarkeria motaren arabera, ikusten da 31 eta 50 urte bitarteko emakumeak gehiengoa direla bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktimetan (% 67,3). Familia barruko indarkeria dela-eta artatutako emakume gehienek, ordea, 51 eta 64 urte bitartean zituzten (% 40). Sexu-indarkeriari dagokionez, aldundien aholkularitza juridikoko baliabideetan artatutako emakumeen % 30 adingabeak ziren, eta % 65ek 30 urte baino gutxiago zituzten.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN AHOALKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

FA (A+B+G)	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
Bikotekidearena/bikotekide ohiarena	0,0	0,0	2,2	14,4	26,7	40,6	15	1,1	100
Familia barrukoa	10	10	0,0	10	20	10	40	0,0	100
Sexuala	10	20	10	25	10	10	15	0,0	100
GUZTIRA	1,4	2,4	2,9	15,2	24,8	36,2	16,2	1,0	100

Jasotako datuen arabera, **baliabide hauetan artatutako 128 emakumek gutxienez adingabe bat dute beren kargura** (guztien % 60,7). Lurraldeka, ardurapean adingabeak dituzten emakumeen ehunekoa txikixeagoa da Gipuzkoan (% 54,5). **Guztira, 163 adingabe daude emakume hauen ardurapean; horietatik % 55,2 neskatoak dira, eta % 44,7, mutikoak.**

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz	8	90	30	128

artatu diren eta beren kargura seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua				
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	61,5	62,9	54,5	60,7
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	-	113	50	163
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	-	56,6	52	55,2

Baliabide juridiko hauetan artatutako bost emakumetik batek (% 26,5) jatorri atzerritarra dauka. Lurraldeka, GFAk kudeatutako baliabideetan handiagoa da jatorri atzerritarra duten artatutako emakumeen proportzioa; baliabide hauetan artatutako emakume guztien % 41,8 osatzen dute.

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzerritarreko emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	30,8	20,3	49,1	28,4

Jatorri espainiarreko emakumeen datua (% 71,6) jatorri atzerritarreko emakumeena (% 28,4) baino handiagoa da, indarkeria mota dena dela.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN AHOALKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA JATORRIAREN ARABERA. %. 2019

FA (A+B+G)	Jatorri espainiarra	Jatorri atzerritarra	GUZTIRA
Bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria	% 69,6	% 30,4	% 100
Familia barruko indarkeria	% 90	% 10	% 100
Sexu-indarkeria	% 80	% 20	% 100
Guztira	% 71,6	% 28,4	% 100

Azkenik, nabarmentzekoa da baliabide hauetan artatutako emakumeen % 9,5ek nolabaiteko desgaitasuna daukatela.

BIKTIMEN ARRETA KO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan artatu dituzten emakumeak	13	155	85	253
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak	13	143	55	211
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%), artatu dituzten emakume guztien aldean	100	92,3	64,7	83,4
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	84,6	83,2	92,7	85,8
Familia barruko indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0	7	0	4,7
Sexu-indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	15,4	9,8	7,3	9,5
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten 18 urtez azpiko emakumeak (%)	7,7	4,2	1,8	3,8
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten 65 urtetik gorako emakumeak (%)	0,0	0,7	1,8	1
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	8	90	30	128
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz	61,5	62,9	54,5	60,7

artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako kasu berrien aldean				
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	-	113	50	163
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden adingabe guztien aldean	-	56,6	52	55,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzeritarreko emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	30,8	20,3	49,1	28,4
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen artean desgaitasuna dutenak(%), artatutako emakume berri guztien aldean	0,0	10,5	9,1	9,5

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuak indarkeria matxistaren biktimei zuzenduta daude; hala, tratamendu psikologikoa hasi nahi badute, arreta indibidualizatu eta pertsonalizatua eskaintzen zaie. Zerbitzu psikologikoek indarkeria matxistatik eratorritako premia psikoemozionalak lantzen dituzte, indarkeria gertatu den eremua edozein dela. Zerbitzu hauetan emakumeen seme-alabak ere artatzen dituzte.

BALIABIDEAREN GAINKO ZENBAIT DATU:

2019an, foru-aldundiek 1.800.000 € baino zertxobait gehiago bideratu dituzte emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei laguntza psikologikoa emateko baliabideetara. Aurrekontua 2018koa baino handixeagoa da, orduan 1.701.369 €-koa izan baitzen (% 7,9 handiagoa).

Azken urtean, aurrekontuak goranzko bilakaera izan du hiru lurraldeetan; BFAk % 15,28 handitu du baliabide honetan egindako inbertsioa 2018tik, GFAk eta AFAk, berriz, % 12,71 eta % 5,46 handitu dute, hurrenez hurren.

Datuen arabera, gutxienez 122 pertsonak lan egiten dute laguntza psikologikoko baliabideetan, eta gehien-gehienak (% 80,3) emakumeak dira.

Era berean, azpimarratzekoa da BFAko langile emakumezkoen % 100ek prestakuntza dutela bai emakumeen kontrako indarkeriaren biktimentzako arretan, bai berdintasun-gaietan.

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Baliabidearen aurrekontua	650.119 €	935.000 €	282.745 €	1.867.864 €
2018ko aurrekontuarekiko aldakuntza	+15,28	+5,46	+12,71	+9,79
Baliabide horretan lanean diharduten profesionalen kopurua	-	27	95	122
Baliabide horretan lanean diharduten emakume profesionalak (%)	-	% 92,6	% 78,9	% 80,3
Emakumeen aurkako indarkerian prestakuntza duten profesionalak (%)	-	% 100,0	% 78,9	% 80,3
Berdintasun-arloko prestakuntza duten profesionalak (%)	-	% 100,0	% 78,9	% 80,3

Baliabidean prebentzioa edo sentsibilizazioa sustatzeko egindako ekintzen kopurua	-	-	-	-
---	---	---	---	---

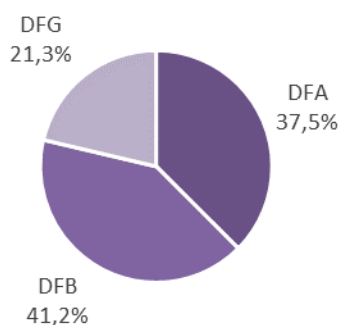
BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

2019an, 2.245 emakume igaro dira aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetatik; horietatik 609k (% 71,7) lehendabizikoz jo dute zerbitzu hauetara.

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan artatu dituzten emakumeak, guztira	603	1.088	554	2.245
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak, guztira	603	663	343	1.609
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%), artatu dituzten emakume guztien aldean	100,0	60,9	61,9	71,7

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEKA. %. 2019

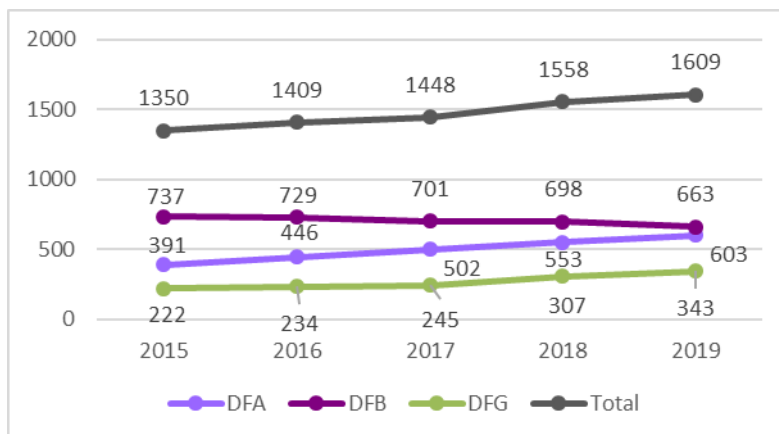
Emakumeen % 41,2 BFAk kudeatzen dituen baliabideetan artatu dira, % 37,5 AFAk kudeatutako baliabideetan, eta % 21,3 GFAk kudeatutakoetan¹⁷.

¹⁷ Deigarria da baliabide horietan artatutako kasuen % 37,5 Araban gertatu izana (han bizi dira euskal emakumeen % 15). Gipuzkoan, alderantziz, EAEko emakumeen % 33 bizi dira, baina kasuen % 21,3 artatu dituzte. Ilde horretan, argitu behar da artatutako kasuen eta emakume-populazioaren arteko proportzioan dagoen alde hori lurralde bakoitzean baliabideetara heltzeko dauden bideengatik gertatu dela. Hala, Bizkaian eta Araban, emakumeek zuzenean har dezakete hitzordua aldundien zerbitzu psikologikoetan; Gipuzkoan, ordea, gizarte-langileen bidez egin behar da.

Jasotako datuen arabera, 2019an artatutako emakumeen ehunekoa % 3,3 handitu da aurreko urtearekin alderatuta (1.558tik 1.609ra). Igoera txiki hori AFaren eta GFaren zerbitzuei dagokie (% 9 eta % 11,7, hurrenez hurren); izan ere, kasuen kopuruak behera egin du BFAn (% 5 gutxiago).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN LAGUNTZA
PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN KASUEN
BILAKAERA. 2015-2019

Lurraldea edozein dela, baliabide hauetan artatutako emakume gehienak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima izan dira (% 82,7); horren atzetik daude familia barruko indarkeriaren biktimak (% 9,7), portzentaje zertxobait txikiagoan sexu-indarkeriarenak (% 7,3) eta, azkenik, beste indarkeria-modu batzuetako biktimak (% 5).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO
ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA
MOTAREN ETA LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

2019

AFA BFA GFA GUZTIRA

Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	80,9	84,8	81,6	82,7
Familia barruko indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	10,9	9,0	8,7	9,7
Sexu-indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	8,1	6,2	8,2	7,3
Beste indarkeria-modu batzuk direla-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	0,0	5	5

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, ERASOTZAILE MOTAREN ETA INDARKERIA MOTAREN ARABERA. %. 2019

Bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria dela-eta baliabide hauetan erregistratutako kasuen ia % 86,5etan emakumeen bikotekidea zen erasotzailea.

2019	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria
Ezkontidea / Izatezko bikotekidea / Bikotekidea / Ezkontzari-harremana	% 86,5
Senar ohi / Izatezko bikotekide ohi / Bikotekide ohi / Senargai ohi	% 13,5
Guztira	% 100
Familia barruko indarkeria	
Aurreko ahaidea (aita/aitona)	% 50,6
Ondorengo ahaidea (semea/biloba)	% 16
Beste senide batzuk	% 14,7
Ezezaguna	% 18,6
Guztira	% 100

Familia barruko indarkeriari dagokionez, artatutako kasuen erdietan (% 50,6) emakumearen aurreko ahaide bat izan da erasotzailea (aita, aitona).

Sexu-indarkeria dela-eta baliabide hauetan artatutako emakume gehienak gizon ezagunek egindako eraso biktima izan dira (% 65,3).

Erregistratutako beste indarkeria-modu batzuen kasuen % 80 ezkontza behartuei dagokie, eta % 20, berriz, salerosketari.

Sexu-indarkeria	
Ezagunak	% 65,3
Ezezagunak	% 33,9
Beste harreman mota bat	% 0,8
Guztira	% 100
Beste indarkeria modu batzuk	
Salerosketa	% 20
Emakumeen genitalen mutilazioa	% 0,0
Ezkontza behartuak	% 80
Guztira	% 100

Lurraldea edozein dela, laguntza psikologikoko zerbitzuetan artatutako emakume gehien-gehienek 31 eta 50 urte bitartean zituzten (% 56,6). Gainera, azpimarratzekoa da emakumeen % 5,2 inguru adingabeak direla, eta antzeko portzentajea (% 5,7) 65 urte baino gehiagoko emakumeak direla.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

2019	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
AFA	1,3	3,8	3,0	18,1	28,2	26,4	12,6	6,6	100
BFA	0,5	4,5	3,8	13,9	25,6	31,8	14,0	5,9	100
GFA	2,9	2,6	5,0	16,3	31,2	27,4	10,8	3,8	100
GUZTIRA	1,3	3,9	3,7	16,0	27,8	28,8	12,8	5,7	100

Indarkeria motari erreparatuta, ikus daiteke bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima gehienek 31 eta 50 urte bitartean zituztela (% 62,3), eta familia barruko indarkeriaren biktima asko adingabeak (% 28,2) edo 50 urte baino gehiagoko emakumeak izan direla (% 27,5). Sexu-indarkeriari dagokionez, % 12,8 adingabeak dira, eta % 41 inguru 30

urtetik beherakoak dira. Beste indarkeria-modu batzuen kasuan, 31 eta 40 urte bitarteko emakumeena da ehunekorik handiena (% 40).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

FA (A+B+G+D)	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
Bikotekidearena/bikotekide ohiarena	0,0	1,4	2,0	15,6	30,6	31,7	12,8	5,8	100
Familia barrukoa	11,5	16,7	9,0	14,1	9,6	11,5	19,2	8,3	100
Sexuala	1,9	10,9	11,5	16,7	14,7	14,7	3,8	1,3	100
Beste modu batzuk	0,0	0,0	20,0	20,0	40,0	20,0	0,0	0,0	100
GUZTIRA	1,3	3,9	3,7	16,0	27,8	28,8	12,8	5,7	100

Bildutako datuen arabera, aldundien **laguntza psikologikoko baliabideetan artatutako 1.081 biktimak seme-alaba adingabeak dituzte beren kargura (artatutako kasu berrien % 67,2)**. Lurraldeka, adingabeak beren kargura dituzten emakumeen ehunekoa zertxobait handiagoa da AFAn (% 75,5); gero, BFA dator (% 70,7), eta GFAn portzentajea ez da % 50era iristen.

Guztira, 791 haur daude emakume hauen ardurapean –AFaren datuak kontuan hartu gabe–; horietatik % 46,1 neskatoak dira, eta % 53,9, mutikoak.

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak	455	469	157	1.081
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako kasu berri guztien aldean	75,5	70,7	45,8	67,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu	-	526	265	791

dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua				
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	-	45,6	47,2	46,1

Beste alde batetik, aipatzekoa da biktimen % 29,1ek jatorri atzerritarra dutela. Jatorri atzerritarra duten emakumeen proportzioa handixeagoa da Gipuzkoako baliabideetan (% 33,2), eta Araban eta Bizkaian, berriz, portzentajea zertxobait txikiagoa da (% 32,3 eta % 24, hurrenez hurren).

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzeritarreko emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	32,3	24,0	33,2	29,1

Jatorri espainiarreko emakumeak gehiengo dira hiru indarkeria motatan: bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkerian, familia barrukoan eta sexu-indarkerian. Beste indarkeria-modu batzuegatik emandako arretan bakarrik dira nagusi atzerriko emakumeak (% 60).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA JATORRIAREN ARABERA. %. 2019

FA (A+B+G)	Jatorri espainiarra	Jatorri atzerritarra	Guztira
Bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria	% 70,2	% 29,8	% 100
Familia barruko indarkeria	% 80,1	% 19,9	% 100
Sexu-indarkeria	% 67,8	% 32,2	% 100
Beste indarkeria modu batzuk	% 40	% 60	% 100
Guztira	% 70,9	% 29,1	% 100

Azkenik, aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetara jotzen duten emakumeen % 4,2k nolabaiteko urritasuna dute. Desgaitasuna duten biktimen proportzioa altuagoa da Gipuzkoan (% 9), eta baxuagoa Bizkaian (% 3,8) eta Araban (% 2,0).

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan artatu dituzten emakumeak, guztira	603	1.088	554	2.245
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak, guztira	603	663	343	1.609
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%), artatu dituzten emakume guztien aldean	100,0	60,9	61,9	71,7
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	80,9	84,8	81,6	82,7
Familia barruko indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	10,9	9,0	8,7	9,7
Sexu-indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	8,1	6,2	8,2	7,3
Beste indarkeria-modu batzuk direla-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	0,0	5,0	5,0
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten 18 urtez azpiko emakumeak (%)	5,1	4,9	5,5	1,8
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten 65 urtetik gorako emakumeak (%)	6,6	5,9	3,8	4,7
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak	455	469	157	1.081
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako kasu berri guztien aldean	75,5	70,7	45,8	67,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu	-	526	265	791

dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua				
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	-	45,6	47,2	46,1
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzerritarreko emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	32,3	24,0	33,2	29,1
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen artean desgaitasuna dutenak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	2,0	3,8	9,0	4,2

Jarraian azaltzen dira foru-aldundiek genero-indarkeriaren biktimei arreta emateko hasi dituzten beste programa espezializatu batzuk. Zehazki, atal honetan programa hauek aztertu dira:

FORU ALDUNDIAK	ZERBITZUAK / BALIABIDEAK
ARABAKO FORU ALDUNDIA	Esku-hartze psikohezitzailea Glaren biktimentzako gizarte-laguntza
BIZKAIKO FORU ALDUNDIA	Familian esku hartzeko programa, emakumeek etxean jasaten duten indarkerian espezializatua
	Familian esku hartzeko programa, genero-indarkeriaren biktimei diren adingabeen arretan espezializatua
	Familian esku hartzeko programa, guraso eta seme-alaben arteko indarkerian espezializatua (*)
	«Tartekari Sarea», Gizarte Laguntzarako Eragileen Sarea (*)
	Bizkaiko Genero Indarkeriaren Behatokia (*)
GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA	Gizarte Larrialdietarako Foru Zerbitzua Esku-hartze psikosozialerako programa

(*) Izartxo batez markatutako baliabideetan aurrekontuari buruzko informazioa soilik jaso da, ez, ordea, emakumeen aurkako indarkeriaren biktimei emandako arretari buruzkoa.

BALIABIDEAREN GAINEKO ZENBAIT DATU:

2019an, foru-aldundiek 1.500.000 euro inguru inbertitu dituzte emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei arreta emateko beste programa espezializatu batzuetan.

Era berean, azpimarratzekoa da gutxienez 38 pertsonak lan egiten dutela baliabide horietan, eta horietatik % 94,7 emakumeak direla. Baliabide hauetan lan egiten duten profesional gehienek prestakuntza dute bai emakumeen kontrako indarkeria-gaietan (% 89,5) bai berdintasun-gaietan (% 84,2).

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Baliabidearen aurrekontua	154.024 €	864.716 €	5,18677 €	1.537.417 €
Baliabide horretan lanean diharduten profesionalen kopurua	7	21	10	38
Baliabide horretan lanean diharduten profesional emakumezkoak (%)	100	95,2	100	94,7
Emakumeen aurkako indarkerian prestakuntza duten profesionalak (%)	100	81	100	89,5
Berdintasun-arloko prestakuntza duten profesionalak (%)	100	71,4	100	84,2

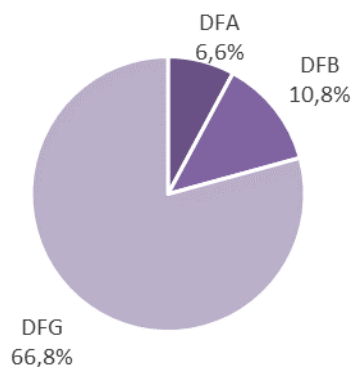
BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

2019an, guztira, emakumeen kontrako indarkeriaren **284 biktima** igaro dira aldundien zerbitzu hauetatik; horietatik **241ek (% 84,9) lehendabizikoz** jo zuten programa hauetara.

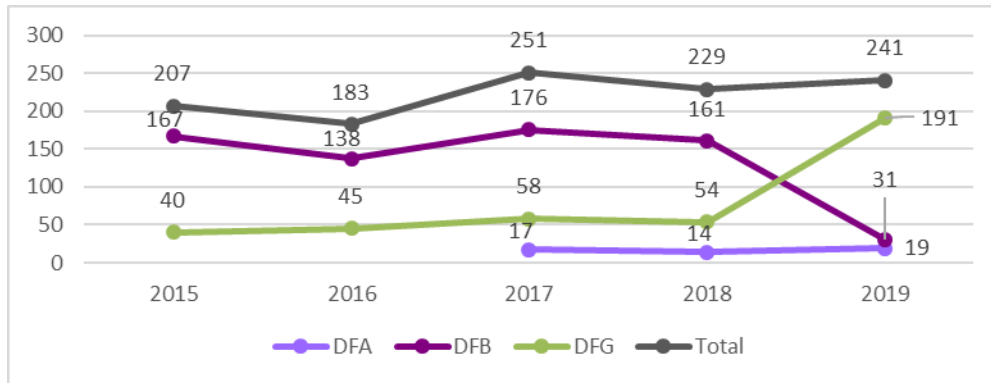
2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan artatutako biktimak, guztira	33	60	191	284
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak, guztira	19	31	191	241
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatutako kasuak (%)	57,6	51,7	100,0	84,9

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA BESTE PROGRAMA ESPEZIALIZATU BATZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO KASUEN BANAKETA, LURRALDEKA. %. 2019

Emakumeen % 66,8 GFAk kudeatzen dituen baliabideetan artatu dituzte, % 10,8 BFAk kudeatutako baliabideetan, eta % 6,6 AFAk kudeatutakoetan.

Jasotako datuen arabera, 2019an artatutako emakumeen kopurua jaitsi egin da (-% 15,7) aurreko urtearekin alderatuta (286tik 241era).

Lurraldea edozein dela, beste programa batzuetan artatutako emakume gehienak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima izan dira (% 87,1). AFAren programetan mota horretako indarkeriaren biktimak soilik erregistratu dira.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA BESTE PROGRAMA ESPEZIALIZATU BATZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO KASUEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	100,0	96,8	84,3	87,1
Familia barruko indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	0,0	9,9	7,9
Sexu-indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	3,2	5,8	5,0

Lurraldea edozein dela, aldundien laguntza psikologikoko zerbitzuetan artatutako emakume gehienek 21 eta 40 urte bitartean zituzten (% 53,9). Gainera, emakumeen % 6,6 adingabeak dira; horiek guztiak Gipuzkoan ematen diren baliabideetan erregistratu dira. Emakumerik zaharrenek, 65 urtetik gorakoek, programa hauetan artatutako kasu berri guztien % 4,1 osatzen dute.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA BESTE PROGRAMA ESPEZIALIZATU BATZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO KASUEN BANAKETA, LURRALDEAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

2019	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
AFA	0,0	0,0	0,0	47,4	26,3	15,8	0,0	10,5	100,0
BFA	0,0	0,0	0,0	12,9	58,1	19,4	9,7	0,0	100,0
GFA	4,7	3,7	6,8	25,7	23,6	24,6	6,8	4,2	100,0
GUZTIRA	3,7	2,9	5,4	25,7	28,2	23,2	6,6	4,1	100,0

Indarkeria motari erreparatuta, ikus daiteke bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima gehienek 31 eta 40 urte bitartean zituztela (% 57,2), eta familia barruko indarkeriaren biktima asko 30 urtetik beherakoak (% 63,2) edo 50 urte baino gehiagoko emakumeak izan direla (% 26,3). Beste indarkeria-modu batzuen kasuan, 21 eta 40 urte bitarteko emakumeena da portzentajerik handiena (% 53,9).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA ALDUNDIEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

FA (A+B+G)	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
Bikotekidearena/bikotekide ohiarena	1,4	1,4	4,8	26,7	30,5	25,2	6,2	3,8	100
Familia barrukoa	15,8	15,8	15,8	15,8	10,5	0,0	15,8	10,5	100
Sexuala	25,0	8,3	0,0	25,0	16,7	25,0	0,0	0,0	100
Beste modu batzuk	3,7	2,9	5,4	25,7	28,2	23,2	6,6	4,1	100
GUZTIRA	1,4	1,4	4,8	26,7	30,5	25,2	6,2	3,8	100

Guztira, zerbitzu hauetan artatutako 104 emakumek seme-alaba adingabeak zituzten beren kargura (artatutako kasu berrien % 43,2). Lurraldeka, adingabeak beren kargura dituzten emakumeen ehunekoa handiagoa da Bizkaian (% 83,9) eta Araban (% 68,4), Gipuzkoan baino (% 34).

Guztira, 66 adingabe daude emakume hauen ardurapean; horietatik % 60,6 neskatoak dira, eta % 39,4, mutikoak.

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak	13	26	65	104
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako kasu berri guztien aldean	68,4	83,9	34,0	43,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	20	46	0	66
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	65,0	58,7	0	60,6

Beste alde batetik, aipatzekoa da biktimen % 57,7k jatorri atzerritarra dutela. Jatorri atzerritarra duten emakumeen proportzioa handiagoa da Arabako (% 68,4) eta Bizkaiko (% 58,1) baliaabideetan; Gipuzkoan, ordea, zertxobait txikiagoa da (% 56,5).

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzerritarreko emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	68,4	58,1	56,5	57,7

Azkenik, foru-aldundiek emakumeen kontrako indarkeriaren biktimentzat kudeatzen dituzten beste programa espezializatu batzuetara jotzen duten emakumeen % 0,4k nolabaiteko desgaitasuna dute. Kasu bat bakarrik erregistratu da Araban.

BIKTIMEN ARRETA KO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

2019	AFA	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan artatutako biktimak, guztira	33	60	191	284

Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak, guztira	19	31	191	241
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatutako kasuak (%)	57,6	51,7	100,0	84,9
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	100,0	96,8	84,3	87,1
Familia barruko indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	0,0	9,9	7,9
Sexu-indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	3,2	5,8	5,0
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten 18 urtez azpiko emakumeak (%)	0,0	0,0	8,4	6,6
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten 65 urtetik gorako emakumeak (%)	2,9	0,0	4,2	2,9
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak	13	26	65	104
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako kasu berri guztien aldean	68,4	83,9	34,0	43,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	20	46	0	66
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	65,0	58,7	0,0	60,6
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzerritarreko emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	68,4	58,1	56,5	57,7

Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta beste programa espezializatu batzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen artean desgaitasuna dutenak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	5,3	0,0	0,0	0,4
--	-----	-----	-----	-----

Aldundien baliabideetan emakumeen kontrako indarkeria-gaietan 2019an egindako gastu osoa¹⁸

ZERBITZUAK / BALIABIDEAK	AFA (*)	BFA	GFA	GUZTIRA
Emakume biktimentzako berehalako harrera-zerbitzua	411.364 €	550.620 €	729.682 €	1.691.666 €
Emakume biktimentzako epe ertain eta luzerako egoitza-zentroak	-	1.685.155 €	492.566 €	2.177.721 €
Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	38.898 €	65.160 €	30.341 €	134.399 €
Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	650.120 €	935.000 €	282.745	1.867.865 €
Beste programa espezializatu batzuk	154.024 €	864.716 €	101.740 €	2.036.146
GUZTIRA	1.254.406 €	4.100.651 €	2.552.740 €	7.907.797 €

(*) AFaren datuetan erreferentzia egiten zaie bai berehalako harrera-zerbitzuei bai epe ertain-luzeko bizitoki-zerbitzuei; hala eta guztiz ere, zerbitzu horren barneko datuak erakustea erabaki da, bi baliabideetan artatutako emakumeen ia % 95 berehalako harrera-baliabideetan artatzen direlako.

(**) AFaren beste programa espezializatu batzuei buruzko datuek programa hauei egiten diete erreferentzia:

- Esku-hartze psikohezitailerako programa.
- Genero-indarkeriaren biktimentzako gizarte-laguntzako programa.

BFAn, hauek dira programa espezializatuak:

- Familian esku hartzeko programa, emakumeek etxean jasaten duten indarkerian espezializatua.
- Familian esku hartzeko programa, genero-indarkeriaren biktime diren adingabeen arretan espezializatua.

¹⁸ Gastuaren datuak gutxi gorabeherakoak dira. Kontuan izan behar da baliabide batzuetan ez dela erraza kalkulatzeko zenbateko gastu espezifiko bideratzen den emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei arreta ematera (langileek ez dihardute bakarrik indarkeria matxistaren arretan, ez dago erregistro espezifikorik, zaila da kalkulatzeko, partidak ez dira espezifikoak, etab.).

Gastuaren zenbaketa ez dira kontuan izan emakumezkoen salerosketari arreta ematera bideratutako baliabideetarako partidak; izan ere, indarkeria modu espezifikoegitza jotzen da eta hartarako arreta-bide propioak daude, emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei arreta emateko bide normalizatuetatik kanpo.

- Familian esku hartzeko programa, gurasoen eta seme-alaben arteko indarkerian espezializatua.
- «Tartekari Sarea», Gizarte Laguntzarako Eragileen Sarea.
- Bizkaiko Genero Indarkeriaren Behatokia.

GFAn, hauek dira programa espezializatuak:

- Gizarte Larrialdietarako Foru Zerbitzua (GLFZ).
- Esku-hartze psikohezitzaileko programa.

Foru-aldundien arreta-baliabideetako profesionalak 2019an:

Jarraian zehazten dira emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei arreta emateko baliabideetan lan egiten duten profesionalen inguruan jasotako datu nagusiak: profesional emakumezkoek guztizkoaren barruan betetzen duten proportzioa, emakumeen kontrako indarkeria-gaietan prestakuntza duten profesionalen proportzioa, eta berdintasun-gaietan prestakuntza duten profesionalen proportzioa.

ZERBITZUAK / BALIABIDEAK	Profesionalak			
	AFA	BFA	GFA	Guztira
Emakume biktimentzako berehalako harrera-zerbitzua	-	15	14	29
Emakume biktimentzako epe ertain eta luzerako egoitza-zentroak	-	61	8	69
Laguntza juridikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	22	23	8	53
Laguntza psikologikoko zerbitzua, etxeko tratu txarrak eta sexu-erasoak nozitu dituzten emakumeentzat	-	27	95	122
Beste programa espezializatu batzuk	7 (*)	21	10	38
GUZTIRA	29	147	135	311

(*) AFaren beste programa espezializatu batzuetan lan egiten duten profesionalei buruzko datuek programa hauei egiten diete erreferentzia:

- Esku-hartze psikohezitailerako programa.
- Genero-indarkeriaren biktimentzako gizarte-laguntzako programa.

BFaren kasuan:

- Familian esku hartzeko programa, emakumeek etxean jasaten duten indarkerian espezializatua.
- Familian esku hartzeko programa, genero-indarkeriaren biktima diren adingabeen arretan espezializatua.

GFAn, hauek dira programa espezializatuak:

- Gizarte Larrialdietarako Foru Zerbitzua (GLFZ).
- Esku-hartze psikohezitzaileko programa.

4.3. Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimei arreta emateko udalek dituzten baliabideei buruzko txostena

Jarraian azaltzen dira EAEko udalek emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei arreta emateko dituzten baliabideak, baita horietako bakoitzaren parte-hartzeari buruzko informazioa ere.

Taulan ageri denez, guztira 211 udal daude jasota (EAEko udal guztien % 84,06).

	Guztira	Parte-hartzea	Parte-hartzea (%)
Biztanle-bolumen HANDIA duten udalak	45	41	% 91,11
<i>Araba</i>	9	8	% 88,89
<i>Bizkaia</i>	16	15	% 93,75
<i>Gipuzkoa</i>	20	18	% 90,00
Biztanle bolumen ERTAINA duten udalak	47	38	% 80,85
<i>Araba</i>	14	11	% 78,57
<i>Bizkaia</i>	17	13	% 76,47
<i>Gipuzkoa</i>	16	14	% 87,50
Biztanle bolumen TXIKIA duten udalak	159	132	% 83,01
<i>Araba</i>	28	24	% 85,71
<i>Bizkaia</i>	79	56	% 70,88
<i>Gipuzkoa</i>	52	52	% 100,00
Parte hartu duten udalak, GUZTIRA	251	211	% 84,06
<i>Araba</i>	51	43	% 84,31
<i>Bizkaia</i>	112	84	% 75,00
<i>Gipuzkoa</i>	88	84	% 84,09

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA¹⁹

Oinarrizko gizarte-zerbitzua arreta-unitate bat da, polibalentea eta diziiplina askotarikoa; udalaren gizarte-zerbitzuen barruan dago eta herritarrek Gizarte Zerbitzuen EAEko Sistemara iristeko duten lehen sarbidea da.

Oinarrizko gizarte-zerbitzuaren zeregin nagusia da dagokion lurraldean gizarte-zerbitzuen bidez erantzuteko moduko zer-nolako beharrak dauden atzematea eta behar horiei erantzutea. Horretarako, bere ardura izango du, dagokion lurraldean, Gizarte Zerbitzuen EAEko Sistemaren barruko atal batera edo bestera nork noiz joan behar duen koordinatzea eta kudeatzea.

Euskal Autonomia Erkidegoko udal guztiek izan behar dute oinarrizko gizarte-zerbitzu bat, dela bakoitzak bere kasa, dela beste udal batzuekin elkar hartuta.

BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

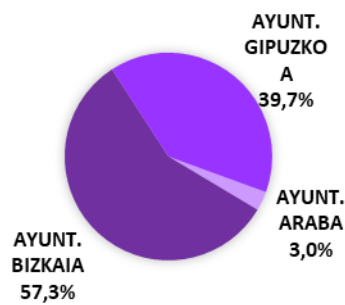
2019an, guztira, emakumeen kontrako indarkeriaren 1.128 biktima igaro dira lehendabizikoz euskal udaletako oinarrizko gizarte-zerbitzuetatik.

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak, guztira	34	646	448	1.128

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA OINARRIZKO GIZARTE-ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEKA. %. 2019

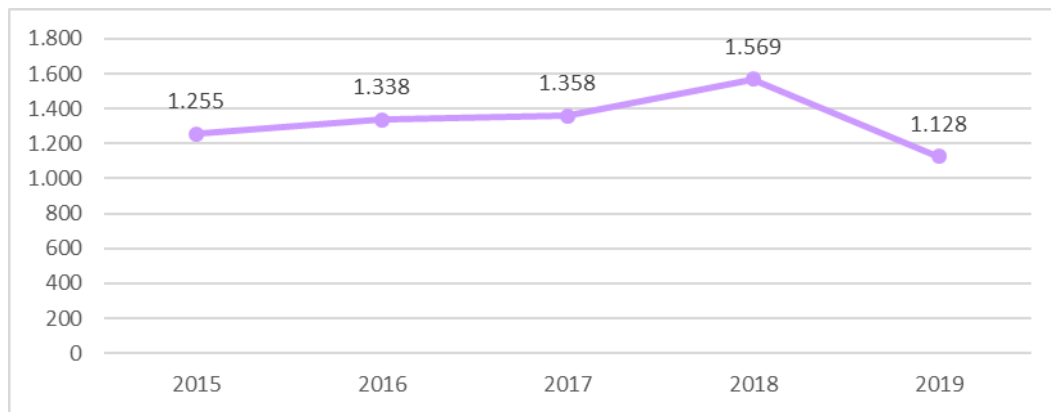
Emakume horien ia % 57,3 Bizkaiko baliabideetan artatu dituzte, % 39,7 Gipuzkoako baliabideetan, eta % 3 Arabakoetan.

¹⁹ Udalen arreta-baliabideen kalitatea ebaluatzeko jasotako erantzunen kopurua hain izan da txikia, non emaitzarik ez erakustea erabaki den, informazio falta dela-eta ondorio okerrak ez ateratzeko.

Artatutako kasuak aurreko urtean baino % 28,1 gutxiago izan dira (2018an, 1.569 emakume artatu ziren, eta 2019an, 1.128).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA OINARRIZKO GIZARTE-ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN KASUEN BILAKAERA. 2015-2019

Baliabide hauetan artatutako emakume gehienak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima izan dira (% 88,8). Artatutako kasu berrien % 7 familia barruko indarkeriaren biktimak izan dira, eta % 4, familiatik kanpoko gizonak eragindako sexu-indarkeriaren biktimak.

Lurraldeka, bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria dela-eta artatutako kasu berrien proportzioa handiagoa da Arabako udalerrietan (% 91,2) gainerako lurraldeetan baino. Familia barruko indarkeriako kasuak, ordea, ugariagoak dira Gipuzkoako udalerrietan (% 7,8); eta Gipuzkoako udalerrietan nabarmenagoa da sexu-indarkeriako kasuen portzentajea (% 8,3).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA OINARRIZKO GIZARTE-ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
------	----------------	-----------------	-------------------	---------

Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	91,2	92,3	83,7	% 88,8
Familia barruko indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	5,9	6,5	7,8	% 7,0
Sexu-indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	1,2	8,3	% 4,0
Beste indarkeria-modu batzuk direla-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	2,9	0,0	0,2	% 0,2

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA OINARRIZKO GIZARTE-ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ERASOTZAILE MOTAREN ARABERA. %. 2019

Bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria dela-eta baliabide hauetan erregistratutako kasuen ia % 56,4tan emakumeen bikotekidea zen erasotzailea.

2019	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria
Ezkontidea / Izatezko bikotekidea / Bikotekidea / Ezkongai-harremana	% 56,4
Senar ohia / Izatezko bikotekide ohia / Bikotekide ohia / Senargai ohia	% 39,6
Ezezaguna	% 4
Guztira	% 100
Familia barruko indarkeria	
Aurreko ahaidea (aita/aitona)	% 43,1

Familia barruko indarkeria dela-eta artatutako kasuen % 43,1etan erasotzailea emakumearen aurreko ahaide bat izan da (aita/aitona), kasuen % 29,2tan beste senide bat, eta % 22,2tan ondorengo ahaide bat.

Sexu-indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan artatutako emakumeen ia erdiak gizon ezagunek egindako erasoen biktima izan dira (% 48,8).

Gainera, beste indarkeria-modu batzuetan salerosketa-kasu bat eta ezkontza behartuko kasu bat erregistratu dira.

Ondorengo ahaidea (semea/biloba)	% 22,2
Beste senide batzuk	% 29,2
Ezezaguna	% 5,6
Guztira	% 100
Sexu-indarkeria	
Ezagunak	% 48,8
Ezezagunak	% 31,7
Beste harreman mota bat	% 19,5
Guztira	% 100
Beste indarkeria modu batzuk	
Salerosketa	% 50
Emakumeen genitalen mutilazioa	0
Ezkontza behartua	% 50
Guztira	% 100

Lurraldea edozein dela, udaletako oinarritzko gizarte-zerbitzuetan artatutako emakume gehien-gehienek 31 eta 50 urte bitartean zituzten (% 55,5). Era berean, azpimarratzekoa da 21 eta 30 urte bitarteko emakumeen pisua; izan ere, baliabide hauetan artatutako bost emakumetik bat adin-tarte horretakoa zen (% 21,6). Emakumerik zaharrenak, 65 urte baino gehiagokoak, artatutako kasu guztien % 4,4 dira, eta adingabeak, % 3,6.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA OINARRIZKO GIZARTE-ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

2019	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
Arabako udalak	2,9	2,9	2,9	23,5	32,4	26,5	2,9	5,9	100

Bizkaiko udalak	0,5	1,4	4,4	22,5	30,5	25,7	10,0	5,1	100
Gipuzkoako udalak	3,4	2,2	5,1	20,4	28,9	25,3	11,4	3,4	100
GUZTIRA	1,8	1,8	4,7	21,6	29,9	25,6	10,4	4,4	100

Indarkeria motei erreparatuta, datuek agerian uzten dute bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta lehendabizikoz artatu dituzten hamar emakumetik sei 31 eta 50 urte bitartekoak zirela (% 59,3). Familia barruko indarkeria, ordea, ohikoagoa da emakume gazteen artean (% 44k 20 urte baino gutxiago dituzte), baita zaharragoen artean ere (% 27,3k 50 urtetik gora dituzte). Oinarrizko gizarte-zerbitzuetan sexu-indarkeria dela-eta artatutako hamar emakumetik ia zazpi 30 urte baino gutxiago zituzten (% 71,8).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA OINARRIZKO GIZARTE-ZERBITZUETAN ARTATUTAKO BIKTIMEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

Udalak (A+B+C+D)	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
Bikotekidearena/bikotekide ohiarena	0,2	0,8	3,4	22,0	31,8	27,5	10,3	3,9	100
Familia barrukoa	16,7	10,6	16,7	9,1	13,6	6,1	15,2	12,1	100
Sexuala	12,8	10,3	15,4	33,3	7,7	12,8	5,1	2,6	100
Beste indarkeria modu batzuk	50,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	100
GUZTIRA	1,8	1,8	4,7	21,6	29,9	25,6	10,4	4,4	100

Bildutako datuen arabera, udalen **oinarrizko gizarte-zerbitzuetan artatutako 413 biktimek seme-alaba adingabeak dituzte beren kargura (artatutako kasu berrien % 36,7)**. Adingabeak beren kargura dituzten emakumeen portzentajea zertxobait handiagoa da Arabako udalerrietan (% 87,1), eta nabarmen txikiagoa Bizkaiko udalerrietan (% 24,5).

Guztira, 618 adingabe daude emakume hauen ardurapean; horietatik % 48,4 neskatoak dira, eta gainerakoak, mutikoak.

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	27	158	228	413
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako kasu berri guztien aldean	87,1	24,5	50,9	36,7
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	28	233	357	618
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	% 61,3	% 48,1	% 47,3	% 48,4

Biktimen jatorriari erreparatuta, datuek agerian uzten dute udaletako oinarrizko gizarte-zerbitzuetan artatutako hamar emakumetik lauk jatorri atzerritarra dutela. Jatorri atzerritarra duten emakumeen proportzioa zertxobait handiagoa da Arabako udalerrietan (% 48,1).

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzerritarreko emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	48,1	37,3	39,7	38,6

Jatorri espainiarreko emakumeak gehiago dira indarkeria mota guztietan.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA OINARRIZKO GIZARTE-ZERBITZUETAN
ARTATUTAKO BIKTIMEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA JATORRIAREN ARABERA. %.
2019

Udalak (A+B+G+D)	Jatorri espainiarra	Jatorri atzerritarra	Guztira
Bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria	61,5	38,5	% 100
Familia barruko indarkeria	66,7	33,3	% 100
Sexu-indarkeria	58,1	41,9	% 100
Beste indarkeria modu batzuk	0,0	100	% 100
Guztira	61,4	38,6	% 100

Azkenik, udaletako oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatutako emakumeen % 4,4k nolabaiteko urritasuna dute. Urritasuna duten emakumeen proportzioa handiagoa da Gipuzkoako udalerrietan (% 7).

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen artean desgaitasuna dutenak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	0	3,6	7	4,4

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarritzko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak, guztira	34	646	448	1.128
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta oinarritzko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	91,2	92,2	83,7	89,1
Familia barruko indarkeria dela-eta oinarritzko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	5,9	6,5	7,8	4,4
Sexu-indarkeria dela-eta oinarritzko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,0	1,2	8,2	4,0
Beste indarkeria-modu batzuk direla-eta oinarritzko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	2,9	0,0	0,2	0,1
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarritzko gizarte-zerbitzuetan artatutako 18 urtez azpiko biktimak (%)	6	1,9	5,6	3,6
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarritzko gizarte-zerbitzuetan artatutako 65 urtetik gorako biktimak (%)	6,1	5,1	3,4	4,4
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarritzko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	27	158	228	413
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarritzko gizarte-zerbitzuetan	87,1	24,5	50,9	36,7

lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako kasu berri guztien aldean				
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	28	233	357	618
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	61,3	48,1	47,3	48,4
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzerritarreko emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	48,1	37,3	39,7	38,6
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen artean desgaitasuna dutenak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	0,0	3,6	7	4,4

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

Genero-indarkeriaren emakume biktimentzako eta beren menpe dauden pertsonentzako udalaren harrera-baliabidea da. Kontuan izan behar da udal-baliabide horietako asko balioaniztunak direla eta ez direla genero-indarkeriaren biktima diren emakumeek soilik erabiltzekoak.

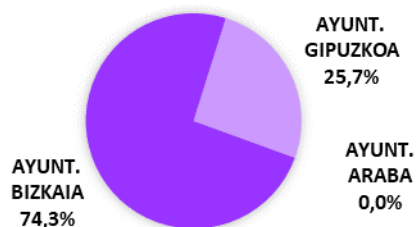
BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

2019an, guztira, emakumeen kontrako indarkeriaren **70 biktima** iritsi dira lehendabizikoz EAEko udalen harrera-etxeetara edo bizitoki-zerbitzuetara.

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak	-	52	18	70

UDALEN HARRERA-ETXEETAN
LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN
EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEAREN
ARABERA. %. 2019

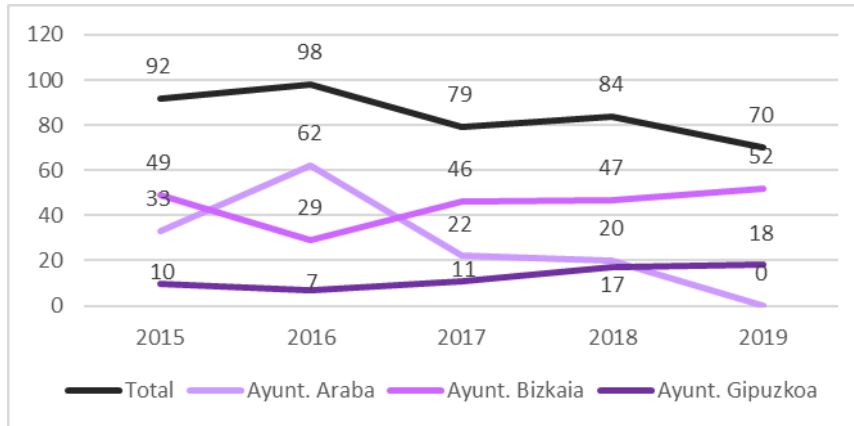
Emakume horien % 74,3 Bizkaiko
baliabideetan artatu dituzte, eta gainerako
% 25,7a Gipuzkoakoetan.

Datuen arabera, baliabide hauetan artatutako biktimen kopuruak % 16,7 egin du behera aurreko urtetik (2018an, 84 emakume ziren; 2019an, 70). Hala ere, kontuan hartu behar da

Arabako udalen kasuan ez dagoela zerbitzu horiei buruzko daturik, eta horrek, zalantzarik gabe, jaitsiera hori azaltzen lagun dezakeela.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN HARRERA-ETXEETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO KASUEN BILAKAERA. EMAITZA OROKORRAK ETA LURRALDE HISTORIKOAREN ARABERAKOAK. 2015-2019

Lurraldea edozein dela, udalen harrera-etxeetan artatutako emakume gehienak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktimak dira (% 87,1). Emakumeen % 7,1 familia barruko indarkeriaren biktimak dira, eta % 2,9 familiatik kanpoko gizon batek eragindako sexu-indarkeriaren biktimak.

Lurraldeka, Gipuzkoan handiagoa da bikotekidearen eta bikotekide ohiaren indarkeriagatik artatutako emakumeen tasa (% 94,4); bestalde, familia barruko indarkeriagatik eta sexu-indarkeriagatik artatutako emakumeen pisua handiagoa da Bizkaian (% 9,6 eta % 3,8, hurrenez hurren).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN HARRERA-ETXEETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA LURRALDEAREN ARABERA. %. 2019

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	-	84,6	94,4	87,1
Familia barruko indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	-	9,6	0,0	7,1

Sexu-indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	-	3,8	0,0	2,9
Beste indarkeria-modu batzuk direla-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	-	1,9	5,6	2,9

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN HARRERA-ETXEETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, ERASOTZAILE MOTAREN ETA INDARKERIA MOTAREN ARABERA. %. 2019

Bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria dela-eta baliabide hauetan erregistratutako kasu gehienetan (% 79,5) emakumeen orduko bikotekidea zen erasotzailea.

2019	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria
Ezkontidea / Izatezko bikotekidea / Bikotekidea / Ezkongai-harremana	% 79,5
Senar ohiak / Izatezko bikotekide ohiak / Bikotekide ohiak / Senargai ohiak	% 18,2
ED/EE	% 2,3
Guztira	% 100
Familia barruko indarkeria	
Aurreko ahaidea (aita/aitona)	% 40
Ondorengo ahaidea (semea/biloba)	% 20
Beste senide batzuk	% 40
Guztira	% 100
Sexu-indarkeria	
Ezagunak	% 100
Ezezagunak	% 0,0

Familia barruko indarkeriari dagokionez, artatutako kasu berrien % 40tan erasotzailea emakumearen aurreko ahaide bat izan zen (aita/aitona).

Baliabide horietan sexu-indarkeriagatik erregistratutako kasu guztietan, erasotzailea ezaguna zen (% 100).

Beste harreman mota bat	% 0,0
Guztira	% 100

Lurraldea edozein dela, udalen harrera-etxeetan artatutako emakume gehien-gehienek 31 eta 40 urte bitartean zituzten (% 45,7). Emakumerik zaharrenei, 65 urte baino gehiagokoei, artatutako kasu berri guztien % 2,9 dagozkie, eta adingabeek kasu guztien % 2,9 osatzen dute.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN HARRERA-ETXEETAN
LEHENDABIZIKOZ ARTATUTAKO EMAKUMEEN BANAKETA, LURRALDEAREN ETA ADINAREN
ARABERA. %. 2019

2019	14 urtetik behera	14- 17 urte	18- 20 urte	21- 30 urte	31- 40 urte	41- 50 urte	51- 64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
Arabako udalak	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bizkaiko udalak	0,0	0,0	5,8	28,8	36,5	19,2	5,8	3,8	100,0
Gipuzkoako udalak	10,5	0,0	0,0	5,3	68,4	15,8	0,0	0,0	100,0
GUZTIRA	2,9	0,0	4,3	22,9	45,7	18,6	4,3	2,9	100,0

Indarkeria motei erreparatuta, datuek agerian uzten dute bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ia erdiak 31 eta 40 urte bitartekoak zirela (% 45,9). Familia barruko indarkeriari dagokionez, ordea, artatutako kasuen erdietan 20 urtetik beherako emakumeak ziren. Era berean, baliabide hauetan sexu-indarkeria dela-eta artatutako emakumeen erdiek 30 urte baino gutxiago zituzten.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN HARRERA-ETXEETAN
LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA
ADINAREN ARABERA. 2019

Udalak (A+B+G)	14 urtetik behera	14- 17 urt e	18- 20 urt e	21- 30 urt e	31- 40 urt e	41- 50 urt e	51- 64 urt e	65 urte edo gehiago	Guztira
Bikotekidearena/bikotekide ohiarena	0,0	0,0	0,0	21,6	45,9	20,3	10,8	1,4	100,0
Familia barrukoa	0,0	0,0	50,0	33,3	16,7	0,0	0,0	0,0	100,0
Sexuala	0,0	0,0	50,0	33,3	16,7	0,0	0,0	0,0	100,0
GUZTIRA	2,9	0,0	4,3	22,9	45,7	18,6	4,3	2,9	100,0

Bildutako datuen arabera, **udalen harrera-etxeetan artatutako 42 biktimak seme-alaba adingabeak dituzte beren kargura (artatutako kasuen % 60)**. Lurraldeka, adingabeak beren kargura dituzten emakumeen ehunekoa Bizkaiko udalerrietan (% 51,9) baino handiagoa da Gipuzkoakoetan (% 83,3).

Bestalde, guztira, **75 adingabe daude baliabide hauetan**; horietako % 45,3 neskatoak dira.

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	-	27	15	42
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako kasu berri guztien aldean	-	51,9	83,3	60
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	-	54	21	75

Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	-	% 46,2	% 42,9	% 45,3
--	---	--------	--------	---------------

Emakumeen jatorriari erreparatuta, eta aldagai honen gaineko informazioa ematen duten udalen kopurua txikia dela kontuan hartuta, datuek agerian uzten dute udalen harrera-etxeetan artatutako hamar emakumetik ia seik jatorri atzerritarra dutela.

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzerritarreko emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	-	% 54,8	% 66,6	% 58,7

Indarkeria motaren arabera, jatorri atzerritarra duten emakumeak gehiago dira bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriagatik artatutakoen artean. Hala eta guztiz ere, azpimarratu beharra dago kasu gutxiegi direla ondorio esanguratsuak atera ahal izateko.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN HARRERA-ETXEETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA JATORRIAREN ARABERA. %. 2019

Udalak (A+B+G)	Jatorri espainiarra	Jatorri atzerritarra	Guztira
Bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria	% 36,8	% 63,2	% 100
Familia barruko indarkeria	% 75	% 25	% 100
Sexu-indarkeria	% 100	0,0	% 100
Guztira	% 41,3	% 58,7	% 100

Azkenik, adierazi behar da desgaitasunen bat duen emakume biktimarik ez dela sartu harrera-pisuetara. Hala eta guztiz ere, kontuan izan behar da aldagai honen inguruan jasotako erantzunen kopurua oso txikia dela eta, hortaz, datuak kontuz interpretatu behar direla.

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen artean desgaitasuna dutenak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	-	% 0,0	% 0,0	% 0,0

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

2019	ARABAKO UDALAK	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak	-	52	18	70
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	-	84,6	94,4	87,1
Familia barruko indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	-	9,6	0,0	7,1
Sexu-indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	-	3,8	0,0	2,8
Beste indarkeria-modu batzuk direla-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	-	0,0	5,5	1,4
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu diren 18 urtez azpiko emakumeak (%)	-	0,0	10,5	2,9
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu diren 65 urtetik gorako emakumeak (%)	-	3,8	0,0	1,2

Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	-	27	15	42
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako kasu berri guztien aldean	-	51,9	83,3	60
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	-	54	21	75
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	-	46,2	42,9	45,3
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzeritarreko emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	-	54,8	66,6	58,7
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen harrera-etxeetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen artean desgaitasuna dutenak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	-	0,0	0,0	0,0

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

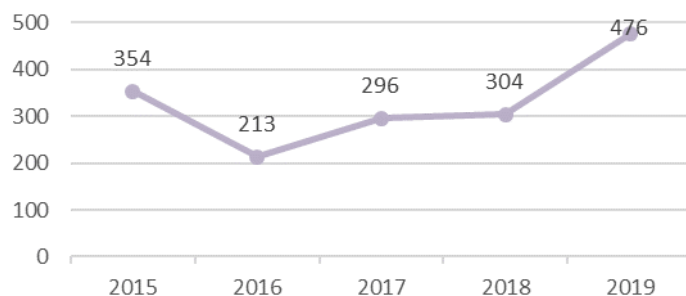
Laguntza juridikoa emateko zerbitzuen bidez, ordenamendu juridikoak egoera horietan zer aukera ematen dien ezagutarazi nahi zaie tratatu txarrak edo sexu-indarkeria jasan dituzten emakumeei: zein eskubide dituzten eta non salatu ditzaketen egintzak, nola baliatu baliabide juridikoak eta gizarte-baliabideak, eta abar; eta, beharrezkoa izanez gero, nola esku hartu prozesu judizialean. Horri dagokionez, kontuan hartu behar da sarritan tratatu txarren egoerak bere horretan jarraitzen duela biktimek ez dakitelako zer eskubide dituzten eta zer gizarte-baliabide dituzten eskura.

Gaur egun, Bizkaiko Lurralde Historikoko udalerrri batzuek baino ez dute emakumeen kontrako indarkeriaren biktimezako aholkularitza juridikoa eskaintzen. Udal batzuek, nahiz eta kolektibo honentzako aholkularitza juridikoa emateko baliabide espezifikorik ez izan, emakume biktimei buruzko datuak eman dituzte; hain zuzen ere, baliabide orokorren bitartez aholkularitza juridikoa jaso duten emakumeei buruzkoak.

BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

2019an, aholkularitza juridikoko udal-zerbitzuek emakumeen kontrako indarkeriaren 476 biktima berri artatu zituzten Bizkaian. Artatutako kasu berrien kopurua iazkoa baino handiagoa da (% 56,5 gehiago).

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA BIZKAIKO UDALEN AHOLKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN KASUEN BILAKAERA 2015-2019

Baliabide hauetan artatutako emakume gehienak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktimak izan ziren (% 97,1); % 2,3, familia barruko indarkeriaren biktimak, eta % 0,6, sexu-indarkeriaren biktimak.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN AHOALKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA. %. 2019

2019	BIZKAIKO UDALAK
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	% 97,1
Familia barruko indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	% 2,3
Sexu-indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	% 0,6

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN AHOALKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA. %. 2019

2019	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria
Ezkontidea / Izatezko bikotekidea / Bikotekidea / Ezkontzai-harremana	% 68,3
Senar ohia / Izatezko bikotekide ohia / Bikotekide ohia / Senargai ohia	% 23,2
Ezezaguna	% 8,5
Guztira	% 100
Familia barruko indarkeria	
Aurreko ahaidea (aita/aitona)	% 36,4
Ondorengo ahaidea (semea/biloba)	% 36,4

Bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria dela-eta baliabide hauetan artatutako kasu gehienetan (% 68,3) erasotzailea emakumearen ordurako bikotekidea zen, eta hiru kasutik batean, bikotekide ohia.

Bestalde, familia barruko indarkeria-kasuen % 36,4tan emakumearen aurreko edo ondorengo ahaide batek (semeak, bilobak) eragin zuen indarkeria, eta kasuen % 27,3tan, beste senide batzuek.

Gainera, sexu-indarkeria dela-eta artatutako emakume guztiek (% 100) gizon ezagun baten aldetik jaso zuten erasoak.

Beste senide batzuk	% 27,3
Guztira	% 100
Sexu-indarkeria	
Ezagunak	% 100
Ezezagunak	% 0,0
Guztira	% 100

Udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan artatutako emakumeen erdiek baino zertxobait gehiagok 31 eta 50 urte bitartean zituzten (% 54,4). Emakumerik zaharrenei, 65 urte baino gehiagokoei, artatutako kasu guztien % 8,1 dagozkie, eta adingabeei % 2,7.

Bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriari dagokionez, emakume gehienek 31 eta 50 urte bitartean zituzten (% 58,5). Familia barruko indarkeria dela-eta baliabide hauetan artatutako emakumeen % 36,4 adingabeak ziren, eta portzentaje berak 50 urte baino gehiago zituen. Eta sexu-indarkeria dela-eta baliabide hauetan artatutako lau emakumetik hiruk 30 urte zituzten gehienez.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN AHOLKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

2018	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
Bikotekidearena/bikoteki de ohiarena	0,0	0,0	7,4	9,6	33,3	25,2	17,8	6,7	100,0
Familia barrukoa	9,1	27,3	0,0	9,1	0,0	18,2	9,1	27,3	100,0
Sexuala	0,0	33,3	33,3	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
GUZTIRA (Bizkaiko ud.)	0,7	2,7	7,4	10,1	30,2	24,2	16,8	8,1	100,0

Bildutako datuen arabera, **udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatutako 87 biktimak seme-alaba adingabeak dituzte beren kargura (artatutako kasu berrien % 18,2)**. Guztira, **90 adingabe daude emakume hauen ardurapean**; horietatik % 47,2 neskatoak dira.

2019	BIZKAIKO UDALAK
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	87
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	% 18,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	90
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	% 47,2

Jatorriari erreparatuta, jasotako datuek agerian uzten dute zerbitzu hauetan artatutako emakumeen % 20 inguruk jatorri atzeritarra dutela (% 19,5). Hala eta guztiz ere, kontuan hartu behar da adierazle honen inguruan jasotako erantzun kopurua oso murrizta dela eta, hortaz, datuak kontuz interpretatu behar direla.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN AHOLKULARITZA JURIDIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA JATORRIAREN ARABERA. %. 2019

Udalak (B)	Jatorri espainiarra	Jatorri atzeritarra	Guztira (Bizkaiko udalak)
Bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria	% 80,3	% 19,7	% 100
Familia barruko indarkeria	% 75	% 25	% 100
Sexu-indarkeria	% 100	% 0,0	% 100
Guztira	% 80,5	% 19,5	% 100

Azkenik, esan beharra dago zerbitzu hauetan ez dela desgaitasuna duen emakumerik erregistratu 2019. urtean.

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

2019	BIZKAIKO UDALAK
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak	476
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	97,05
Familia barruko indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	2,3
Sexu-indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	0,6
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten 18 urtez azpiko emakumeak (%)	3,4
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten 65 urtetik gorako emakumeak (%)	8,1
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	87
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako emakume berri guztien aldean	18,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	90
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	47,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzerritarreko emakumeak (%)	19,5
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen artean desgaitasuna dutenak (%)	0,0

BALIABIDEAREN DESKRIBAPENA

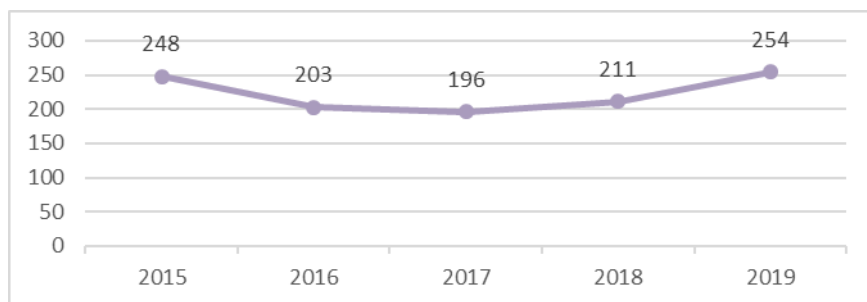
Foru-zerbitzuez gain, udal eta mankomunitate batzuek ere eskaintzen dituzte premiazko laguntza psikologikoko zerbitzuak emakumeen kontrako indarkeriaren biktimetzat.

Arreta juridikoko zerbitzuekin gertatzen den bezalaxe, gaur egun, Bizkaiko Lurralde Historikoko udal batzuek soilik eskaintzen dute emakumeen kontrako indarkeriaren biktimentzako laguntza psikologikoa. Udal batzuek, nahiz eta indarkeria mota horren biktima diren emakumeei laguntza psikologikoa emateko baliabide espezifikorik ez izan, emakume biktimei buruzko datuak eman dituzte; hain zuzen ere, baliabide orokorren bitartez laguntza psikologikoa jaso duten emakumeei buruzkoak.

BIKTIMEN ARRETAREKIN LOTUTAKO DATUAK:

2019an, guztira, **emakumeen kontrako indarkeriaren 254 biktima artatu dira Bizkaiko (252) eta Gipuzkoako (2) udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan**. 2019an aurreko urtean baino % 20,4 kasu gehiago artatu dira. Hala eta guztiz ere, kontuan hartu behar da 2019an aurreko urtean baino udal gehiagok parte hartu dutela kontsultan, eta, hortaz, horrek baldintzatu dezakeela datuen gorakada.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN KASUEN BILAKAERA. 2015-2019

Baliabide hauetan artatutako emakume gehienak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima izan ziren (% 83,9); % 11,4, familia barruko indarkeriaren biktima, eta % 4,7, familiatik kanpoko gizon batek eragindako sexu-indarkeriaren biktima.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN KASUEN BANAKETA. %. 2019

2019	BIZKAIKO UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	84,1	50	83,9
Familia barruko indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	11,5	0,0	11,4
Sexu-indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	4,4	50	4,7

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA
UDALEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN
LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN KASUEN
BANAKETA. %. 2019

2019	Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria
Ezkontidea / Izatezko bikotekidea / Bikotekidea / Ezkontzai-harremana	% 27,3
Senar ohia / Izatezko bikotekide ohia / Bikotekide ohia / Senargai ohia	% 68,8
Ezezaguna	% 3,9
Guztira	% 100
Familia barruko indarkeria	
Aurreko ahaidea (aita/aitona)	% 51,7
Ondorengo ahaidea (semea/biloba)	% 34,5
Beste senide batzuk	% 13,8
Guztira	% 100
Sexu-indarkeria	
Ezagunak	% 27,3

Bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria dela-eta baliabide hauetan artatutako kasuen % 68,8etan, erasotzailea emakumearen bikotekide ohia izan zen; eta % 27,3tan, orduko bikotekidea.

Familia barruko indarkeria kasu gehienetan (% 51,7) emakumearen aurreko ahaide bat (aita/aitona) izan da erasotzailea, eta % 34,5etan ondorengo ahaide bat (semea/biloba).

Gainera, sexu-indarkeriaren kasuen % 45,5etan gizon ezezagun bat izan zen erasotzailea, eta % 27,3tan gizon ezagun bat.

Ezezagunak	% 45,5
Datu ezezaguna	% 27,3
Guztira	% 100

Laguntza psikologikoko baliabideetan artatutako biktima gehienek (% 56,2) 31 eta 50 urte bitartean zituzten. Emakumerik zaharrenei, 65 urte baino gehiagokoei, artatutako kasu berri guztien % 6 dagozkie, eta adingabeen kasuak % 1,5 dira.

Indarkeria motei erreparatuta, datuek agerian uzten dute bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta lehendabizikoz artatu diren emakume gehienak 31 eta 50 urte bitartekoak zirela (% 61,2). Familia barruko indarkeriari dagokionez, kasuen % 44,8tan biktimek 21 eta 40 urte bitartean zituzten, eta sexu-indarkeria jasan zuten emakumeen erdiek 21 eta 30 urte bitartean.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA ADINAREN ARABERA. %. 2019

2019	14 urtetik behera	14-17 urte	18-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	65 urte edo gehiago	Guztira
Bikotekidearena/bikotekide ohiarena	0,0	0,0	2,5	13,8	33,1	28,1	17,5	5,0	100
Familia barrukoa	0,0	6,9	3,4	24,1	20,7	20,7	10,3	13,8	100
Sexuala	0,0	8,3	16,7	50,0	16,7	8,3	0,0	0,0	100
GUZTIRA	0,0	1,5	3,5	17,4	30,3	25,9	15,4	6,0	100

Bildutako datuen arabera, **udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatutako 103 biktimak seme-alaba adingabeak dituzte beren kargura (artatutako kasu berrien % 40,5)**. Guztira, **124 adingabe daude emakume hauen ardura**pean; horietatik % 47,2 neskatoak dira.

2019	BIZKAIA UDALAK	GIPUZKOAKO UDALAK	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	103	0,0	103
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako kasu berri guztien aldean	40,8	0,0	40,5
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardura pean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	124	0,0	124
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	47,2	0,0	47,2

Jatorriari erreparatuta, bildutako datuen arabera, emakumeen kontrako indarkeria dela-eta baliabide hauetan artatutako emakumeen % 22k jatorri atzeritarra dute. Hala eta guztiz ere, kontuan izan behar da adierazle honen inguruan jasotako erantzun kopurua oso murrizta dela, eta, hortaz, informazio hau kontuz interpretatu behar dela.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DELA-ETA UDALEN LAGUNTZA PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUETAN LEHENDABIZIKOZ ARTATU DITUZTEN EMAKUMEEN BANAKETA, INDARKERIA MOTAREN ETA JATORRIAREN ARABERA. %. 2019

Udalak	Jatorri espainiarra	Jatorri atzeritarra	Guztira
Bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria	% 80	% 20	100
Familia barruko indarkeria	% 50	% 50	100
Sexu-indarkeria	% 100	0,0	100

Guztira	% 78	% 22	% 100
----------------	-------------	-------------	--------------

Azkenik, emakumeen kontrako indarkeria dela-eta baliabide hauetan artatutako emakumeen % 8,05ek nolabaiteko desgaitasuna dute. % 62,05ek desgaitasun intelektual bat zuten.

BIKTIMEN ARRETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN LABURPENA

2019	GUZTIRA
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak	254
Bikotekidearen/bikotekide ohiaren indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	83,9
Familia barruko indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	11,4
Sexu-indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeak (%)	4,7
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten 18 urtez azpiko emakumeak (%)	1,5
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten 65 urtetik gorako emakumeak (%)	6
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeen kopurua	103
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten eta seme-alaba adingabeak dituzten emakumeak (%), artatutako kasu berri guztien aldean	40,5
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba adingabeen kopurua	124
Alaba adingabeak (%), emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen ardurapean dauden seme-alaba guztien aldean	47,2
Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten jatorri atzerritarreko emakumeak (%)	22,0

Emakumeen aurkako indarkeria dela-eta udalen laguntza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatu dituzten emakumeen artean desgaitasuna dutenak (%)	8,05
---	------

5. INFORMAZIO-SISTEMEN TALDEAREN ONDORIOAK ETA GOGOETAK

Hona hemen inplikaturako erakundeekin eta horiek ematen dituzten zerbitzuekin lortutako datuen ondorio nagusiak.

Eusko Jaurlaritzaren baliabideei dagokienez:

- Segurtasun Saila da EAE osoan, **Ertzaintzak emandako datuetan oinarrituta, emakumeen kontrako indarkeriaren biktima gehien artatzen duen baliabidea** (guztira, 4.419 kasu 2019an). Hori dela eta, haren datuak erabili ohi dira arazo sozial honen garrantzia neurtzeko garaian. Datuei erreparatuta, **bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria da, dudarik gabe, ohikoena (% 70,1), eta haren atzetik daude familia barruko indarkeria (% 20,3) eta sexu-indarkeria (% 9,1).**
- **Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimak artatzeko baliabide guztietan, gehienak bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeria kasuak dira** (baliabide batzuek, gainera, definizioz, mota horretako kasuak soilik artatzen dituzte). **Ildo horretan, badirudi intzidentzia-tasaren azpitik dagoela familia barruko indarkeriaren eta sexu-indarkeriaren biktimei baliabide hauetan ematen zaien arreta** –Ertzaintzak datuen erreferentzia gisa ezarritakoa oinarri hartuta–.
- Ertzaintzak emandako datuetan % 4,10eko igoera islatu da 2018ko datuekin alderatuta. **Aztertutako indarkeria mota orotan igo dira kasuak. Hala eta guztiz ere, igoera progresiboa bereziki nabarmena da sexu-indarkeriako kasuetan: kasu guztien % 9,1 osatzenetik % 9,6 izatera igaro da.**

Informazio Sistemen Taldeko zenbait kidek gogoeta egin dute sexu-indarkeriako kasuen gorakada zerk eragin dezakeen aztertzeko, eta ondorioztatu dute kontzientzia handiagoa dagoela mota horretako erasoen gainean eta, hortaz, gehiago salatzen dela. Hala eta guztiz ere, batzuek nabarmendu dute hainbat sexu-delitu (adingabeen aurkako abusuak edo lan-arloko sexu-jazarpena, kasu) ikusezin bilakatzen direla eta, hortaz, gaur egun zaila dela horiek zenbatzea.

Gainera, Ertzaintzaren arabera, sarritan delitu jakin bateko kasuak ugaritu edo urritu egiten dira ageriko azalpenik gabe. Delitu-ziklo esaten diote horri. Hala, azaldu dute beharbada horixe izango dela sexu-indarkeriako kasuekin gertatzen ari dena, datozen urteetan horrelako delituen joerak behera egingo duela aurreikusten baita egun.

- Ertzaintzaren datuek ez ezik, **emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei arreta emateko Eusko Jaurlaritzaren baliabide gehienek ere izan dute igoera, 2018an jasotako datuekin alderatuta.** Joera horren salbuespen bat bakarrik ikusten da: *diru-sarrerak bermatzeko errentak* 380 onuradun izan zituen aurreko urtean, eta 263 aurtetik; horrenbestez, % 14,60ko beherakada izan da.
- **Datuak aztertuta, baieztatu daiteke badagoela nolabaiteko lotura emakume biktimen adinaren eta jasaten duten indarkeria motaren artean.** Hala, bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria agerikoagoa da 31 eta 50 urte bitarteko emakumeen artean; eta gazteak izaten dira sexu-indarkeria kasuetako biktima ohikoena (30 urtetik beherakoak, batez ere). Era berean, emakumerik gazteenak (adingabeak batez

ere) eta zaharrenak (50 urtetik gorakoak) izaten dira familia barruko indarkeria gehien jasaten dutenak.

- **Zenbait arreta-baliabideetan emakumerik zaharrenak duten presentzia** Ertzaintzaren datuek ezarritako **erreferentzia-tasaren** (% 4,2koa) **azpitik dago**. Lehen mailako arreta-zerbitzuetan, artatutako biktimen % 13 65 urtetik gorakoak dira, eta SATEVI zerbitzuan artatutako 65 urtetik gorako emakumeek % 4,8 osatzen dute.
- Bestalde, **emakume adingabeek presentzia nabarmen handiagoa dute Ertzaintzaren erregistroetan** (% 10,6) emakumeen kontrako indarkeriaren biktimei arreta emateko gainerako baliabideetan baino.
- Ertzaintzaren datuen arabera, emakumeen kontrako indarkeriaren hiru biktimatik ia bik jatorri espainiarra dute (kasu guztien % 61,2) eta % 38,8k jatorri atzeritarra. Aipatu behar da **jatorri atzeritarra duten emakumeen ehunekoa bereziki handitzen dela genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzako ordainketa bakarreko prestazio ekonomikoaren kasuan** (guztizkoaren % 50).

Aldundien baliabideei dagokienez:

- Aldundiei dagokienez, **emakumeen kontrako indarkeriaren biktimentzako laguntza psikologikoko baliabideak dira, dudarik gabe, emakume gehien artatzen duten zerbitzuak** (1.609 kasu berri 2019an).
- **Aldundiaren laguntza psikologikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatutako kasuek gora egin dute aurreko urteko datuekin alderatuta**, hala oro har (% 3,3 gehiago), nola lurraldeka (BFaren zerbitzuetan izan ezik, horietan % 5 egin baitu behera).
- Era berean, **aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan lehendabizikoz artatutako kasuek behera egin dute hiru lurraldeetan, eta, ondorioz, baita maila orokorrean ere** (% 7,8 egin du behera).
- Eusko Jaurlaritzaren baliabideekin gertatzen den legez, **aldundien baliabideetan artatutako emakume gehienak ere bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima izan dira; eta**, Ertzaintzaren datuen arabera, **familia barruko indarkeriaren eta sexu-indarkeriaren biktima kopuruak intzidentzia-tasaren azpitik egon dira**.
- **Aldundien bizitoki-baliabideetan artatutako emakume gehienak 40 urtetik beherakoak dira**. Berehalako harrera-baliabideen kasuan, artatutako emakume guztien % 70,1 osatzen dute; eta epe ertain eta luzerako egoitza-zentroetan, oster, artatutako emakumeen % 87,1 osatzen dute.
- **Jatorri atzeritarra duten emakumeak dira nagusi aldundien bizitoki-baliabideetan**. Hain zuzen ere, berehalako harrera-baliabideetan dauden emakumeen % 71k jatorri atzeritarra dute, baita epe ertain eta luzerako zentroetan dauden emakumeen % 83,9k ere.
- **Aldundien aholkularitza juridikoko zerbitzuetan eta laguntza psikologikoko zerbitzuetan**, oster, **jatorri espainiarra duten emakumeak biltzen dira batez ere** (% 71,6 eta % 70,9, hurrenez hurren).

Udalen baliabideei dagokienez:

- Udalei dagokienez, **emakumeen kontrako indarkeriaren 1.128 biktima artatu dira oinarritzko gizarte-zerbitzuetan**. Emakume horien % 88,8k bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria jasan dute; % 7k familiako indarkeria, eta % 4k sexu-indarkeria.
- Gainera, 2019. urtean, emakumeen kontrako indarkeriaren 70 biktima berri artatu dira udalen egoitza-zerbitzuetan, 476 aholkularitza juridikoko zerbitzuan eta 254 laguntza psikologikoko zerbitzuan.
- **Emakume adingabeei ematen zaien arretak du agerpen txikiena** udal-mailan eskaintzen diren baliabideetan; Ertzaintzaren datuek markatzen duten intzidentzitasaren (% 4,2) oso azpitik dago.
- **65 urte edo gehiagoko emakumeek aholkularitza juridikoko zerbitzuetan duten presentzia** igo egin dela dirudi beste zerbitzu batzuetan (% 8,1), baita **laguntza psikologikoko zerbitzuetan** dutena ere (% 6).
- Tokiko mailan –eta aldundietatik jasotako datuekin koherentziari eutsiz–, badirudi **jatorri espainiarra duten emakumeak gehiago direla aholkularitza juridikoko zerbitzuan** (lehendabizikoz artatutako emakumeen % 80,5), **baita laguntza psikologikoko zerbitzuan ere** (% 78). **Bizitoki-baliabideetan**, ordea, **jatorri atzerritarra duten emakumeak gehiago dira** jatorri espainiarra dutenak baino (% 58,70 eta % 41,3, hurrenez hurren).

6. ERANSKINA

6.1. Parte hartu duten udalen zerrenda.

PARTE HARTU DUTEN ARABAKO UDALAK

Gasteiz	Donemiliaga
----------------	-------------

Amurrio	Lantziego
----------------	-----------

Agurain	Burgelu
----------------	---------

Iruña Oka	Iruraitz-Gauna
------------------	----------------

Oion	Bernedo
-------------	---------

Aiara	Kuartango
--------------	-----------

Dulantzi	Bilar
-----------------	-------

Zuia	Samaniego
-------------	-----------

Legutio	Eskuernaga
----------------	------------

Zigoitia	Mañueta
-----------------	---------

Asparrena	Ekora
------------------	-------

Guardia	Urizaharra
----------------	------------

Aramaio	Harana
----------------	--------

Bastida	Moreda Araba
----------------	--------------

Urkabustaiz	Leza
--------------------	------

Kanpezu	Navaridas
----------------	-----------

Eltziego	Zalduondo
-----------------	-----------

Gaubea	Kripan
---------------	--------

Arratzua-Ubarrundia	Lagran
----------------------------	--------

Barrundia	Gesaltza
------------------	----------

Lantaron

Lapuebla de Labarca

Arraia-Maeztu

**PARTE HARTU DUTEN
BIZKAIKO UDALAK**

Bilbo	Gueñes	Forua	Ereño
Barakaldo	Derio	Gautegiz Arteaga	Gizaburua ga
Getxo	Markina- Xemein	Etxebarri a	Arakaldo
Portugalete	Berriz	Ea	Ubide
Santurtzi	Igorre	Galdame s	Ereño
Basauri	Ugao	Artea	Gizaburua ga
Leioa	Urduña	Ispaster	Arakaldo
Durango	Lemoa	Artzentales	Ubide
Galdakao	Alonsotegi	Aulesti	
Sestao	Orozko	Ibarrangelu	
Erandio	Karrantza Harana	Turtzioz	
Zornotza	Sopuerta	Ajangiz	
Mungia	Lezama	Kortezubi	
Gernika-Lumo	Mundaka	Mendexa	
Ermua	Gordexola	Errigoiti	
Arrigorriaga	Busturia	Arratzu	
Trapagaran	Zaratamo	Munitibarra- Arbatzegi Gerrikaitz	
Etxebarri	Muxika	Arantzazu	

Abanto Zierbena	Dima	Amoroto
Zalla	Otxandio	Ziortza-Bolibar
Ondarroa	Areatza	Morga
Balmaseda	Zeanuri	Mendata
Muskiz	Mallabia	Elantxobe
Abadiño	Bedia	Sukarrieta
Elorrio	Berriatua	Murueta
Lekeitio	Zeberio	Nabarniz
	Arrankudia ga	Lanestosa

**PARTE HARTU DUTEN
GIPUZKOAKO UDALAK**

Donostia	Lezo	Elgeta	Abaltziska ta
Irun	Orio	Berastegi	Albiztur
Erreterria	Villabona	Olaberria	Hernialde
Eibar	Lazkao	Amezket	Zerain
Zarautz	Mutriku	Aizarnazabal	Larraul
Arrasate	Ibarra	Itsasondo	Elduain
Tolosa	Eskoriatza	Ezkio-Itsaso	Mutiloa
Hondarribia	Soraluze	Berrobi	Belauntza
Pasaia	Zestoa	Lizartza	Leintz-Gatzaga
Azpeitia	Zizurkil	Errezil	Orendain

**GIPUZKOAKO
74 UDALERRI**

Andoain	Getaria	Bidania-Goiatz
Bergara	Idiazabal	Ikaztegieta
Beasain	Antzuola	Gabiria
Azkoitia	Anoeta	Aduna
Elgoibar	Aia	Altzo
Oñati	Mendaro	Leaburu
Ordizia	Irura	Alkiza
Oiartzun	Alegia	Arama
Zumaia	Ataun	Altzaga
Legazpi	Zaldibia	Gaztelu
Aretxabaleta	Asteasu	Beizama
Urretxu	Zegama	Baliarrain
Astigarraga	Segura	Gaintza
Usurbil	Legorreta	Orexa
Urnieta	Ormaiztegi	